

BIBLIOTECA

PENTRU TOTI

SHAKESPEARE

HAMLET

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ

Clubul cărții digitale 2022

320

In colecția
„Biblioteca pentru toți”
au apărut:

Honoré de Balzac
MOȘ GORIOT

★

Aristofan
NORII

★

Anatole France
INSULA PINGUINILOR

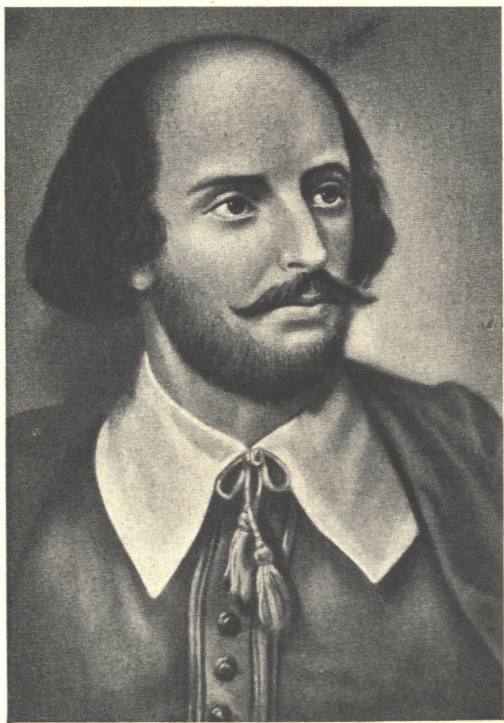
★

Schiller
DON CARLOS

Lei 4,50

SHAKESPEARE
H. A. N. I. E. T.

WILLIAM SHAKESPEARE

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

SHAKESPEARE

HAMLET

PRINȚ AL DANEMARCEI

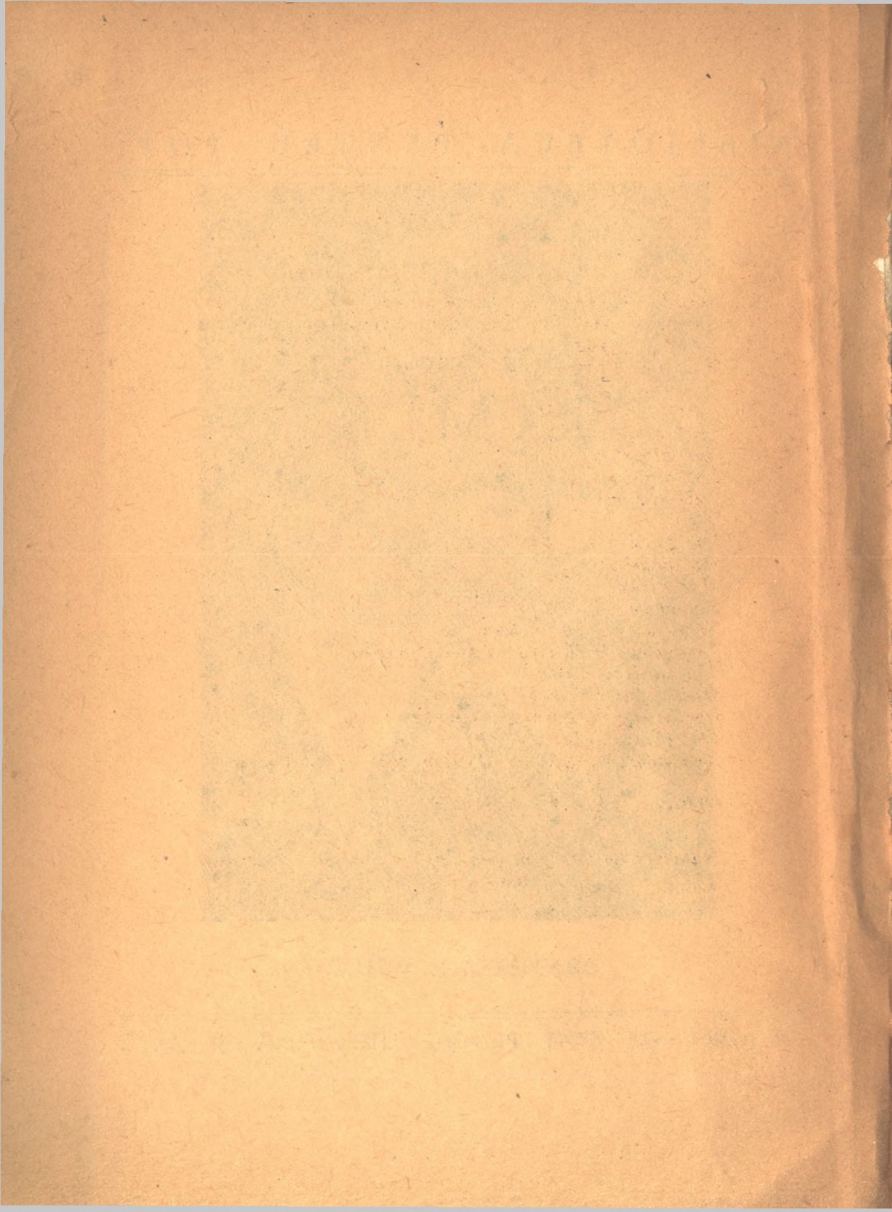
TRAGEDIE

În românește de
PETRU DUMITRIU

EDITURA - DE STAT PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ

Clubul cărții digitale 2022

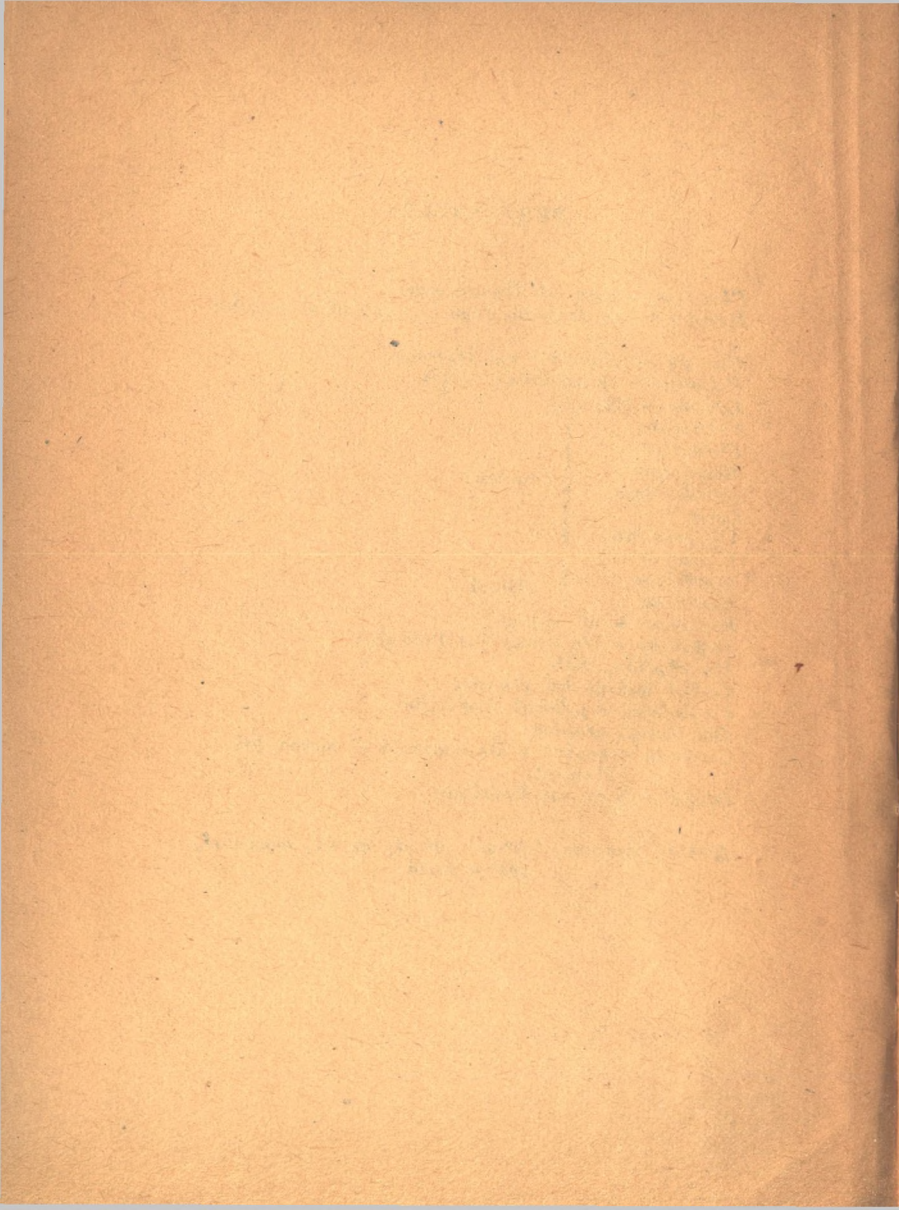

PERSOANELE

- Claudius* — rege al Danemarcei
Hamlet — fiul fostului rege și nepotul actualului rege
Horatio — prietenul lui Hamlet
Polonius — șambelanul curții
Laertes — fiul său
Voltimand
Cornelius
Rosencrantz
Guildenstern
Osric
Un gentilom
Un preot
Marcellus
Bernardo } curteni
Francisco — un oștean
Reynaldo — slujitorul lui Polonius
Un căpitan, Soli
Duhul tatălui lui Hamlet
Fortinbras — prințul Norvegiei
Doi țărani, gropari
Gertruda — regină a Danemarcei și mama lui Hamlet
Ofelia — fiica lui Polonius

Nobili, doamne, ofițeri, oșteni, actori, marinari,
soli și suită.

ACTUL I

SCENA 1

Elsenor. O terasă în fața castelului. *Francisco*
la postul său. Intră *Bernardo*.

BERNARDO

Cine-i acolo?

FRANCISCO

A, nu, răspunde-mi tu: stai și te-arată.

BERNARDO

Trăiască regele!

FRANCISCO

Bernardo?

BERNARDO

Ei!

FRANCISCO

Vii chiar la timp.

BERNARDO

Bătut-a miezul nopții,
Mergi la culcare Francisc.

FRANCISCO

Mulțumesc
Că vii să mă schimbi. Ce ger! Sînt sloi.

BERNARDO

Nimic deosebit
În ceasul tău de strajă?

FRANCISCO

Nici un șoarec.

BERNARDO

Drum bun atunci
Și dacă-mi vezi tovarășii de strajă,
Marcellus și Horațio, zorește-i.

FRANCISCO

I-aud, îmi pare. Stai! Cine-i acolo?

HORATIO

Supușii regelui!

MARCELLUS

Copiii țării!

FRANCISCO

Cu bine dar!

MARCELLUS

Viteazule, cu bine!
Au cin' ți-e schimb?

FRANCISCO

Bernardo. Noapte bună.

MARCELLUS

Hei, tu Bernardo!

BERNARDO

Ce, e și Horațio?

HORAȚIO

O parte doar din el!

BERNARDO

Bine-ați venit!

MARCELLUS

S-a mai ivit o dată lucru-acela?

BERNARDO

Eu n-am văzut nimic.

MARCELLUS

Horațio zice că-i o nălucire
A noastră și nu vrea să dea crezare
Vedeniei de două ori zărită
De noi — de-aceea l-am rugat de veghe

Să stea de-a lungu-acestei nopți cu noi.
Și dacă iar stafia se arată,
Să creadă-n ce-am văzut și să-i vorbească.

HORATIO

Povești! N-o să se arate!

BERNARDO

Sezi o clipă
Și lasă iar să-ți ciocănim auzul,
Ce s-a-ndărătnicit să nu ne creadă,
Cu ce-am văzut în două nopți.

HORATIO

Să stăm
Și s-auzim ce-are de spus Bernardo.

BERNARDO

Ieri noapte,
Cînd steaua, care-i la apus, trecuse
Să lumineze cerul chiar pe locul
Pe care arde-acum, eu și Marcellus,
Cînd clopotul tocmai bătea de unu...

(Intră Duhul.)

MARCELLUS

Tăcere. Lasă vorba. Iată-l iar!

BERNARDO

E chipul regelui cel răposat.

MARCELLUS

Ești cărturar, Horațio: vorbește-i!

BERNARDO

Nu seamănă cu regele? Privește-l.

HORATIO

Leit! Mă-ncearcă spaima și uimirea.

BERNARDO

Vrei să-i vorbim?

MARCELLUS

Întreabă-l tu, Horațio.

HORATIO

Tu cine ești, ce folosești și ceasul
Acestei nopți și mîndra-nfățișare
Războinică sub care răposatul
Rege al nostru se ducea la luptă?
Pe Dumnezeu, vorbește, te conjur.

MARCELLUS

Jignit e parcă!

BERNARDO

Și se depărtează.

HORATIO

Stai, spune, spune, te conjur, vorbește!

(Duhul iese.)

BERNARDO

Ce zici, Horațio? Tremuri și ești palid:
Așa-i că-i vorba nu de-o nălucire,
Ci de-altceva mai mult?

HORATIO

Pe Dumnezeu, n-aș fi putut-o crede,
De n-ar fi via și adevărata
Mărturisire-a chiar ochilor mei.

MARCELLUS

Nu seamănă cu regele?

HORATIO

Ca tine

Cu tine însuși.
La fel a fost armura ce-o purta
Cînd a răpus norvegul îngîmfat
Și-aidoma-neruntat ca-n sfada-n care
Din sanie-n zăpadă-a năpustit
Pe regele polon. Ciudate lucruri.

MARCELLUS

De două ori l-aceeași moartă oră,
Cu pas solemn pe lingă străji trecu.

HORATIO

La care-anume gînd să mă opresc
Nu știu, dar îndeobște-astfel de semne
Sînt rău prevestitoare pentru țară.

MARCELLUS

Să stăm atunci și cel ce știe spună-mi
De ce apasă noaptea pe supuși
O vajnică și scrutătoare strajă,
De ce atâtea tunuri de aramă
Turnate zilnic, scule de război
Aduse din afară, și de ce
Dulgheri de nave, mulți și strînși cu sila,
Sînt puși chiar și duminica la lucru?
Ce rost să aibă asudata grabă
Ce-njugă-n trudă noaptea lîngă zi?
Au cine-mi poate da răspuns?

HORAȚIO

Pot eu.

Se zice cum că răposatul rege,
Al cărui chip de-abia ni s-a ivit,
A fost, cum știți, de Fortinbras norvegul —
Pe care-l îboldea o rea trufie —
Chemat la luptă dreaptă. Dar viteazul
Hamlet, faimos în lume ca atare,
Răpusu-l-a pe Fortinbras, și-acesta,
Prin legămînt pecetluit și scris
Și întărit prin lege și prin crainici,
Lăsă biruitorului la moarte
Tărîmurile toate cucerite
De-acesta, iar al nostru rege-n schimb
Chezășua ținuturi, deopotrivă
Lui Fortinbras sortite-n moștenire,
De biruia. Așa cum prin același
Hrisov și legăminte-n el cuprinse
Le-a-nstăpînit Hamlet. Dar Fortinbras
Cel tînăr, ne'ncercat și plin de elocot,

A strîns acum în marginea Norvegiei,
De peste tot, pe toți vîntură-lume,
Ce pentru-o pîine-s gata la orice
Isprăvi ce nu cer decît cutezanță,
Iar scopul lui, la noi mult prea știut,
E să ne smulgă cu-armele în mină
Și silnice mijloace-acel ținut
Pierdut de tatăl său. Și iată, cred,
Obîrșia acestor pregătiri
Și tîlcul străjii noastre și pricina
Înfriguratei grabe și-a alarmei
Din țară...

BERNARDO

Cred c-așa-i și nu altfel.
De-aceea deci prevestitorul chip
Sosește-armat prin fața străjii noastre
Atît de-asemeni regelui ce-a fost
Și este cel care-a-nceput războiul.

HORATIO

E-un fir de praf ce-ți tulbur' ochii minții.
Pe vremea slavei Romei și în preajma
Căderii prea puternicului Cezar,
Ieșeau din groapă morții-n giulgiul lor
Cu țipăt și-aiurare prin cetate.
Prăpăd în soare, rouă-nsîngerată
Și stele-n cer cu cozi de foc, și astrul
Cel umed ce domnește peste ape
S-a-ntunecat de moarte în eclipsă.
Tot semne de-astea de-ntîmplări cumplete,
Precuvîntări dezastrelor ce vin,
Pămîntul azi și cerul le arată
Cuprinsului și oamenilor țării.

(Intră Duhul.)

Tăcere! Iată-l! Colo-i, vine iar!
Chiar de mă spulberă, l-întîmpin. Stai,
Nălucă! De-ai vreun glas și poți grai
Vorbește-mi!

Vreo faptă bună dacă pot să fac
Să-ți fie de ajutor, să-mi fac pomană,
Vorbește-mi!

De știi vreun rău de soarta țării tale,
Ce poate fi pre'ntîmpinat, vestindu-l,
O, vorbește!

De-ai îngropat în viață vreo comoară
Furată, în pîntecul pămîntului,
Că, zice-se, de-aceea-adesecori
Voi duhurile pribegiți...

(Cîntă cocoșul.)

Stai, spune-mi...

Oprește-l, tu, Marcellus!

MARCELLUS

Să-l străpung

Cu lancea?

HORAȚIO

Da, de nu se-oprește...

BERNARDO

Iată-l!

HORAȚIO

Aici!

(Iese Duhul.)

MARCELLUS

S-a dus!
Nedrepti sîntem cu el, măreț cum este,
Cu silniție să-i aținem calea.
Și-i de nevătămat cum e văzduhul,
Și-s glume ale noastre lovituri.

BERNARDO

Ar fi vorbit, de nu cînta cocoșul.

HORATIO

Și-a tresărit precum un vinovat
Chemat de-un glas cumplit. Că, pasămite,
Cocoșul, care-i goarna dimineții,
Cu viersul lui semeț și ascuțit
Pe zeul zilii-l scoală. Și semnalu-i,
Oriunde-n mare, foc, pămînt, sau aer,
Vreun duh smintit ar fi rățăcitor,
L-întoarce-n locul cuvenit. Dovadă
Stau cele chiar acum aci-ntîmplate.

MARCELLUS

La cîntecul cocoșului s-a stins.
Că-n preajma sărbătorilor, se zice,
Cînd nașterea lui Crist o prăznuim,
Cocoșii, pasările dimineții,
Întreaga noapte cîntă, și atunci
Nu-i duh să se încumete pe-afară,
Blajină-i noaptea, zodiile-s blînde,
Nici iele nu pîndesc, nici vrăjitoare;
Atît de plin de har și sfînt e ceasul.

HORATIO

Am auzit și eu și cred în parte.
Dar iată, dimineața-nveșmîntată
În mantă roșiatică, prin rouă,
La răsărit, pe dealul nalt se-arată.
Să mergem. Și să-mpărtășim, mi-e sfatul,
Tot ce-am văzut azi-noapte lui Hamlet
Cel tînăr. Duhul ăsta, eu vă jur,
E mut cu noi, dar lui îi va vorbi.
Cu voia voastră, să-l înștiințăm
De toate-acestea-așa cum datoria
Și dragostea ce i-o purtăm ne-o cere.

MARCELLUS

Să mergem deci. Știu unde să-l găsim
Fără de greș, în dimineața asta.

(Ier.)

SCENA 2

Sola tronului în castel. Intră *regele, regina, Hamlet;*
Polonius, Laertes, Voltimand, Cornelius, gentilomi
și suită.

REGELE

Deși ni-i vie-n amintire moartea
Iubitului Hamlet, al nostru frate,
Și-ar fi mai potrivit să ne-nchinăm
Tristeții sufletul, și-n țara-ntreagă
Să fie numai jale și mîhnire,
În cuget totuși ne-am luptat cu firea

Atît de mult, că azi cu o cuminte
Durere-l pomenim și totdeodată
Putem a ne-ngriji și de-ale noastre.
Cu o cernită bucurie deci,
C-un ochi rîzînd, cu celălalt în lacrimi,
Voiosi în jale, prohodind la nuntă
Și cumpănind răsfațul cu mîhnirea,
Pe-a noastră, soră ieri, regină astăzi,
Părtașă-augustă-ntru ocîrmuirea
Războinicului nostru stat, cu noi,
Am luat-o de soție ținînd seama
De sfatul ce ne-ați dat cu-acest prilej
De bună voie. Și vă mulțumim.
Aflați acum că Fortinbras cel tînăr —
Punînd nu mare preț pe vлага noastră;
Sau socotind că statul nostru-i gata,
Prin moartea fratelui Hamlet scump nouă,
Să se dărîme, dezbinat; sau poate
Întemeiat pe visu-i de putere —
Ne-a tot trimis solii peste solii
Să-i dăm'napoi acele țări pierdute
Pe drept, de-al său părinte, în folosul
Viteazului meu frate. Asta-i totul.
Cît despre noi și rostu-acestui sfat,
Aflați-l: scris-am regelui norveg
Ce tînărului Fortinbras i-e unchi,
Dar slăbănog pe patu-i de zăcere
Abia de-o fi știut din auzite
De scopul urmărit de-al său nepot —
Să curme toate-aceste pregătiri,
Cu-atît mai mult cînd chiar supușii săi
Sînt cei înscriși și strînși apoi la oaste.
Deci vă trimit pe voi cu-acest răvaș,

Tu, Voltimand și bunule Cornelius,
La regele bătrîn, dar fără altă
Îndrituire în solia voastră
Decît este cuprins și-amănunțit
Aci-n acest tratat. Drum bun. Iar zelul
Să vă-ndrumeze-n datoria voastră. "

CORNELIUS și VOLTIMAND

În tot și-n toate slugi prea credincioase.

REGELE

Nu mă-ndoiesc. Din inimă, drum bun.

(Voltimand și Cornelius ies.)

Și-acum, Laertes, spune-mi, ce-i cu tine?
Vorbeai de-o rugăminte. Spune-mi, care?
Că nu poți regelui să-i ceri ceva
Pe drept, și glasul în deșert să-ți fie.
Ce poți să-mi ceri și eu să nu pre'ntîmpin
Cu darul meu? Căci nu-i mai credincioasă,
Laertes, mintea inimii, nici mîna
Mai slujitoare gurii nu-i, decît
Mi-e tronul de legat de tatăl tău.
Laertes, spune-mi!

LAERTES

Doamne prea temut:

Bunăvoința și-nvoirea ta
Să plec în Franța iar, cu toate că
De bună voie m-am întors în țară,
La-ncoronare vrînd să fiu de față.
Dar azi, cînd datoria mi-e-mplinită,
Mărturiseșc că gîndul meu și dorul

Se-ndreaptă iar spre Franța și mă rog
Măriei tale să-neuviințezi.

REGELE

Ce spune tatăl tău? Ce spui, Polonius?

POLONIUS

Mi-a smuls cu greu îngăduința, sire,
Prin rugăminți prea mult stăruitoare,
Dar, în sfârșit, pe-a lui dorință pus-am
Cu greu pecetea învoirii mele.
Îngăduie-i, te rog în genunchi, să plece.

REGELE

Alege-ți ceasul potrivit, Laertes.
A ta e vremea, harul și răsfățul.
Și-acum, Hamlet, nepotul meu și fiu-mi...

HAMLET

Mai mult de-un neam,
Dar mai puțin de-un soi...

REGELE

De ce atîrnă încă norii-asupră-ți?

HAMLET

Părerere, sire:

Prea stau lîngă soare.

REGINA

Dezbară-te de portul tău cernit,
Hamlet, iubite, și prietenește

Te uită l-al tău rege. Nu căta
Cu genele neconținut plecate
Pe nobilul tău tată în țărână.
Așa e dat. Tot ce trăiește moare,
Tu știi, trecînd prin viață-n veșnicie.

HAMLET

Da, doamnă, așa e dat.

REGINA

Și dacă-i astfel,
De ce îți pare atît de nefiresc?

HAMLET

Să mi se pară, doamnă? Nicidecum.
Nu mi se pare: este. Bună mamă,
Nici mantia-mi întunecată, nici
Veșmîntu-ndătinat, de marè doliu,
Nici furtunosul răsufllării hohot
Nestăpînit, și nici izvorul plin
Al lacrimilor, nici mîhnirea feței
Cu fel și chip de semne-ale durerii
Nu-s în măsură să m-arate lumii
Așa cum sînt. Acestea pot să pară
Fățarnicii ce sînt la îndemîna
Oricărui om. Dar ce e-n mine-ntrece
Tot ce se vede. Celelalte-s doar
Găтели ale durerii și-amăgiri.

REGELE

Spre laudă și cinste firii tale
E acest prinos de lacrimi, închinat

Părintelui tău. Dar tu știi, Hamlet,
Că tatăl tău și-a fost pierdut un tată,
Tatăl acesta mort pierdu pe-al său,
Și urmașul e ținut de datoria-i
De fiu, pe-un timp, la jale-adîncă. Dar
Să stărui într-un doliu îndărătnic
Semn este de orbire nepioasă,
De chin neînțelept; el mai arată
Un cuget răzvrătit față de cer,
O minte simplă și neînvățată,
Că noi, ceea ce știm că-i scris și-obștesc,
Întocmai celui mai de rînd din lucruri,
De ce s-o pui la inimă-n această
Ursuză-mpotrivire? E un păcat
În fața cerului și-n fața morții,
În fața firii, și un gînd smintit
În fața judecății omenești,
Al cărei înțeles obștesc e moartea
Părinților și care de la mortul
Cel mai dintîi și pînă la cel care
Muri chiar azi, neconținut ne strigă:
„Așa e dat să fie!“ Te dezbară,
Rugămu-te, de-un doliu de prisos
Și ne privește ca pe un părinte,
Să afle lumea toată că tu ești
De tronu-mi cel mai apropiat supus,
Iar eu cu o dragoste nu mai prejos
Decît o poartă-un tată mult duios
Odraslei sale, voi veni spre tine.
Cît despre gîndul tău de-a te întoarce
La școală-n Wittemberg e mult potrivnic
Dorinței mele. Și stăruitor
Te rog, înclină-te; rămîi aci,

Răsfăț și-alean ochilor mei și cel mai
Dintii printre curteni, nepot și fiu.

REGINA

O, nu lăsa, Hamlet, pe mama ta
Să-și irosească rugile-n zadar:
Rămii cu noi aci, și nu pleca
La Wittemberg: aceasta-i rugăminte-mi.

HAMLET

În tot și-n toate celea, doamna mea,
Sili-mă-voi să-ți fiu cît mai supus.

REGELE

O, iată un răspuns frumos și blînd.
Ca mine însumi fii în Danemarca.
Să mergem, doamnă. Această-nduplecare
Nesilnică și blîndă a lui Hamlet
E un zîmbet sufletului meu. Și-n cinstea-i
Nu va-nchina o cupă regele
Pe care tunul să n-o dea de știre
Și norilor. Iar vorbele regești
De ceruri fie iarăși îngîinate,
Răsunet tunetului pămîntesc.
Să mergem.

(Regele, regina și curtenii ies.)

HAMLET

O, carnea aceasta mult prea închegată
De s-ar topi și s-ar preface-n rouă,
Sau dacă Cel-de-sus n-ar sta-mpotrivă,
Cu legea lui, uciderii de sine!
O, Doamne, cît de obosit și searbăd,
Și de prisos, și muced mi se pare

Tot rostu-acestei lumi. E o grădină
Ce crește neplivită. Ierburile rele
În voie-o cotropesc. Unde-am ajuns!
Doar două luni de cînd muri... nici două!
Un rege atît de bun! Ca un luceafăr
Pe lîngă un satir, față de acesta,
Și-atîta de duios cu mama mea,
Că n-ar fi îngăduit să se atingă
Nici vîntului ceresc mai cu asprime
De chipul ei. O, ceruri și pămînt!
Să mai mi-aduc aminte? Cît de strîns
De el se alipea, de parcă doru-i
Creștea din chiar îndestularea sa...
Și-apoi, după o lună... De-aș putea
Să nu mă mai gîndesc! O, slăbiciune,
Ți-e numele femeie! Doar o lună,
Cînd nici încălțămintea-i nu s-a rupt
Cu care a dus pe tatăl meu la groapă
În lacrimi toată-ntocmai ca Niobe —
Cum, însăși ea, chiar mama mea, o, Doamne,
Cînd și o fiară fără judecată
Ar fi jelit mai mult — s-a măritat
Cu unchiul meu, al tatălui meu frate,
Dar semănînd cu tata nu mai mult
Decît cu Herculeu! O lună-abia,
Cînd sarea mincinoaselor ei lacrimi
Din ochii ei roșiți nici nu s-a șters,
S-a luat cu el! O, desfrînată grabă
Ce-atîta de dibaci a repezit-o-n
Culcușul patimei nelegiuite!
Nu-i bine așa, și nici poate fi.
Dar frînge-te, o, inimă. Că trebui
De-acum încolo lacăt să-mi pun guri.

(Intră Horațio, Marcellus și Bernardo.)

HORAȚIO

Mă-nchin măriei tale.

HAMLET

Bucuros

Că ești aci și teafăr. Nu mă-nșel,
Ești chiar Horațio.

HORAȚIO

Însuși el, stăpîne,
Și slujitor smerit întotdeauna.

HAMLET

Prieten, domnul meu, așa să-mi zici.
Din Wittemberg ce te-a adus, Horațio?
Marcellus?

MARCELLUS

Da, stăpîne!

HAMLET

Mă bucur că te văd. (*Către Bernardo.*) Bine-ai venit.
Dar zău, ce vînt din Wittemberg te-aduce?

HORAȚIO

Un dor hoinar, prea bunul meu stăpîn.

HAMLET

N-aș vrea s-aud nici chiar pe-al tău dușman
Rostind cuvîntul ăsta împotriva-ți

Și n-ai putea urechea mea s-o-ndupleci
Să creadă-n ce chiar tu mi-ai spus, Horațio:
Te știu prea bine: nu ești un hoinar.
Ce treburi te-au adus la Elsenor?
Te învățăm să bei virtos aicea.

HORAȚIO

Stăpîne, am venit la-ngropăciune.

HAMLET

O, laolalt-am fost prin școli; nu-ți rîde
De mine, rogu-te. Că mai degrabă
Socot că vii la nunta mamei mele.

HORAȚIO

Au fost, ce-i drept, cam una după alta.

HAMLET

Economii, Horațio, economii!
Fripturile rămase de la praznic
Au fost aduse reci la masa nunții.
Decît să văd această zi, Horațio,
Era mai bine să mă fi-ntîlnit
În cer cu cel mai crunt dușman al meu.
O, tatăl meu! Parcă-l zăresc pe tata.

HORAȚIO

Stăpîne, unde?

HAMLET

În ochii minții mele.

HORATIO

Eu l-am văzut o dată. Mîndru rege!

HAMLET

Dar mai presus de toate-a fost un om
Cum nu mi-e dat să văd ca el un altul.

HORATIO

Stăpîne, cred că l-am văzut ieri noapte.

HAMLET

Văzut? Pe cine?

HORATIO

Pe regescu-ți tată.

HAMLET

Pe rege, chiar pe tatăl meu?

HORATIO

Stăpîne,
Uimirea ta ți-o stăpînește-o clipă
Și fii cu luare-aminte, să-ți vorbesc
De față cu-acești domni ce-mi stau ca martori,
De-acea minune...

HAMLET

Te conjur, vorbește!

HORATIO

De două nopți de-a rîndul — acești prieteni,

Marcellus și Bernardo, stînd de strajă-n
Deșertul mort al miezului de noapte,
Au fost întîmpinați astfel: un chip
Asemeni tatălui mării tale
Și-implătoșat la fel, din tălpi în creștet,
Ieși-naintea lor cu pas solemn,
Măreț și-ncet trecînd pe lingă ei.
De trei ori, el s-a perindat în șir
Sub ochii lor uimiți și plini de groază,
Și-atît de-aproape că-i putea atinge
Cu sceptrul. Dar ei, muți și înghețați
De frică, n-au vorbit nimic cu el.
În mare tain-apoi mi-au spus acestea.
A treia noapte-am stat cu ei de strajă.
Și-acolo-ntocmai cum mi-au povestit
De ceas și loc și de regescul chip
S-a adevărit în faptă și-n cuvînt.
Stafia s-a ivit. Recunoscut-am
Pe tatăl tău. O mîină cu cealaltă
Nu seamănă mai mult.

HAMLET

Dar unde asta?

HORAȚIO

Stăpîne-acolo unde stam de strajă.

HAMLET

Vorbitu-i-ați?

HORAȚIO

Stăpîne, i-am vorbit,
Dar n-a răspuns. O dată-mi pare, totuși,

Că fruntea și-a-nălțat într-o mișcare
De parcă ar fi vrut să ne vorbească,
Dar chiar atunci cocoșul a cîntat
Și cîntul lui, zoritu-l-a deodată
Și ne-a pierit din ochi.

HAMLET

Ciudat e foarte!

HORAȚIO

E-adevărat, stăpîne, tot atît
Cum este că trăiesc, și ne-am gîndit
Că-i scris adînc în datoria noastră
Să-ți spunem tot.

HAMLET

Așa-i, așa-i, prieteni,
Într-adevăr, mă tulbură ce-mi spuneți.
La noapte sînteți iar de strajă?

MARCELLUS și BERNARDO

Da!

HAMLET

În zale, ziceți?

MARCELLUS și BERNARDO

Da, stăpîne-n zale.

HAMLET

Din coif în tălpi?

MARCELLUS și BERNARDO

Din creștet în călcâie.

HAMLET

Deci chipul nu i l-ați văzut?

HORAȚIO

O, da,
Stăpîne, avea viziera ridicată.

HAMLET

Era-ncruntat?

HORAȚIO

Părea mai mult mîhnit,
Decît în prada unei mari minii.

HAMLET

Și pal sau rumen?

HORAȚIO

Palid, foarte palid.

HAMLET

Iar ochii lui stăteau țintiți asupra-ți?

HORAȚIO

Stăruitor.

HAMLET

O, de-aş fi fost de faţă!

HORATIO

Ai fi rămas uimit din cale-afară.

HAMLET

Nu-neape îndoială. Şi-a stat mult?

HORATIO

Cît numeri pîn' la sută fără grabă.

MARCELLUS şi BERNARDO

Mai mult, mai mult.

HORATIO

Nu cînd am fost şi eu.

HAMLET

Şi barba lui era căruntă oare?

HORATIO

Cum ai văzut-o-n viaţa lui, de-un negru
Cu fire de argint.

HAMLET

La noapte fi-voi
Cu voi de strajă, poate vine iar.

HORATIO

Mă țin chezaș că se arată iar.

HAMLET

De-ntr-adevăr stafia mi se-arată
Sub chipul nobilului meu părinte,
Am să-i vorbesc, chiar de se cascade iadul
Silindu-mă să tac. Și-acum, vă rog,
De vreme ce-ați ascuns cele văzute,
Păstrați-le-n tăcerea voastră încă,
Și orișice s-ar mai ivi la noapte
Să țineți doar în cuget, nu pe buze.
Drum bun. Voi răsplăti credința voastră.
La noapte, deci, pe locul cel de strajă,
Voi fi cu voi.

HORATIO, BERNARDO și MARCELLUS

Supuși măriei tale.

HAMLET

Din inimă, prieteni, bun rămas.

(Ies toți, afară de Hamlet.)

Al tatălui meu duh, în za. Nu-i bine!
Presimt o mîrșăvie. Vino, noapte!
Iar pînă-atunci, fii suflete pe pace,
Că făr'delega iese la iveală
Chiar dacă-ntreg pămîntul se prăvale
Ca s-o ascundă de-ochii omenești.

(Iese.)

SCENA 2

O cameră în casa lui Polonius. Intră *Laertes* și
Ofelia

LAERTES

Rămii cu bine, soră. Totu-i gata.
Iar dacă vînt prielnic se ivește
Și pleacă vreo corabie, nu dormi,
Dă-mi vești de-acasă.

OFELIA

Oare te-ndoiești?

LAERTES

Cît despre gingăsiile cu care
Hamlet azi te răsfată, ia-le doar
Ca pe o toană — un joc al singelui,
O floare-a tinereții-n primăvară,
Zorită dar nu veșnică, duioasă
Dar trecătoare, o mireasmă numai
Și-avîntul unei clipe. Doar atît.

OFELIA

Atîta numai?

LAERTES

Nu-i da preț mai mare.
Că firea-n creștere nu se-mplinește
Doar în puteri și-n stat, dar cînd lăcașul
Cel sfînt sporește, atunci și slujba minții
Și-a sufletului crește. Se prea poate

Să te iubească azi cu o iubire
Curată și neprihănită. Dar
Tu trebui să te temi de-a lui mărire;
El însuși nu-i stăpîn pe voia lui,
Că e supusul obîrșiei sale
Și nu e slobod să-și croiască soarta
Ca orice om de rînd; și știi prea bine
De cununia lui că-i strîns legată
Statornicia-ntregii noastre țări,
Și-alegerea-i e-anume mărginită
De glasul și-nvoirea-acelui trup
Al cărui cap e el. Și dacă-ți spune
Că dragă-i ești, tu fii cuminte totuși
Și crede-l numai în măsura-n care
Din naltul loc și din a sa pornire
Îi poate fi îngăduit să-și schimbe
Cuvîntu-n faptă. Dar nu mai departe
Decît dă voie glasul Danemarcei.
Măsoară deci cît poate cîntea ta
Și inima să piardă și comoara
Făpturii tale, dacă s-ar supune
Nestăpînitei sale stăruinți.
Deci teme-te de el, o, dulce soră
Ofelia, și dorul tău ascunde-l
Departe de primejdia ispitei.
Și cea mai îndărătnică fecioară
Prea darnică-i cu frumusețea ei
Dezvăluind-o chiar și-n fața lunii.
Virtutea însăși pradă-i defăimării,
Lăstarul primăverii-e ros de viermî
Cînd muguru-i nici n-a prins încă viață
Și-n roua și în zorii tinereții
Ades se-abate-un vînt înveninat.

Ia seama deci; scăparea e-n veghere;
Dușmanul tinereții e-n ea însăși,
Chiar și cînd nimeni nu o amenință.

OFELIA

Povața ta-nțeleaptă-o voi păstra
Ca strajă inimii. Dar, bune frate,
Nu-mi arăta doar asprul drum spre ceruri
Asemeni preoților fără har
Pe cînd tu însuți ca un desfrînat
Sătul și fără grijă iei poteca
De flori împodobită-a desfătării,
Uitînd de-nvățătura ta.

LAERTES

N-ai teamă!
Am zăbovit. Dar iată, vine tata.

(Intră Polonius.)

Prilejul îmi surîde la plecare
Și-o îndoită binecuvîntare
Pogoară-asupra-mi har de două ori.

POLONIUS

Laert, rușine! Tot aici? La navă!
Prielnic vînt se umflă-n pînza ei.
Ești așteptat. Te binecuvîntez,
Și să-ți întipărești aceste sfaturi
În mintea ta: să nu dai grai gîndirii
Nici împliniri smintitelor dorinți.
Nu fi trufaș, dar nici nu te-njosi.
Prietenii încercați de ți-ai ales,
De suflet prinde-i cu verigi de-oțel,

Dar palma nu-ți toci în cîrdășie
Cu-orice firtat golaș de-abia ouat.
Ferește-te de vrajbă, dar o dată
Intrat în ea, te poartă-n așa chip
Încît dușmanului să-i pară rău.
Urechea ta ți-o pleacă orișicui,
Dar să-ți audă glasul doar aleșii.
Pe fiecare află-l ce gîndește,
Dar nu-i destăinui ce cugeți tu.
Te-mbracă-n scump veșmînt dacă-ți dă mîna,
Nu însă fisticîiu: bogat, dar nu prea,
C-adesea judeci omul după port.
În Franța cei mai mari în rang și-avere
Se-arată-n asta iscusîți și darnici.
Nu da și nu lua bani cu împrumut,
Că pierzi și banii și prietenia,
Căci împrumutul seacă buna stare.
Iar mai presus de-orice: nu te minți
Pe tine însuți. Și de-aci urmează,
Ca noaptea după zi, că nimănui
Nu vei putea să-i fii de rea-credință.
Drum bun. Și binecuvîntarea mea
Rodească-n tine sfaturile-acestea.

LAERTES

Smerit îmi iau, stăpîne, bun rămas.

POLONIUS

Lești așteptat. Te du. E tocmai vremea.

LAERTES

Rămîi cu bine, soră. Ține minte
Povața mea.

OFELIA

Mi-e-n cuget zăvorâtă,
Iar cheia ei o vei păstra chiar tu.

LAERTES

Adio.

(Iese.)

POLONIUS

Ce ți-a spus Laert, Ofelia?

OFELIA

Cu voia ta, ceva despre Hamlet.

POLONIUS

E bine, zău, că mi-ai adus aminte.
Am prins de veste că de la o vreme
Domnia-sa ți-nchină-ntreg răgazu-i,
Iar tu te-arăți față de el cu mult
Prea darnică și primitoare. Dacă-i
Așa, și-i chiar ce mi s-a spus, mă simt
Dator să-ți spun că nu-ți dai bine seama
De ceea ce se cade și ce nu
Fiiicei mele și onoarei sale.
Să nu-mi ascunzi nimic: ce e-ntre voi?

OFELIA

Mi-a dat, stăpîne, nu demult, dovezi
De dragostea ce-mi poartă.

POLONIUS

De dragoste? Vorbești ca o fetiță
Ce n-a trecut prin sitele primejdiei.
Te-ncrezi în ceea ce numești dovezi?

OFELIA

Nici eu, stăpîne, nu știu ce să cred.

POLONIUS

Te-nvăț eu, zău! ești chiar ca un copil!
Dovezile-astea tu le iei drept bune
Și-s numai fleacuri. Ține-te mai mîndră,
Altminteri, ca să nu-mi pierd șirul vorbei —
C-am luat-o razna — o să-mi pari o proastă.

OFELIA

Zoritu-m-a cu dragostea-ntr-un fel,
Stăpîne, plin de cuviință.

POLONIUS

Un fel sau altul, lasă, zi-i nainte!

OFELIA

Și spusele-i și le-a-ntărit, stăpîne,
Jurîndu-se pe toate cele sfinte.

POLONIUS

Hei, lațuri de prins prepelițe. Știu,
Cînd singele e-n clocot, cît de darnic
E sufletul cu gura-n jurămintе.
Văpăile acestea, fata mea,
Ce strălucesc și nu prea dau căldură,

Stingîndu-se cînd crezi că-s mai în toi,
Tu nu le lua drept foc. Fii mai zgîrcită
Cu feciorelnica-ți prezentă; pune
Mai mult preț pe tovarășia ta,
Încît să nu i-o dărui la poruncă.
Cît despre prințul Hamlet, să nu uiți
Că tînăr e și-i este-ngăduit
Să joace-n ham mai slobod decît tine.
Pe scurt, Ofelia, nu te-ncrede-n el;
Căci jurămintele-i nu sînt misiții
Vopselii ce pe straie li se vede,
Ci soli ai unui gînd nelegiuit
Șoptind ca un codoș mironosit
Să poată păcăli mai bine. Atît.
De-acum încolo nu mai vreau s-aud
Că-ți înjosești pînă-ntr-atît răgazul
La vorbă și la glumă cu Hamlet.
Ia seama, -ți poruncesc. Te du cu bine...

OFELIA

Stăpîne, am să te ascult.

(Ies.)

SCENA 4

Terasa. Intră *Hamlet*, *Horatio* și *Marcellus*.

HAMLET

E-un frig cumplit și aeru-i tăios.

HORATIO

E-un aer aprig și pătrunzător.

HAMLET

O fi târziu?

HORAȚIO

E-aproape miezul nopții.

MARCELLUS

A și bătut.

HORAȚIO

Adevărat? N-am auzit. E vremea
Cînd duhu-obișnuiește-a rătăci.

(Fanfare. Salve de artilerie.)

HORAȚIO

Măria ta, ce-nseamnă asta?

HAMLET

În noaptea asta regele veghează.
Fălosul face chef, se-mpleticește,
Și cînd mai dă pe gît un vin de Rin,
Chimvalul și trompeta rag în cinstea
Măreței lui isprăvi.

HORAȚIO

E-o datină?

HAMLET

O, Doamne, da!
Dar eu socot, deși sînt băștinaș,

Cu datina crescut, c-ar fi mai bine
S-o rupi cu ea, decît s-o ții. Aceste
Chiolhanuri ne-au făcut de rîs și-ocară
La răsărit și-apus, la alte neamuri.
Ne zic bețivi și cîte alte vorbe
Porcești, spre-a ne mînji, și asta scade
Din meritu-ne-oricît de mare-ar fi,
Și măduva și miezul vredniciei.
Așa se-ntîmplă-ades cu unii oameni
Năpăstuiți de fire, din născare
Cu vreun cusur — de care nu-s de vină,
Căci nimeni nu-și alege obîrșia —
Prin chiar prisosul vr'unei însușiri
Ce rupe stăvilarul cumpătării,
Sau prin cîte-un nărav dospit în ei
Rupînd tiparul celor cuvenite —
Făpturile-astea, zic, purtînd pecetea
Metehnei lor, din soartă sau din fire,
Virtutea lor, de-ar fi ea preacurată
Ca sfîntul har, și-ar fi nemărginită
Cît poate firea omului s-o-ncapă,
Și lumea tot o va huli, că dramul
De rău, îi strică-ntregul, vrednic miez.

(Intră Duhul.)

HORATIO

Măria ta, privește!

HAMLET

Îngeri și soli cerești, păziți-ne!
De ești duh sfînt sau blestemat strigoi,
De-aduci duhori din iad sau o mireasmă
Din cer, de vii cu gînd milos sau vitreg —

Te-arăți c-un chip atit de-mbietor,
Încît îți voi vorbi. Îți spun Hamlet,
Părinte, rege-al țării. O, răspunde-mi!
Să nu mă lași să ard în neștiință;
De ce, sfințite, ale tale oase,
Culcate-n raclă, giulgiul și l-au rupt;
De ce mormintu-n care te știam
Dormind în tihnă-ntocmai ca-ntr-o urnă,
Își cascade falcile de marmură
Zvîrlindu-te afară? Ce să-nsemne
Că tu, leș mort, implătoșat cutreieri
Sub raza blîndă-a lunii, bîntui noaptea,
Pe cînd pe noi, paiate ale firii,
Ne scuturi groaznic mintea cu gîndiri
Ce trec hotarul sufletelor noastre?
De ce acestea? Spune-mi, ce să fac?

(Duhul îi face semn lui Hamlet.)

HORAȚIO

Îți face semn să-l însoțești, de parcă
Dorește să-ți vorbească numai ție.

MARCELLUS

Privește cu ce-ndemn curtenitor
Te-mbie spre un loc mai singuratic.
Dar nu te duce!

HORAȚIO

Nu, cu nici un chip!

HAMLET

Nu va vorbi; deci trebui' să-l urmez.

HORATIO

Stăpîne, nu-l urma!

HAMLET

De ce m-aş teme?

Nu dau pe viaţa-mi preţul unui ac,
Iar sufletului meu ce-i poate face
Cînd e nemuritor cum e şi el?
Mă-ndeamnă iar. Am să-l urmez.

HORATIO

Dar dacă

Te-atrage, o stăpîne, spre talazuri,
Sau către-ngrozitorul stîncii pisc
Ce-atîrnă aplecat deasupra mării
Şi-acolo, luînd vr'un alt chip, mai de spaimă,
Ce te-ar putea lipsi de-al minţii reazim,
Te va tîrî apoi în nebunie?
Gîndeşte: locul, numai, şi-i destul
Să îşte jocurile deznădejdiei
În orice cuget, dacă stă acolo
La înălţime de atîţia stînji
Să vadă marea şi să o audă
Cum urlă dedesubt.

HAMLET

Mă cheamă iar.

Porneşte! Te urmez!

MARCELLUS

Stăpîne, nu te duce!

HAMLET

Mîna jos!

HORAȚIO

Fii tare! Nu te du!

HAMLET

Mă strigă soarta,
În orice fir plăpînd al cestui trup
Turnînd puteri ca-n leul din Nemea.
Mă cheamă iar. Jos mîna, domnii mei!
Fac un strigoi din cel ce-mi ține calea,
V-o jur. În lături! Te urmez! Pornește.

HORAȚIO

Închipuirea-l face-a-și pierde mintea.

MARCELLUS

Hai după el. Să nu-l fi ascultat!

HORAȚIO

Hai, luați-i urma. Unde-or duce-acestea?

MARCELLUS

Ceva în țara Danemarcii-i putred.

HORAȚIO

Păzească-l cerul!

HAMLET

Nu! Hai să-l urmărm.

(Ies.)

SCENA 5

Altă parte a terasei.

HAMLET

Unde mă duci? Vorbește! Mai departe
Nu merg!

DUHUL

Ascultă-mă.

HAMLET

Te-ascult.

DUHUL

Curînd
Îmi bate ceasu-ntoarcerii la chinuri
În flăcări și pucioasă.

HAMLET

Duh sărman!

DUHUL

Să nu mă plîngi. Dar fii cu luare-aminte
La tot ce-ți voi destăinui.

HAMLET

Vorbește!

Mi-e dat să te ascult...

DUHUL

Și-ți va fi dat
Apoi să mă răzbuni.

HAMLET

Ce vrei să spui?

DUHUL

Sînt duhul tatălui tău
Și-s osîndit să rătăcesc prin noapte
O vreme, ziua să postesc în flăcări,
Păcatul vieții-n foc să-mi curățesc.
De mi-ar fi-ngăduit să cuvîntez,
De taina temniții mele ți-aș spune
Ceva din care-o vorbă-ar fi destul
Să-ți răscolească sufletul, să-nghete
În tine tînărul tău sînge. Ochii
Ca două stele ți-ar țîșni din cap,
Zulufii-ți cîrlionțați s-ar dezbină
Și fir de fir ar sta zbîrliți apoi
Ca țepii-unui arici înspăimîntat.
Vecia însă nu-i pentru urechi
De carne și de sînge. O, ascultă,
Pe tatăl tău de l-ai iubit cîndva...

HAMLET

O, Doamne!

DUHUL

Răzbună-i mîrșava ucidere.

HAMLET

Ucidere?

DUHUL

O mîrșavă ucidere, ca toate —
Aceasta însă mai presus de-oricare,
Ciudată, mîrșavă, -mpotriva firii.

HAMLET

Grăbește-te și spune-mi. Să-mi iau zborul.
Cu aripi iuți ca dorul și ca gîndul
Să mă răzbun.

DUHUL

Ești vrednic, vād. Și-ai fi
Mai lînced decît buruiana grasă
Ce crește-n țărmul apelor uitării,
De nu te-ai îngrozi. Acum ascultă,
Hamlet. S-a spus că adormit fiind
Odată, în livadă, m-a mușcat
Un șarpe. Danemarca-ntreagă a fost
Prin ticlușita veste-a morții mele
Mințită grosolan. Dar afl-acum,
Nobile tînăr, șarpele acela
Ce tatălui tău viața i-a răpus-o
Îi poartă azi coroana.

HAMLET

Unchiul meu!
O, sufletu-mi profetic!

DUHUL

El, scîrnavă și desfrînata fiară
Cu duh de vrăjitor, viclene daruri —

O, josnic duh și daruri ce-au puțința
De a momi astfel — a-nduplecat
La pofta-i rușinoasă pe regina-mi
Ce după chip părea virtutea însăși!
Ce prăbușire, o, Hamlet! s-ajungă
De la iubirea mea care-i păstrase
Sfințenia jurată la altar,
De gîtul unui ticălos, ce-n daruri
Firești e-un nevoiaș pe lîngă mine,
Dar după cum virtutea nu se lasă
De viciu ispitită, chiar cînd pare
Ca un luceafăr — patima, în schimb,
De-ar fi c-un înger luminos unită,
Se satură de-un pat ceresc; o cheamă
Gunoiul. Dar tăcere. Parcă simt
Mireasma dimineții. Să fiu scurt.
Dormeam ca de-obicei după-amiaza
Într-o grădină, cînd, în tihna mea,
Cu zeamă blestemată de cucută
Într-o sticlută, unchiul tău veni
Și-n porțile urechii-mi deșertă
Acel venin, de lepră dătător,
Și-atît de dușman singelui de om,
Că iute ca argintul viu pătrunde
Prin ale trupului poteci și stavili
Și cu năprasnică putere-ncheagă,
Precum oțetul picurat în lapte,
Un sînge limpede și sănătos.
Așa și eu. Am fost, numaidecît,
Acoperit, asemenea lui Lazăr,
De o pecingine cu hîde coji,
Pe trupu-mi neted.
Astfel, în somn, un frate mi-a furat

Cu mîna lui regina, tronul, viața,
Și m-a trimis neuns, nespovedit,
Nepregătît, la marea judecată,
Tăiat cînd înflorea păcatu-n mine,
Cu nedesăvîrșirea-mi toată-asupră-mi.
O, groaznic, groaznic, groaznic, mult prea groaznic !
De-ai inimă în tine, nu răbda !
Nu-ngădui regescul pat al țării
Desfrîu s-adăpostească și incest.
Da-n orice chip ai urmări păcatul
Nu-ți pîngări nici sufletul, nici gîndul,
Cercînd ceva-n potrive mamei tale.
Mai bine las-o Domnului și-acelui
Spin care-n sîn o-nghimpă și o-njunghie.
Rămîi cu bine-acum, că licuriciul
Vestește-apropierea dimineții
Si-și stinge-ncet zadarnica văpaie.
Să nu mă uiți. Adio, o adio.

(Iese.)

HAMLET

O, voi oștiri cerești! Pămînt! Ce încă?
S-adaug iadul? Inimă, fii tare!
Iar voi, puteri, nu-mbătrîniți deodată,
Mă țineți drept! Să nu te uit? Pe tine!
Cît timp în globu-acesta rătăcit
Va dăinui aducerea aminte,
Sărmane duh, n-am să te uit! Voi șterge
Din amintire orice dor mărunț,
Tot ce-am aflat din cărți, învățături
Și chipuri, cercetate-n tinerețe,
Și fără-amestec cu-alte griji de rînd
Trăi-va singură porunca ta
În cartea și-n cuprinsul minții mele.

Femeie, mult primejdioasă! O,
Mișel, o zîmbitor și blestemat
Mișel! Tabletele! Să-nsemn că poți
Zîmbi și iar zîmbi și fi mișel!
Așa e, cel puțin, în Danemarca,
Sînt sigur. Unchiule, ești al meu! Și-acum
Lozinca mea-i: „Să nu mă uiți! Adio,
Adio“. Am jurat.

HORATIO și MARCELLUS

Stăpîne Hamlet!

MARCELLUS

Hamlet!

HORATIO

Doamne-ajută-l!

HAMLET

Așa să fie!

MARCELLUS

Hehehei! Lord Hamlet!

HAMLET

Hehehehei, băieți! Hai, pușori!

(Intră Marcellus și Horațio.)

MARCELLUS

Mărite prinț, ce e?

HORATIO

Ce-i nou, stăpîne?

HAMLET

O, minunat!

HORAȚIO

Ne spui, stăpîne?

HAMLET

Nu! Veți da-n vileag.

HORAȚIO

Eu nu, stăpîne, jur!

MARCELLUS

Nici eu, stăpîne!

HAMLET

O, cine și-ar fi-nchipuit? Ce ziceți?
Dar veți tăcea?

HORAȚIO și MARCELLUS

Pe cer, stăpîne, da!

HAMLET

În toată Danemarca nu-i mișel
Ce ticălos de frunte să nu fie.

HORAȚIO

Nu trebuia să vie-un mort din groapă
Ca s-aflăm asta!

HAMLET

Sigur, ai dreptate
Și fără multă vorbă, deci, mai bine-i
Să ne dăm mâna, să ne despărțim
Care-ncotro-l duc trebile și dorul,
Că toți avem dorințe și nevoi
De-un fel sau alt. Iar eu, vedeți voi, eu
Mă duc, și-am să mă rog.

HORAȚIO

Stăpîne, astea-s vorbe-n vînt și goale...

HAMLET

Că te-au jignit, îmi pare rău din suflet,
Da, crede-mă...

HORAȚIO

Nici o jignire, prințe!

HAMLET

Ba da, pe sfîntul Patrick, este una,
Horațio, o jignire grea. Cît despre
Vedenie, îngăduie-mi să-ți spun,
E-un duh cîstit. Iar nerăbdarea voastră
S-aflați ce-a fost între noi doi, frînați-o
Cum știți. Și-acum, prieteni dragi de-mi sînteți,
Ca frați de arme și de-nvățătură,
Îndepliniți-mi o umilă rugă.

HORAȚIO

Tot ce dorești, stăpîne, spune!

HAMLET

Nici un cuvînt de cele ce-ați văzut!

HORATIO și MARCELLUS

Stăpîne, nu, nu vom vorbi!

HAMLET

Jurați-mil

HORATIO

Pe legea mea că nu!

MARCELLUS

Nici eu, vă jur!

HAMLET

Pe spadă mea!

MARCELLUS

Dar am jurat, stăpîne!

HAMLET

Pe spadă totuși, rogu-vă, pe spadă!

DUHUL

Jurați!

HAMLET

Aha, băiete! spui și tu la fel?

Aci mi-erai, comoara mea? Ei, haideți,

— Îl auziți pe-acel firtat din beciuri —
Vă rog, jurați!

HORAȚIO

Cum sună jurământul?

HAMLET

A nu vorbi nicicînd de ce-ați văzut,
Jurați pe spada mea!

DUHUL

(Dedesubt.)

Jurați!

HAMLET

Hic et ubique? Să schimbăm deci locul;
Veniți pe lingă mine, domnii mei,
Și puneți mîna iar pe spada mea.

DUHUL

Jurați!

HAMLET

Că bine zici, sobol bătrîn. Poți oare
Să scormoni sub pămînt atît de grabnic?
Ce vrednic săpător! Încă o dată
Din loc să ne mișcăm, prieteni buni!

HORAȚIO

O, zi, o, noapte! Cît de stranii lucrurile!

HAMLET

Întîmpină-le deci ca un străin,
Căci se petrec în cer și pe pămînt
Mai multe lucruri de cîte-a visat
Horațio, filozofia ta.
Veniți dar, și-mi jurați aci din nou,
Pe Dumnezeu, că niciodat', oricît
Vi s-ar părea de ne'nțeles, ciudată,
Purtarea mea — căci s-ar putea-ntîmpla
Să mă arăt, cîndva, cam năzdrăvan —
Văzîndu-mă atunci, voi, niciodată,
Prin brațe-ncrucisate-așa pe piept
Sau clătinări din cap, sau alte vorbe
De îndoială: „Da, se poate“, sau:
„Sînt și-uniice-înteleg“, sau orice alte
Cuvinte în doi peri, să n-arătați
Că știți ceva anume despre mine.
Așa să vă ajute sfîntul har.
Jurați!

DUHUL

Jurați!

HAMLET

O, pace ție, suflet chinuit!
Și-acum, din toată inimă, cu voi sînt,
Și tot ce poate face, domnii mei,
Un om sărman ca mine, să v-arate
Iubirea lui, va face-o cu-nvoirea
Lui Dumnezeu. Să mergem împreună.

Și țineti degetul, vă rog, pe buze,
Că vremile ieșitu-și-au din matcă —
O, soartă blestemată, nenoroc
Să fiu născut ea să le-adun la loc.
Veniți, să mergem împreună.

(Ies.)

CORTINA

ACTUL al II-lea

SCENA 1

O încăpere în casa lui Polonius. Intră *Polonius*
și *Reynaldo*.

POLONIUS

Dă-i banii și scrisorile acestea,
Reynaldo.

REYNALDO

Da, stăpîne.

POLONIUS

Ar fi cuminte, dragul meu Reynaldo,
Înainte de-a-l vedea, să cercetezi
Cam cum se poartă.

REYNALDO

Chiar aveam de gînd.

POLONIUS

Nu, zău, că bine zici. Cată, Reynaldo,
De află ce danezi sînt la Paris,

Ce viață duc, ce cheltuială fac,
Din ce mijloace și cu cin' se-adună,
Și aflînd prin întrebări meșteșugite
Că îl cunosc pe fiul meu, te-apropie
Mai mult decît dacă-i întrebi de-a dreptul.
Prefă-te că-l cunoști din auzite,
De pildă: „Mda,-l cunosc pe tatăl-lui,
Și neamurile, poate și pe el“...
Reynaldo, înțelesu-m-ai tu bine?

REYNALDO

Stăpîne, de minune.

POLONIUS

„...Și poate și pe el“... și poți s-adaugi:
„Dar nu prea bine; și, de nu mă-nșel,
E cam nestăpînit, cam zvăpăiat“.
Și dă-i nainte-așa cu născociri,
Dar cu măsură, nu-l făcea de-ocară,
Să bagi de seamă bine la aceasta.
Poți, domnul meu, vorbi despre craiîcuri,
Greșeli și pozne bine cunoscute
Ca fiind tovarășele tinereții
Lăsată-n voia ei.

REYNALDO

Jocul de cărți,

Stăpîne...

POLONIUS

Cheful, sfada sau duelul,
Muierile, firește, dar atît!

REYNALDO

Stăpîne, dar înseamnă-a-l necînsti.

POLONIUS

Zău nu, de te pricepi a cumpăni
Să nu-l împovărezi cu alt cusur
Decît, de pildă, al nestăpînirii.
Nu asta-aveam de gînd, dar adu vorba
Atît de gingaș de-ale lui năravuri,
Încît să pară-un rod al libertății,
Scînteia și zbucnirea minții-n flăcări,
Dezlănțuirea singelui în clocot
Ce iureș dă.

REYNALDO

Dar, scumpul meu stăpin...

POLONIUS

De ce anume-așa?

REYNALDO

O, da, stăpîne,
Aș vrea să știu.

POLONIUS

E chiar ce urmăresc
Și cred că planul meu e fără greș;
Că ponegrind nițel pe fiul meu
Și-mpovărîndu-l cu ușoare-abateri,
Ia bine seama,
Acel pe care-l iscodești cu vorba

De l-a văzut cîndva păcătuind
Pe tînrul pe care l-ai birfit,
În strună-ți va cînta în felul ăsta:
„Prietene“, sau: „domnul meu“, „seniore“,
Precum o cere buna-cuvîință,
Sau graiul țării, sau al cestui om.

REYNALDO

Stăpîne, bine.

POLONIUS

Și, pe urmă, domnul meu,
El o să te... el o să...
Pe sfînta liturghie, tocmai
Voiam să spun ceva. Unde rămăsesem?

REYNALDO

La: „O să-ți cînte-n strună“,
La: „Domnul meu, prietene“... Sau așa ceva.

POLONIUS

Da, tocmai. „Cunosc pe domnu-acesta — o să-ți spună —
Și l-am văzut chiar ieri-alaltăieri,
Sau altă dată cu vreun ins sau altul,
Și-așa cum spui, juca la cărți sau bea
Din cale-afară“, sau: „La joc cu mingea
Se-ncăiera cu toți“, sau: „L-am văzut
Intrînd în cîte-o casă deocheată“,
Adică la bordel, și multe de-astea.
Ia seama, deci!
Momeala viclesugurilor tale
Agață crapul adevărului,

Iar noi, cei cu pătrundere și minte,
Prin sforării și prin piezișe căi
Ajungem cu ochiuri drept la țintă.
La fel și tu, prin sfatul meu și prin
Învățătura dată, ai să te-ai apropii
De fiul meu. M-ai înțeles, așa-i?

REYNALDO

Stăpîne-am înțeles.

POLONIUS

Drum bun, Reynaldo,
Și mergi cu Dumnezeu.

REYNALDO

Stăpîne scump!

POLONIUS

Ia seama la năravu-i, pe tăcute.

REYNALDO

Stăpîne, da.

POLONIUS

Și-l lași să tot vorbească.

REYNALDO

Stăpîne-așa voi face.

POLONIUS

Cale bună!

(Intră Ofelia.)

Ofelia, ce-i? Ți s-a-ntîmplat ceva?

OFELIA

Stăpîne, m-am speriat atît de rău.

POLONIUS

În numele lui Dumnezeu, de ce?

OFELIA

Pe cînd coseam, stăpîne, în iatac,
Hamlet intră, cu capul gol, cu haina
În neorînduială, cu ciorapii
Desprînși, căzuți pe glezne, răsuciți,
Și alb la față cum îi e cămașa;
Genunchii-i se ciocneau unul de altul
Și-atît de jalnic la înfățișare,
Că parc-atunci ar fi scăpat din iad
Să spună lumii groaza de acolo,
Încet venit-a pînă-n fața mea.

POLONIUS

Nebun din dragoste?

OFELIA

Stăpîne, nu știu,
Dar, zău, mă tem că da.

POLONIUS

Și ce ți-a spus?

OFELIA

M-a prins și strîns de-ncheietura mîinii
 Și dînd napoi lungime ca de-un braț,
 Cu palma pusă streășină la frunte
 Cu-atîta luare-aminte s-a uitat
 La chipu-mi, parcă îmi făcea portretul;
 A stat așa-ndelung și-ntr-un sfîrșit,
 Ușor de tot m-a scuturat de mînă,
 A dat din cap, la rînd, de vreo trei ori,
 Și-atît de-adînc a suspinat și jalnic,
 De parcă-ntregu-i trup se zguduia
 Să-și dea sfîrșitul. M-a lăsat, și-apoi
 Cu capu-ntors spre mine, peste umăr,
 Părea că fără ochi își află calea,
 Căci fără de-ajutorul lor ieși
 Pe ușă-afară, iar lumina lor
 Asupră-mi și-a țintit-o pîn' la urmă.

POLONIUS

Mă duc la rege. Vino, hai cu mine.
 E nebunia dragostei, firește,
 A cărei însușire-i să se piardă
 Pe sine însăși în mînia ei,
 Mînînd pe calea deznădejdiei vrerea
 Mai mult ca orice patimă sub cer
 Din cele ce ne bîntuie pe noi.
 Îmi pare rău. Vorbitu-i-ai prea aspru?

OFELIA

Stăpîne-o, nu! dar cum mi-ai poruncit,
 Întorsu-i-am scrisorile, oprindu-l
 De-a mai veni.

POLONIUS

Dintr-asta-a-nnebunit!

Îmi pare rău că nu l-am cîntărit
Mai cu măsură și cu judecată.
Temutu-m-am c-a vrut doar să se jace
Și să se ducă astfel la pierzare.
O, blestemată fie-mi bănuiala!
Mă jur că e cusurul vîrstei noastre
Să judecăm prea aspru ce vedem,
Așa cum tinerețea se pripește
Ades și ea. Să ne grăbim la rege,
El trebuie să afle de-acest lucru
Ce-i mult mai primejdios ținut în taină
Decît dacă-l voi da-n vileag. Să mergem.

(Ies.)

SCENA 2

O sală în castel. Fanfară. Intră *regele, regina,*
Rosencrantz și Guildenstern. Curteni.

REGELE

Dragi Rosencrantz și Guildenstern, salut.
Pe lingă dorul de-a vă revedea,
Nevoia mea de ajutorul vostru
Mă-ndeamnă să vă chem în mare grabă.
Ați auzit ceva despre Hamlet
Și de schimbarea-i? O numesc așa,
Fiindcă nici lăuntric nici la față
El nu mai seamănă cu sine însuși.
Ce altă pricină l-a scos din fire,
Afară de-a părintelui său moarte,

Nu-mi pot închipui. Vă rog din suflet
Pe amîndoi, voi ce-ați crescut cu el
Din frageda copilărie și
Vă potriviți la vîrstă și la fire,
Binevoiți a sta un timp la curte.
Căci poate prin tovărășia voastră
Să-l ispitiți către petreceri iarăși
Și c-un prilej sau altul să culegeți
Din spicuri, ca să puteți afla
Ce rău ascuns anume-l copleşte,
Ca dezvelindu-l, să-i găsim un leac.

REGINA

Aflați, o domnii mei, că mi-a vorbit
Așa de mult de voi, că nu-s pe lume
Alți doi ce pot să-i fie-atît de dragi.
De vreți a fi atît de buni cu noi,
Jertfindu-vă răgazu-aci-n folosul
Și-ndeplinirea-a ceea ce dorim,
Sederea voastră va fi răsplătită
Cu mulțumiri ce-s vrednice de-un rege.

ROSENCRANTZ

Putere-au ale voastre maiestăți
Prin dreptul suveran asupra noastră
De-a-și împlini temutele dorinți.
Dar nu prin rugăminți, ci prin poruncă.

GUILDENSTERN

De bună voie însă, amîndoi,
Măricei voastre punem la picioare
Supunerea deplină și-așteptăm
Poruncile.

REGELE

Prea scumpe Guildenstern
Și Rosencrantz, vă mulțumim.

REGINA

Și ție,
Prea scumpe Rosencrantz și Guildenstern,
Vă mulțumim și vă rugăm din suflet
În chiar această clipă să-l vedeți
Pe mult schimbatu-mi fiu. Iar dintre voi
Să-i ducă unul pe-acești domni la prinț.

GUILDENSTERN

Și facă cerul ca șederea noastră
Și felul cum ne vom purta cu el
Să-i placă și să-i folosească.

REGINA

Amin!

(Ies Rosencrantz, Guildenstern și câțiva curteni.
Intră Polonius.)

POLONIUS

Solia din Norvegia, stăpîne,
S-a-ntors cu voie bună.

REGELE

Ai fost mereu un tată de vești bune.

POLONIUS

Stăpîne-așa-i? Măria ta să știe
Că sufletul și datoria mea

Le-nehin pe amîndouă deopotrivă
Lui Dumnezeu și bunului meu rege.
Și cred, sau mintea-mi nu mai este-n stare
S-adulmece o urmă ca pe vremuri,
C-am deslușit pricina-adevărată.
A nebunici prințului Hamlet.

REGELE

Te rog, vorbește-mi. Ard de nerăbdare.

POLONIUS

Întîi solia, sire. Știrea mea
Va fi desert ospățului acesta.

REGELE

Întîmpină-i și adu-mi-i aci.

(Iese Polonius. Către regină.)

Îmi spune c-a găsit, regină scumpă,
Izvorul și pricina tulburării
Care-a cuprins pe fiul tău Hamlet.

REGINA

Socot că alta nici nu poate fi,
Afară de a tatălui său moarte
Și de zorita noastră cununie.

REGELE

Tot ce se poate. Îl voi cerceta.

(Reintră Polonius cu Voltimand și Cornelius.)

Prietenii mei buni, bine-ați venit!

Ce vești de la-al meu frate din Norvegia

Mi-aduci tu, Voltimand?

VOLTIMAND

Cu bucurie

Salutul și urarea ți le-ntoarce.
A luat măsuri din chiar întâia zi
S-oprească ridicările de oști
Făcute de nepotul său, de care
Credea că-i amenință pe poloni.
Dar mai de-aproape cercetînd află
Că-s împotriva înălțimii tale.
Mîhnit că vîrsta, boala și sleirea-i
Au fost neomenos batjocorite,
A dat poruncă să-l întemnițeze
Pe Fortinbras. Pe scurt, el se supuse,
Primi dojana regelui, și-n urmă
Făgădui, jurînd unchiului său
Că niciodată n-are să pornească
Război potrivit înălțimii tale.
Atunci moșneagu-n culmea bucuriei
I-a dat în dar, venit, trei mii de galbeni
Și-i porunci să-și folosească-ostașii
Din vreme strînși, Poloniei împotrivă,
Cu ruga-nscrisă-aci, să-ngăduiți
Cu țelu-acesta, trecerea prin țară,
Chezășuind de liniște și pace,
Precum arată-aci.

REGELE

Solia-mi place.

La cel dintîi răgaz o voi citi
Și chibzuind asupra-acestei trebi
Voi da răspunsul. În același timp
Vă mulțumesc pentru strădania voastră.
Duceți-vă acum de v-odihniți.

Deseară ne vom ospăta-mpreună.
Cu bine.

(Ies Voltimand și Cornelius.)

POLONIUS

Iată o ispravă bună.
Stăpîne-ocrotitor și doamna mea,
De-ar fi să tălmăcesc ce-i maiestatea
Și ce e datoria și apoi
De ce e ziua zi, și noaptea noapte,
Și timpul timp — a'unci ar însemna
Să pierd așa și timp și zi și noapte.
Fiind scurtimea sufletul gîndirii,
Iar vorba lungă trupul și podoaba-i,
Voi fi deci scurt. Prea nobilul tău fiu
E chiar nebun și spun că e nebun,
Căci nebunia ce poate să fie,
La drept vorbind, decît a fi nebun?
Să trecem mai departe.

REGINA

Miez mai mult
Te rog și mai puțin-oratorie.

POLONIUS

Jur, doamnă, că nu fac oratorie.
Că e nebun, e drept. Că-i drept, păcat e,
Păcat că-i drept. Prostească vorbărie —
Adio ei: am să vorbesc deschis.
Nebun, să-i zicem. Și ne mai rămînc
S-aflăm de unde vine-acest efect,
Sau mai degrabă de-unde-acest defect,
Efect-defect, ce-i vine de-undeva.

Rămîne asta și o rîmășită,
Gîndiți-vă:
O fată am — o am cît timp e-a mea —
Și care-ascultătoare și supusă
Mi-a dat, vedeți? aceasta.
Culegeți deci și trageți încheieri.

(Citește.)

„Cereștei făpturi și-al sufletului meu idol, mult prea frumoasei *Ofelia*“. E o vorbire schimonosită. E o vorbire urită. „Mult prea frumoasă“, e o vorbire vulgară, dar ascultați ce vine. Iată:

(Citește.)

„La sînul tău cel dalb și fără seamăn, această...“
etc. etc.

REGINA

I-a scris Hamlet aceasta ei?

POLONIUS

O clipă, doamnă, n-am s-ascund nimic.

(Citește.)

„Tu poți să te-ndoiești de soare,
De focul ce scînteie-n stea,
De legile nemuritoare,
Dar nu și de iubirea mea.

O, scumpă *Ofelia*, nu mă pricep la versuri, nu cunosc meșteșugul de-a-mi potrivi suspinele, dar crede-mă că te iubesc cu o dragoste adevărată. Adio. Al tău pe veci, doamna mea mult iubită, cîtă vreme lutul ăsta mai este încă al meu. H.“

Deci iată ce anume fata mea
Mi-a-ncredințat, supusă și cuminte
Și încă și mai mult, destăinuindu-mi
În ce fel, cum și unde-a urmărit-o.

REGELE

Dar ea, Ofelia, i-a primit iubirea?

POLONIUS

Stăpîne, oare ce crezi despre mine?

REGELE

Ești om cinstit și de credință-n toate.

POLONIUS

Aș fi prea bucuros s-o dovedesc.
Ce-ai fi crezut de mine, însă, dacă
În fața-acestei dragoste-nfocate
Și-n plin avînt — că vă mărturisesc
C-am prins de ea de veste chiar nainte
Ca fata mea să-mi fi vorbit de el —
Ce-ai fi crezut măriia ta de mine,
Și scumpa-ne regină-aci de față,
De-aș fi făcut pe surdul și pe mutul,
Ca un pupitru sau un catastif,
Făcîndu-mi inimii un semn cu ochiul
Și-aș fi privit cu nepăsare totul?
Ce-ai fi crezut? Dar nu, m-am pus pe lucru,
Vorbit-am astfel domnișoarei mele:
„Hamlet e prinț, nu ești de seama lui.
Ce-ar vrea el, nu se poate!“ Poruncit-am
Să-și pună lacăt inimii și ușii,

Să nu primească daruri, nici solii.
Curînd culese-al sfatului meu rod.
Hamlet respins — să nu lungesc povestea —
Căzu-n tristețe-adîncă, flămînzî,
De-aci-n nesomn, apoi în vlăguire,
De-aici în aiureală, lunecînd
În nebunia în care-acum se zbate
Și care ne-a-ntristat pe toți.

REGELE

Crezi asta?

REGINA

Pare foarte cu putință.

POLONIUS

Aș vrea să știu de s-a-ntîmplat vreodată
Să spun eu cu tărie: este-așa
Și-altfel să fie?

REGELE

Nu, precît știu eu.

POLONIUS

(arătînd spre capul și umerii săi)

Desparte ce-i aici de ce-i aici,
Dac-o fi altfel. Și dacă m-ajută
Împrejurările-aflu adevărul
De-o fi ascuns și-n iad.

REGELE

Atunci, cum facem?

POLONIUS

Hamlet, cum știți, se plimbă uneori
Pe-aci, prin galerie, ore-ntregi.

REGELE

Într-adevăr, așa e.

POLONIUS

Chiar atunci,
Pe fata mea o fac să-i iasă-n cale,
Iar noi pîndim de după o perdea
Tot ce se-ntîmplă. Dacă n-o iubește,
Și dacă nici nu și-a ieșit din minți,
Mă las de sfetnicie și mă fac
Plugar și căruțaș.

REGELE

Să încercăm.

REGINA

Dar cît de trist, citind, vine sărmanul!

POLONIUS

În lături, rogu-vă pe amîndoi.
L-întîmpin eu. O, dați-mi voie.

(Ies regele, regina și curtenii. Intră Hamlet, citind.)

POLONIUS

Cum îi mai merge bunului meu stăpîn Hamlet?

HAMLET

Slavă Domnului, bine.

POLONIUS

Mă mai cunoști, măria ta?

HAMLET

Cum să nu! Ești un negustor de pește.

POLONIUS

Eu nu, stăpîne.

HAMLET

Măcar de-ai fi atît de cinstit.

POLONIUS

Cinstit, stăpîne?

HAMLET

Ei, domnul meu, în lumea noastră a fi cinstit înseamnă a fi unul dintr-o mie.

POLONIUS

Adevărat, stăpîne.

HAMLET

Căci dacă soarele dă naștere la viermi într-un ciine mort, dar'mite cînd e vorba de un hoit bun de sărutat... Ai vreo fată?

POLONIUS

Am, măria ta.

HAMLET

Nu lăsa s-o bată soarele. A zămisli e un har al cerului, dar nu în felul în care ar putea zămisli fata domniei tale. Ia seama, prietene!

POLONIUS

Ce vrei să spui, măria ta? (*Apartè.*) Mereu cu gândul la fata mea. Totuși la început nu m-a reeunoscut. Mă lua drept un negustor de pește. A luat-o razna de tot. La drept vorbind, am îndurat și eu în tinerețe multe necazuri din dragoste. Aproape tot ca și el. Să-i mai spun ceva. (*Tare.*) Ce citești, măria ta?

HAMLET

Vorbe, vorbe, vorbe.

POLONIUS

Și despre ce e vorba, stăpîne?

HAMLET

Între cine și cine?

POLONIUS

Adică despre ce e vorba în cartea pe care o citești, măria ta.

HAMLET

Vorbe de clacă, domnul meu. Pamfletarul ăsta nemernic susține că bătrînii au bărbi cărunte, obrazuri zbîrcite, că din ochi le curge un clei vîscos ca rășina prunului, că sînt cu totul slabi la minte și totodată

au și încheieturile slăbite. Toate acestea, domnul meu, deși sînt pe deplin încredințat că așa și este — nu se cuvine totuși să fie așternute pe hîrtie, fiindcă și domnia ta, domnul meu, ai putea fi de vîrsta mea, gacă ai da înapoi ca racul.

POLONIUS

(aparte)

Oricît ar părea că e nebunie ceea ce spune, e totuși o nebunie bine chibzuită. (*Tare.*) Măria ta, nu ai vrea să pleci din aerul ăsta?

HAMLET

Unde? În mormînt?

POLONIUS

Da, în adevăr, înseamnă a pleca din aer. (*Aparte.*) Ce răspunsuri pline de înțeles are uneori. E un noroc ce care mai adesea are parte nebunia decît un cuget sănătos și chibzuit, care nu le nimerește așa de ușor. Să-l las singur. O să pun la cale îndată un prilej de întîlnire cu fata mea. (*Tare.*) Mărite stăpîne, îmi iau cu plecăciune bun rămas.

HAMLET

Nici nu poți, domnul meu, să-mi iei ceva de care să mă despart mai bucuros, în afară de viața mea, de viața mea, de viața mea.

POLONIUS

Rămii cu bine, măria ta.

HAMLET

Plicticoși mai sînt nebunii ăștia bătrîni!

(Intră Rosencrantz și Guildenstern.)

POLONIUS

Îl căutați pe prințul Hamlet? Iată-l aci.

ROSENCRANTZ

(către Polonius)

Domnul să te aibă în pază!

(Iese Polonius.)

GUILDENSTERN

Mărite stăpîne!

ROSENCRANTZ

Prea iubitul meu stăpîn!

HAMLET

Bunii mei prieteni! Cum îți mai merge, Guildenstern? Și Rosencrantz! Ce mai faceți, dragii mei?

ROSENCRANTZ

Ce face orice copil al pămîntului.

GUILDENSTERN

Ferice de noi că nu sîntem prea fericiți.

ROSENCRANTZ

Nu sîntem chiar mărgăritarul de pe tichia Norocului.

HAMLET

Dar nici sub talpa încălțărilor lui.

ROSENCRANTZ

Nici acolo, măria ta.

HAMLET

Atunci vă aflați cam pe la briu, în mijlocul plăcerilor.

GUILDENSTERN

Firește. Sîntem aleșii soartei.

HAMLET

În locurile ei cele mai tănuite. Într-adevăr, soarta e o curtezană. Ce vești îmi aduceți?

ROSENCRANTZ

Nici una, stăpîne. Doar atît că lumea s-a făcut cîinstită.

HAMLET

Atunci se apropie sfîrșitul lumii. Dar vestea voastră nu e adevărată. Lăsați-mă să vă întreb ceva ce vă privește îndeosebi: cu ce-ați greșit, prieteni, soartei voastre, de v-a trimis în această temniță?

GUILDENSTERN

Ce temniță, măria ta?

HAMLET

Danemarca e o temniță.

ROSENCRANTZ

Atunci și lumea întreagă e tot o temniță.

HAMLET

Și încă una strașnică, plină de cotloane, hrube și
carcere. Danemarca e una dintre cele mai rele.

ROSENCRANTZ

Nouă nu ni se pare așa, stăpînc.

HAMLET

Atunci, pentru voi nici nu e temniță; fiindcă orice
lucru e bun sau rău, numai după cum îl face închipuirea
noastră. Pentru mine e o temniță.

ROSENCRANTZ

Doar ambiția te face s-o vezi așa. Danemarca e prea
necăpătoare pentru mintea măriei tale.

HAMLET

O, Doamne! Aș putea fi închis într-o coajă de nucă
și să mă socotesc un rege al văzduhului nemărginit.
numai de n-aș avea visuri rele.

GUILDENSTERN

Visurile acestea nu sînt, firește, decît ambiție. Fi-
indcă cel ambițios se hrănește doar cu umbra unui vis.

HAMLET

Visul însuși nu e decît o umbră.

ROSENCRANTZ

Adevărat; și socotesc ambiția un lucru atît de ușor și de străveziu încît nu e decît umbra unei umbre.

HAMLET

Dacă e așa, cerșetorii sînt trupuri, iar domnii și vitejii cei vestiți sînt doar umbra cerșetorilor. Mergem la curte? Pe legea mea, nu mai sînt în stare să judec.

GUILDENSTERN și ROSENCRANTZ

Stăm la porunca măriei tale.

HAMLET

Nicidecum. Nu vreau să vă număr printre ceilalți slujitori ai mei. Cîstit vă spun că sînt cumplit de prost slujit. Dar, în numele vechii noastre prietenii, ce căutați la Elsinor?

ROSENCRANTZ

Am venit să te vedem, stăpîne, nimic mai mult.

HAMLET

Un cerșetor ca mine e sărac pînă și în mulțumiri. Vă mulțumesc, totuși; de bună seamă, însă, mulțumirile mele nu fac nici două parale. Nu v-a chemat nimeni? Ați venit din chiar îndemnul vostru? De bună voie? Hai! spuneți drept. Haide, haide, vorbiți o dată.

GUILDENSTERN

Ce-am putea spune, măria ta?

HAMLET

Orice, numai să-mi răspundă la întrebare. Ați fost chemați. E în ochii voștri ca o mărturisire pe care stăla nu e în stare s-o ascundă. Știu că bunul nostru rege și regina au trimis după voi.

ROSENCRANTZ

În ce scop, măria ta?

HAMLET

Voi să mi-l spuneți. Dar, vă rog din suflet, cu dreptul pe care mi-l dă prietenia noastră și în numele înțelegerii depline din tinerețe, al făgăduințelor de nestrămutată dragoste și al tuturor nestematelor ce altul mai meșter la vorbă ca mine vi le-ar mai putea înșira, vorbiți deschis, fără înconjur: fost-ați chemați, sau nu?

ROSENCRANTZ

(către Guildenstern)

Tu ce zici?

HAMLET

(aparte)

Dacă e așa, n-am să vă slăbesc din ochi. (Tare.)
Dacă mă iubiți, nu-mi ascundeți nimic.

GUILDENSTERN

Stăpîne, am fost chemați.

HAMLET

Să vă spun de ce. Astfel, cele ghicite de mine o să preîntîmpine mărturisirile voastre, iar taina voastră cu regele și regina nu va fi jumulită de penele ei. De la o vreme — nu știu nici eu din ce pricină — mi-a pierit toată veselia și m-am lăsat de toate deprinderile și îndeletnicirile mele, și mă simt atît de coplesit de această toană rea, încît și minunata alcătuire care e pămîntul îmi pare doar o stîncă stearpă. Vedeți voi, acel prea frumos baldachin, văzduhul, mîndra boltă ce atîrnă asupra-ne, ca un acoperămint falnic, bătut în scînteii de aur, nu e pentru mine altceva decît un vîlmășag de miasme spurcate și rău mirositoare. Ce lucru desăvîrșit e omul! Ce aleasă îi e cugetarea! Și cît de nemăsurate însușirile! Ce falnic și minunat în portul și mișcările sale! Întocmai ca un înger în fapte și ca un zeu în năzuințele lui. Podoaba luminii! Pildă a vietăților! Și totuși ce e pentru mine această mîpă de lut? Bărbatul nu mă încîntă, nici măcar femeia, deși zîmbetul domniei tale ar vrea să spună că da.

ROSENCRANTZ

Stăpîne, nu mi-a trecut prin gînd o astfel de nerozie.

HAMLET

Atunci de ce ai rîs cînd am spus că bărbatul nu mă încîntă?

ROSENCRANTZ

Mă gîndeam, stăpîne, ce primire de post îi așteaptă pe actori din partea măriei tale, dacă spui că omul nu te încîntă. I-am lăsat în urmă; vin încoace să se pună în slujba măriei tale.

HAMLET

Cel ce joacă pe regele va fi bine primit. Am să-i plătesc tributul meu măriei sale. Cavalerul rătăcitor o să-și poată folosi spada și scutul, îndrăgostitul n-are să suspine de pomană, comicul o să-și sfîrșească tirada lui nestingherit, măscăriciul o să stîrnească hohotele celor al căror rîs pornește ca din praștie. Iar domnița își va spune fără teamă gîndul întreg, ca să nu șchio-păteze versul. Dar despre ce actori e vorba?

ROSENCRANTZ

Sînt chiar cei care te făceau să petreci odinioară. Actorii de tragedie ai orașului.

HAMLET

Prin ce întîmplare sînt pe drumuri? Nu le pria mai bine să stea locului, atît pentru renumele lor, cît și pentru cîștig?

ROSENCRANTZ

Cred că piedica le vine de la o schimbare ivită în teatru de cîtăva vreme.

HAMLET

Faima le e aceeași ca atunci cînd eram eu în oraș? Tot mai au căutare?

ROSENCRANTZ

La drept vorbind, nu prea.

HAMLET

Cum se face? Au prins rugină?

ROSENCRANTZ

Ba de loc. Ei își dau toată silința. Dar s-au ivit, stăpîne, o droaie de copilandri care țipă cît îi țin gura în toiul jocului și sînt aplauzați nebunește tocmai din pricina asta. Ei sînt acum la modă. Și teatrele de rînd — cum le spun ei — sînt atît de defăimate, încît mulți din cei ce poartă sabie, speriați de cei cu pene de gîscă, de-abia mai îndrăznesc să se arate pe-acolo.

HAMLET

Cum? Sînt doar niște copilandri? Dar cine-i sprijină? Cu cine se însoțesc? N-au să se țină de meseria asta decît atîta vreme cît pot cînta? N-au să spună mai tîrziu, ajungînd și ei actori de rînd — cum o să li se întîmple dacă n-au alte mijloace — că le-au făcut mai mult decît bine scriitorii aceia care îi pun să ponegrească propria lor moștenire?

ROSENCRANTZ

Într-adevăr cele două tabere au avut de furcă împreună. Și mulțimea socotea că nu-i un păcat sa-i întărite în cearta lor. Și într-o vreme nu era rost de nici un cîștig de pe urma piesei pînă ce poetul și actorii nu-și cărau cîțiva pumni.

HAMLET

Cum e cu putință?

ROSENCRANTZ

Au fost multe capete sparte.

HAMLET

Și au învins băiețandrii ăștia?

ROSENCRANTZ

Mai întrebi, stăpîne? Chiar și pe Hercule cu globul său.

HAMLET

Nu e de mirare. Unchiul meu e regele Danemarcei; iar cei ce și-ar fi bătut joc de el cîtă vreme trăia tatăl meu, dau astăzi douăzeci, patruzeci, cincizeci, o sută de ducați ca să-i aibă chipul zugrăvit. Pe legea mea, e ceva nefiresc într-asta, măcar de s-ar încumeta filozofia să-l dezlege.

(Sunet de trîmbițe înăuntru.)

GUILDENSTERN

Au sosit actorii.

HAMLET

Domniimei, bine-ați venit la Elsinor! Hai, dați-mi mîna. Anumite forme și ceremonii sînt nelipsite la o primire bună; dați-mi voie să mă supun acestui obicei în ce vă privește; ca nu cumva bunăvoința mea față de actori, care vă spun dinainte că trebuie să se vădească tuturor, să vă pară mai mare decît față de voi. Fiți bineveniți! Însă unchiul care mi-e tată și mama care mi-e mătușă se înșală.

GUILDENSTERN

Cum asta, scumpul meu stăpîn?

HAMLET

Nu sînt nebun decît dinspre nord-nord-vest; cînd adie vîntul de la miazăzi, pot să deosebesc un șoim de un cocostîrc.

(Intră Polonius.)

POLONIUS

Bine v-am găsit, domnii mei.

HAMLET

Ascultă, Guildenstern, și tu de asemenea; la fiecare ureche un ascultător: pruncu' ăsta bătrîn pe care îl vedeți, încă nu a ieșit din scutecele cu care a fost înfășat.

ROSENCRANTZ

Pesemne că s-a întors din nou în ele: se spune doar că orice bătrîn e copil a doua oară.

HAMLET

Vă fac o prorocie: vine să-mi spună despre actori. Băgați de seamă. Bine zici, domnul meu; luni de dimineată, așa e, fără-ndoială.

POLONIUS

Stăpîne, ți-aduc vești.

HAMLET

Stăpîne... ți-aduc vești. Pe cînd Roscius era actor la Roma...

POLONIUS

Au sosit actorii, stăpîne.

HAMLET

Bîz... bîz...

POLONIUS

Pe cîntea mea!

HAMLET

Fiece actor pe un măgăruș călare...

POLONIUS.

Cei mai buni actori din lume, fie în tragedie, în comedie, piese istorice, pastorale, pastorale comice, pastorale istorice, tragico-istorice, pastorale tragicomico-istorice, piese ce respectă regulile, și poeme libere. Seneca nu poate fi prea greoi pentru ei, nici Plaut prea ușor. Sînt neîntrecuți, atît în ce privește respectul celor scrise cît și în ușurința exprimării.

HAMLET

„O, Iefta, judecător al Israelului“ — ce comoară ai avut!

POLONIUS

Ce comoară a avut, măria ta?

HAMLET

„O fată încîntătoare și alta nimic, la care ținea ca la ochii din cap“.

POLONIUS

(aparte)

Iar fata mea!

HAMLET

N-am dreptate, bătrîne Iefta?

POLONIUS

Dacă mie-mi zici Iefta, măria ta, apoi am o fată
la care țin ca la ochii din cap.

HAMLET

Nu e asta urmarea.

POLONIUS

Dar care-i urmarea?

HAMLET

„Și soarta a făcut
Și Dumnezeu a știut,
Și mai departe,
A fost să fie, așa precum se știe“.

Primul stih al acestui cîntec bisericesc are să te lă-
murească mai bine. Fiindcă, iată, sînt silit să mă în-
trerup.

(Intră patru sau cinci actori.)

Mășterilor, bine-ați venit! Bine-ați venit cu toții!
Mă bucur că vă văd sănătoși. Bun venit dragii mei!
Oho! Vechiul meu prieten! De cînd nu ne-am văzut,
ți-ai pus o perdeluță la bărbie. Oare vii în Danemarca
să-mi pui și mie o barbă? Ce văd? Tînăra doamnă

și stăpînă! Sfîntă Născătoare! Înălțimea voastră e mai aproape de cer decît ultima oară cînd ne-am văzut: a crescut cu un toc de pantof. Deie Domnul ca glasul tău, ca un galben tocit, să nu-și fi schimbat sunetul. Meșterilor, fiți bineveniți cu toții! Să mergem drept la țintă, întocmai ca șoimarii din Franța, care se reped la tot ce le iese în cale. Să ascultăm pe loc o tiradă. Hai arătați-ne ce sînteți în stare. Haide, o tiradă plină de patimă.

ÎNȚIUL ACTOR

Ce fel de tiradă, măria ta?

HAMLET

Te-am auzit spunînd de mult o tiradă, dar n-a fost jucată niciodată, sau să fi fost cel mult o dată, fiindcă, după cîte îmi amintesc, piesa nu plăcuse mulțimii. Era ca icrele negre pentru norodul de rînd. Dar după prețuirea mea și-a altora mai vrednici ca mine să-și spună răspicat părerea în astfel de pricini, era o piesă minunată, bine înjghebată, alcătuită cu măsură și iscusință. Se spunea — mi-aduc aminte — că nu are destulă sare printre rînduri, ca să dea gust lucrării, dar nici fraze greoaie care să-l facă vinovat pe autor de pedanterie. Socotea că felul lui de a serie e cinstit, puternic și duios totodată, însă mai curînd măreț decît meșteșugit. Îmi plăcea mai cu seamă o parte: povestirea lui Eneas către Didona și îndeosebi acolo unde pomenește de uciderea lui Priam. Dacă-ți mai aduci aminte, începe cu stihul ăsta... Ia să văd... stai...

„Cumplitul Pirus, unei fiare-asemeni...”
Nu, nu-i așa: se-ncepe chiar cu Pirus.
„Cumplitul Pirus cu-arme-ntunecate,
Ca gândul lui de negre și ca noaptea,
Pindind pitit în blestematul cal,
Minjitu-și-a fioroasa-nfățișare
Din cap în tălpi cu și mai crunte steme.
Văpsit îngrozitor cu-atita sînge
De mume, tați, de fii și de fiice,
Cojit și ars de-al străzilor pîrjol
Ce-ntinde-o crîncenă de iad lumină
Pe cei ce și-au măcelărit stăpîinii,
De foc și de mînie mistuit
Și năclăit de sîngele-nchegat,
Cu ochii lui de jar, drăcescul Pirus
Îl căuta pe Priam cel bătrîn.”
Acum, vi-e rîndul.

POLONIUS

Pe legea mea, stăpîine, bine recitat! Cu însuflețire
și cu pătrundere.

INTÎIUL ACTOR

„Îl găsește-ndată,
Izbind în greci nespornic. Vechea-i spadă,
Prea grea puterii lui, stă-nfîptă-n loc
Și nu-l ascultă. O, nedreaptă luptă!
Dă iureș Pirus în bătrînul Priam,
Iar în turbarea lui, lovește-n gol.
Dar vîntul cruntei săbii, suierînd,
Trînti pe-acest moșneag fără de vlagă.
Atunci ne'nsuflețitul Ilium, parcă
Simțînd lovirea, se surpă deodată

Cu creștetul în flăcări la pământ,
Și vuietul năprasnic prinse-aurul
Lui Pirus. Sabia lui ce s-abătea
Pe capul dalb al regelui, păru
Oprită în văzduh, și astfel Pirus
Stătu ca un tiran scris în icoană
Și cumpănit de faptă și voință
Rămase-ncremenit.

Dar cum, ades, înainte de furtună
Vedem în cer tăcere, pace-n neguri
Și vîntul aprig astfel, fără glas,
Pămîntul mut de-o liniște de moarte,
Apoi un trăsnet despiciînd văzduhul,
La fel și Pirus, după scurtu-i preget,
Răzbunător s-a pus pe lucru iar:
Și niciodată n-a căzut ciocanul
Ciclopilor pe zalele lui Marte
Ce pentru veșnicie-s făurite,
Mai fără de cruțare decît spada
Cea crîncenă-a lui Pirus se-abătu
Pe creștetul lui Priam.
În lături, Soartă fără de rușine,
Voi zei în plin zbor, să-i luați puterea,
Sfărmați-i spițele și-obada roții,
Și-i prăvăliți de sus din cer butucul
Rotund în fundul iadului."

POLONIUS

Prea lung!

HAMLET

Am s-o trimit la bărbier cu barba domniei tale. Te
rog, continuă! Nu-i plac decît măscările, cîntecele de

rusine și istorioarele piperate — altfel adoarme. Zi-i
mai departe. Treci la Hecuba.

INTIUL ACTOR

„Dar cine, o, cine a văzut regina
Îmbrobodită...”

HAMLET

Regina-mbrobodită?

POLONIUS

Bun! Regina-mbrobodită e foarte bine.

INTIUL ACTOR

„Fugea desculță-amenințînd pîrjolul
Cu-al lacrimilor orbitor șuvoi,
Cu o basma pe capu-neoronat
Odinioară, și purtînd drept straie
Pe trunchiu-i supt de-a fi rodit atît,
O scoartă smulsă-n grabă spaimei ei —
Acela care-ar fi văzut-o astfel,
Ar fi rostit cu glas necat de ură
Că soarta-i vinovată de trădare:
Dar dacă înșiși zeii-ar fi văzut-o,
Privind cum Pirus în fiorosu-i joc
Pe soțul ei îl ciopîrțea cu sabia,
O, urletul ce i-a scăpat atunci —
Afară doar de nu-i înduioșează
Nimic din ce se-ntîmplă pe pămînt —
Ar fi făcut și stelele să plîngă
Și zeii să se-ndure.”

POLONIUS

Uite cum s-a îngălbenit la față și are ochii plini de lacrimi. Rogu-te, e deajuns.

HAMLET

Bun! ai să-mi reciți în curînd și ce urmează. Scumpul meu domn, ia seama să fie bine îngrijiți actorii. M-ai auzit? Vezi să fie cinstiți cum se cuvine; doar ei sînt cronica vie și prescurtată a vremurilor. Mai bine să ai parte de un epitaf prest după moarte decît de bîrfeala lor cît ești în viață.

POLONIUS

Stăpîne, am să-i cinstesc așa cum merită.

HAMLET

La naiba, omule: cu mult mai bine. Dac-ai cinsti pe fiecare după merit, cine ar mai scăpa de bici? Poartă-te cu ei după cinstea și noblețea domniei tale. Cu cît merită mai puțin, cu atît mai vrednică de laudă ți-e dărnicia. Arată-le calea.

POLONIUS

Poftiți, domnii mei.

HAMLET

Urmați-l, prieteni. Mîine o să ne jucați o piesă.

(Ies Polonius și toți actorii, afară de primul.)

Ascultă, dragă prietene, ai putea juca *Omorul lui Gonzago*?

INTIUL ACTOR

Da, stăpîne.

HAMLET

Să ni-l joci mâine seară. La nevoie, ai putea învăța o tiradă de vreo douăsprezece pînă la șaisprezece rînduri, pe care aș scri-o eu și pe care am adăuga-o la piesă? Ce crezi?

INTIUL ACTOR

Cum nu, stăpîne.

HAMLET

Foarte bine. Du-te cu gentilomul acela. Dar vezi să nu-ți bați joc de el. (*Iese primul actor.*) Dragii mei (*către Rosencrantz și Guildenstern*), vă las pînă deseară. Și bun venit la Elsinor.

ROSENCRANTZ

Scumpul meu stăpîn!

(*Ies Rosencrantz și Guildenstern.*)

HAMLET

Domnul să vă aibă în pază. Așa, acum sînt singur.

Ce ticălos, ce selav becisnic sînt!
Să nu te-nfiori cînd vezi un comediant
Doar într-un vîs de chin, o-nchipuire,
Că-și poate sufletul supune minții
Atît de mult, că prin silința-i, chipul
De-a binelea-i pălește, ochii-i plîng

Și pare rătăcită-nfățișarea-i,
Și glasu-i frînt e, și cu-ntregu-i zbugium
El cugetului potrivește chipuri,
Și toate-acestea sînt pentru nimic!
Pentru Hecuba!
Ce-i lui Hecuba și ce-i el Hecubei,
De-o poate plînge-așa? Ce-ar face el
C-un gînd ș-o pricină de suferință
C-a mea? Ar potopi cu lacrimi scena
Și l-ar înnebuni pe ucigaș,
Cel fără vină s-ar îngălbeni,
Pe cel neștiutor l-ar îngrozi
Și-ar tulbura vederile și-auzul
Oricui. Iar eu,
Un aiurit ș-un josnic ins, tînjesc,
Lunatic și nevrednic de-al meu țel,
Ne'nstare de-un cuvînt nici pentru-un rege
Al cărui tron și viață-au fost răpite
Prin mîrșave mijloace. Nu cumva
Sînt un mișel? Și cine oare-mi spune
Că-s doar un ticălos și-mi sparge țeasta
Și-mi smulge barba și mi-o zvîrle-n față,
Îmi dă un bobîrnac și-mi bagă-n gît
Minciuna pînă-n piept, o, cine oare?
Ha!
Așa mi-ar trebui, pe legea mea,
Căci nu-s decît un pui nesimțitor
De-amarul unei asupriri, fiindc-altminteri
Aș fi-ngerășat ereții-acestui cer
Cu măruntaiele tîlharului
Mișel, destrăbălat și sîngeros,
Pizmaș și trădător și crud tîlhar,
O, răzbunare!

Asin ce sînt! O, ce mai vitejie:
Eu, fiul unui drag părinte-ucis,
Împins de cer în iad la răzbunarea-mi,
Să-mi vărs în vorbe focul, ca o tirfă,
Să-njur întocmai ca o tîrîtură,
O slujnică!
Ruşine! Puah! Sus, eugete! Se zice
Că la teatru odată-un vinovat
A fost atît de răscolit de jocul
Actoricesc, încît mărturisit-a
Pe loc nelegiuirea săvîrşită.
Omorul limbă n-are, dar grăieşte
Prin alte mijloace mai minunate.
Voi pune-aceşti actori să-mi joace-o piesă,
Ceva cum tatăl meu a fost ucis,
În faţa regelui. Am să-l pîndesc,
Am să-l pătrund. Dacă măcar tresare,
Ştiu ce voi face. Duhul ce-am văzut
E poate diavolul, că-i stă-n putere
Să-şi dea cea mai plăcută-nfăţişare
Şi folosindu-se de-a mea tristeţe
Şi slăbiciune — că-i puternic foarte
Pe-astfel de suflete — să m-amăgească
Şi să mă ducă la pierzare. Vreau
Dovezi mult mai temeinice ca astea.
Iar piesa mea-i capcana ce-n curînd
Va prinde-n ea pe rege şi-al său gînd.

CORTINA

ACTUL AL III-lea

SCENA 1

O sală în castel. Intră *regina, regele, Polonius, Ofelia, Rosencrantz și Guildenstern.*

REGELE

Și n-ați putea afla, fără-a-l sili,
De ce se înveșmintă-n rătăcire
Și tihnă-acestor zile și-o sfișie
Cu-al nebuniei zbucium și primejdie?

ROSENCRANTZ

El recunoaște că e tulburat,
Dar pricina nu vrea s-o dea-n vileag.

GUILDENSTERN

Nici nu se lasă iscodit de noi,
Ci cu-aiurări șirete ne-ocolește
Cînd vrem să-l facem să mărturisească
Ceva-n privința lui.

REGINA

Și v-a primit
Cu voie bună?

ROSENCRANTZ

Ca un gentilom.

GUILDENSTERN

Dar cu o silnică bunăvoință.

ROSENCRANTZ

Nimic nu-ntreabă, dar de-l întrebăm
Răspunde din belșug.

REGINA

Nu l-ați poftit
La vreo petrecere?

ROSENCRANTZ

Întîmplător am întîlnit pe drum
O trupă, doamnă, de actori. I-am spus,
Și parcă vestea l-a cam bucurat.
Ei sînt aici și știu că au poruncă
Să joace-n fața lui deseară.

POLONIUS

Așa e
Și m-a rugat să stărui să poftiți
Măria voastră amîndoi de față.

REGELE

Din toată inima. Sînt bucuros
S-aud că se desfătă.
Voi, domnii mei, mereu să-l îndemnați
Către plăceri călăuzindu-i gîndul.

ROSENCRANTZ

Prea bine, doamne.

(Ies Rosencrantz și Guildenstern.)

REGELE

Tu, regină, du-te,
Căci pe Hamlet chematu-l-am în taină
S-o poată întîlni aci pe-Ofelia,
Așa, ca dintr-o simplă întîmplare.
Eu însumi și-al ei tată, ca iscoade
Îndrituite-a ști, am pus la cale
Ca stînd la pîndă făr-a fi văzuți
Să judecăm în voie, după fapte
Și după vorba și purtarea lui,
De-s chinurile dragostei de vină,
Ori nu, în suferința-i.

REGINA

Mă supun.
Cît despre tine, aș dori, Ofelia,
Ca frumusețea ta să fie tîlcul
Durerii lui Hamlet. Și harul tău
Să-l ducă iar pe-adevărata-i cale,
Spre cinstea ta și-a lui.

OFELIA

De-ar fi așa!

(Iese regina.)

POLONIUS

Ofelia, plimbă-te pe-aci. Stăpîne,
Cu voia ta, să ne pitim. (*Către Ofelia.*) Citește-n
Această carte,-a ta singurătate
Printr-o asemenea-ndeletnicire
Să pară cu atît mai potrivită.
Ades sîntem de-ocară pentru asta,
E mult prea dovedit că arătînd
Un chip smerit, cucernice purtări,
Putem să-l îndulcim chiar și pe dracul.

REGELE

(aparte)

O, asta este prea adevărat,
Ce bici cumplit pe cuget, ți-e cuvîntul!
Obrajii tîrfei dreși cu iscusință
Nu-s mai urîți sub sulimanul lor.
Ca fapta mea sub vorbele-mi-alese,
O, grea povară!

POLONIUS

L-aud venind. Să ne ascundem, sire!

(Ies regele și Polonius, intră Hamlet.)

HAMLET

A fi sau a nu fi: iată-ntrebarea.
E oare mai de laudă să suferi

În sinea ta, săgețile și praștia
Norocului vrăjmaș, sau mai degrabă
Să te-narmezî în fața unei mări
De zbucium și prin luptă s-o răpui?
Să mori, să dormi... nimic mai mult. Să știi
Că printr-un somn poți pune-odată capăt
Durerii sufletești și-atîtor chinuri
Ce-s partea cărnii, iată o-ncheiere
Spre care năzuim. Să mori, să dormi;
Să dormi poate visînd? Aici stă totul.
Ce vise-n somnul morții poți visa
Cînd am scăpat vremelnicei strînsori?
E tocmai ce ne-ndeamnă-a pregeta,
Și-aici se află și acea-ndoială
Ce dă restriștii-o viață-atît de lungă.
O, cine-ar mai răbda disprețul, biciul
Acestor vremi și-obida asupririi,
Jignirea-adusă numelui de om,
Durerea dragostei ne'mpărtășite,
Trufia dregătorilor, dreptatea
Zăbavnică, bătaia din picior
Pe care vrednicia răbdătoare
O tot îndură de la nedestoinici,
Cînd liniștea și-ar căpăta-o singur
C-un vîrf de jungher. Cine-ar sta să-și ducă
Povara vieții-n geamăt și sudori,
De n-ar fi spaima de ceva de-apoi,
De țărmul neștiut de unde nimeni
N-a mai venit și care ne-ngrozește
Făcîndu-ne mai lesne să-ndurăm
Urgiile de-aici, decît să tindem
Spre altele pe care nu le știm.
Și cugetul ne schimbă-n bieți mișei,

Încît firescul chip al hotărîrii
Sub raza slabă-a gândului păleşte,
Şi-avînturile cele mai măreţe
Sub semnu-acesta se abat din drum
Şi pier ca faptă. Dar tăcere, iat-o
Pe mîndra-Ofelia. Nimfă, pomeneste
În ruga ta de mine, păcătosul.

OFELIA

Stăpîne scump, ce faci de-atîta vreme?

HAMLET

Smerite mulţumiri. Eu? Bine, bine...

OFELIA

Păstrez, măria ta, din parte-ţi, daruri,
Si vreau de mult să ţi le-napoez.
Primeşte-le, te rog.

HAMLET

Nu, nicidecum,
Eu niciodată nu ţi-am dat nimic.

OFELIA

Mărite doamne, mi le-ai dat, ştii bine,
Şi însoţite de atît de dulci
Cuvinte, ncît păreau şi mai bogate.
De vreme ce mireasma le-a pierit,
Ia-le napoi, căci pentru-o fire-aleasă
Bogatul dar îşi pierde-ntregul preţ
Cînd cel ce-a dat se-arată rău la suflet.
Stăpîne, iată-le aci.

HAMLET

Ha! ha! Ești cinstită?

OFELIA

Stăpîne?

HAMLET

Ești frumoasă?

OFELIA

Ce vrei să spui, măria ta?

HAMLET

Că dacă ești cinstită și frumoasă, cinstea ta nu trebuie să stea la sfat cu frumusețea.

OFELIA

Dar stăpîne, cu cine oare s-ar putea mai bine însoți frumusețea decît cu cinstea?

HAMLET

Adevărat! Fiindcă puterea frumuseții e mai curînd în stare să facă o codoașă din nevinovăție, decît nevinovăția să facă frumusețea să-î semene. Lucrul acesta părea cîndva un paradox, însă vremurile de azi îi dau dreptate. Te-am iubit odată...

OFELIA

Cel puțin, stăpîne, așa m-ai făcut să cred.

HAMLET

N-ar fi trebuit să mă crezi. Fiindcă virtutea nu poate altoi un trunchi bătrîn pînă într-atît, încît să nu se mai simtă nici urmă din ce-a fost înainte.

Nu te-am iubit.

OFELIA

Cu atît mai rău m-am înşelat.

HAMLET

Du-te la mănăstire! De ce să dai naştere unor păcătoşi? Eu însumi sînt oarecum cîstit, totuşi m-aş putea învinui de asemenea fapte, încît ar fi fost mai bine de nu mă aducea mama pe lume. Sînt prea semeţ, răzbunător, ambiţios şi atîtea păcate îmi stau la îndemînă, cite nu am gînduri să le cuprind, închipuire să le dau viaţă, sau răgaz să le înfăptuiesc. La ce bun să se mai tîrască între cer şi pămînt unul ca mine? Toţi sîntem nişte păcătoşi nemaipomeniţi. Să nu-l crezi pe nici unul dintre noi. Du-te la mănăstire! Unde e tatăl tău?

OFELIA

Acasă, măria ta.

HAMLET

Închideţi uşile peste el, ca să nu facă pe nerodul decît la el acasă. Rămîi cu bine!

OFELIA

O, Doamne sfinte, ajută-il!

HAMLET

Dacă te măriți, îți dau ca zestre acest blestem: de-ai fi ca gheața de curată, ca zăpada de neprihănită și de birfeală tot să nu scapi. Du-te la mănăstire! Du-te! Adio! Sau dacă trebuie să te măriți cu orice preț, ia un nerod, căci oamenii cu cap știu prea bine ce dihanii faceți din ei. La mănăstire! Du-te, cât mai repede. Drum bun!

OFELIA

O, puteri, cerești! Tămăduiți-l!

HAMLET

Am auzit vorbindu-se destule și despre sulimanurile voastre. Dumnezeu v-a dat un chip și voi vă faceți altul; topăiți, umblați în buiestru, pociti cuvintele, dați felurite porecle fapturilor Domnului și vă prefaceți poftetele în nevinovăție. Pleacă. Nu mai vreau să aud nimic; m-ați înnebunit. Îți spun că n-o să mai fie cășnicii. Toți cei care au apucat să se însoare mai demult o să trăiască, afară de unul. Ceilalți să rămână așa cum se află. Du-te la mănăstire!

(Iese.)

OFELIA

Ce minte-aleasă se destramă-aici!
El, ochi și grai și spadă totodată,
Curtean și cărturar și-ostaș. Nădejdea
Și floarea-acestei mindre țări. Oglinda
Și pilda frumuseții-n chip și port.
El, pilda tuturor, s-a prăbușit!
Iar eu, din doamne cea mai oropsită,

Ce supt-am miera, cîntul șoaptei lui,
Văd azi cum mințea-i ieri atotstăpînă,
Cu aspru glas, din tonul lui cîntit,
Răsună-asemeni unui clopot spart.
Făptura-i fără seamăn și în floare
De suflul nebuniei vestejită-i.
Vai mie, c-am văzut ce am văzut
Și văd acum ce mi-a fost dat să văd.

(Reintră Regele și Polonius.)

REGELE

Iubire? Alta-i suferința lui,
Iar spusele-i, deși-s cam fără șir,
Nu-s tocmai de nebun. În al său suflet
Tristețea lui clocește-un gînd ascuns,
Și de-o rîdi, mă tem de vreo primejdie.
Ca s-o pre'ntîmpin deci, am hotărît
Să plece-n mare grabă-n Englitera
Să ceară-ntîrziatul ei tribut.
Și poate-atîtea mări și țări străine
Cu noua lor priveliște s-alunge
Din inimă-i acel ceva ce-l roade
Și-l scoate din sărite. Ce crezi oare?

POLONIUS

Că bine-ar fi! Cred totuși că-necputul
Și-izvorul suferinței lui pornește
Dintr-o iubire neîmpărtaşită.
Ofelia, tu nu mai ești ținută
Să-mi povestești ce spusu-ți-a Hamlet;
Aflat-am totul. Sire, cum ți-e voia,
Dar dacă socotești că-i nimerit,
Îngăduie-i reginei, mamei lui,

Ca singură, după sfîrșitul piesei,
Să-l întîlnească, să-i asculte păsul.
Reginei spune-i să-i vorbească **neted**.
Voi sta la pîndă, cu-nvoirea ta.
S-aud tot ce-or vorbi. De nici regina
Nu poate să-l descoase, atunci trimite-l
În Anglia, sau poate-ntemnițează-l
Oriunde gîndul tău cel prea-nțelept
Va hotărî.

REGELE

Să fie precum zici.
Sminteala cînd la cei de sus s-arată
Nu trebuie în voia ei lăsată.

(Ies.)

SCENA 2

O sală în castel. Intră *Hamlet* și *actorii*.

HAMLET

Te rog spune tirada răspicat și curgător, așa cum am
rostit-o eu; dacă însă te-apuci să răcnești, cum fac
mulți actori de-ai voștri, pun mai bine pe crainicul
tîrgului să-mi strige stihurile. Nici să nu dai din mîini
prea tare, așa de pildă ca și cum ai tăia aerul cu feră-
străul. Fii cit mai potolit. Chiar în mijlocul noianului,
al furtunii — ca să zic așa — în vîrtejul pasiunii,
trebuie să cauți să păstrezi o măsură care s-o mai as-
tîmpere puțin. Oh! Mă doare în suflet cînd aud vreun
vlăjgan cu căpățîna vîrită într-o perucă, sfîșîind o

pasiune în bucăți, făcînd-o zdrențe, și spărgînd urechile soectatorilor de la parter, care, de cele mai multe ori, nu sînt în stare să prețuiască altceva decît pantomime de neînțeles și gălăgia. Pe unul ca ăsta, ce se crede mai grozav decît Termagant și mai Irod decît Irod-Împărat, aș pune să-l bată cu biciul. Te rog, ferește-te de astfel de lucruri.

ÎNȚIUL ACTOR

Îți făgăduiesc, mărta ta.

HAMLET

Să nu fii totuși nici prea molatic. Dar lasă-te călăuzit de bunul simț. Potrivește fapta cu vorba și vorba cu fapta; ia aminte numai să nu depășești măsura; fiindcă tot ce întrece măsura se abate de la scopul teatrului, acest scop fiind încă de la începuturile sale și pînă astăzi să se păstreze ca o oglindă a firii; să arate virtuții adevăratele ei trăsături, păcatului icoana lui și tuturor vremilor și vîrstelor tiparul lor. Dacă depășești acest țel, sau dacă nu-l poți atinge, chiar de-ai face să ridă pe prostănaci, nu poți decît să nemulțumești un om cu mintea întreagă. Iar părerea unuia ca acesta trebuie, în prețuirea voastră, să atîrne tot atît de greu cît mulțimea întreagă care umple teatrul. Sînt și unii actori, i-am văzut jucînd și am auzit pe alții ridicîndu-i în slava cerului, n-aș vrea să vorbesc cu patimă, care nu mai aveau nimic creștinesc în spusa lor, nici măcar înfățișarea de creștin, de păgîn, sau chiar de om n-o mai aveau. Se umflau în pene și răgeau de am ajuns să cred că i-a făcut oameni vreun salahor de-al creațiunii și că i-a făcut greșit, așa de cumplit maimuțăreau tot ce e omenesc.

INTIUL ACTOR

Trag nădejde că noi am îndreptat oarecum cusurul ăsta.

HAMLET

Îndreptați-l cu totul. Și nu îngăduiți celor ce fac pe paiatele să spună mai mult decît e scris pentru ei. Sînt unii care se pornesc pe ris, ca să facă să ridă cîțiva spectatori nerozi, deși între timp se joacă vreo scenă însemnată, pe care ar trebui s-o asculte. Urît obicei! Și trădează o ambiție vrednică de milă la caraghiosul care se folosește de asemenea mijloace. Duceți-vă sa vă pregătiți!

(Ies actorii, intră Polonius, Rosencrantz și Guildenstern.)

HAMLET

Ce s-a întîmplat, domnul meu? Dorește regele să asculte piesa?

POLONIUS

Da. Și regina de asemenea. Chiar acum.

HAMLET

Roagă-i pe actori să se grăbească. (*Iese Polonius.*)
Voi doi vreți să le dați ajutor ca să fie gata mai repede?

ROSENCRANTZ și GUILDENSTERN

Negreșit, măria ta.

(Rosencrantz și Guildenstern ies.)

HAMLET

Hei, Horațio!

(Intră Horațio.)

HORATIO

Aici sînt, stăpîne drag, la porunca mărici tale.

HAMLET

Horațio, tu ești omul cel mai drept
Cu care am avut vreodată a face —

HORATIO

O, scumpul meu stăpîn...

HAMLET

Nu-i măgulire,
Căci ce folos aş trage de la tine,
Tu care-ai numai voia ta cea bună
Drept hrană şi veştmînt? Ce linguşire
Cuvine-se săracului? Mai bine
Mieroasa limbă s-o lăsăm să lingă
Deşarta şi neroada strălucire,
Genunchii să se-ndoaie din țătîni
Cîştigului adus prin linguşire.
M-auzi? De cînd mi-e sufletul stăpîn,
Şi ştie osebi pe-un om de altul,
Pe tine te-am pecetluit şi-ales;
Ai fost ca unul ce tot suferind,
Nu suferă nimic, bărbatul care
Primea lovirea sau surisul soartei
Şi mulțumea la fel pentru-amîndouă.
Să fie binecuvîntați acei

În care sîngele și judecata
Se află-atît de bine cîntopite
Încît ei nu-s asemeni unui fluier
Ce-n degetele soartei va să cînte
Ce-i place ei. Dă-mi omul care
Nu-i robul patimei, și-l voi purta
În miezul inimii,-n străfundul ei,
Precum te port pe tine. Dar destul.
Deseară-n fața regelui se joacă
O piesă amintind împrejurarea
De care ți-am vorbit, așa cum fost-a
Ucis al meu părinte. Rogu-te,
Pe cînd vei urmări desfășurarea,
Din răsputerea sufletului tău,
Pindește-l pe-al meu unchi. Și dac-ascunsa
Nelegiuire nu va fi stîrnită,
Ca un vînat, de-anume amănunte,
Atunci e necurată arătarea
Pe care am văzut-o amîndoi,
Iar ale mele-nchipuiri sînt negre
Precum cuptorul lui Vulcan. Ia seama
La el, că ochii mei nu-l vor slăbi,
Si-apoi ne vom împărtăși gîndirea,
Să tîlmăcim înfățișarea lui.

HORATIO

Bine, stăpîne. Dacă mi-o fura
Un cît de cît, pe cînd se joacă piesa
Și-mi scapă ochilor, atunci plătesc
Eu paguba.

HAMLET

Ia-ți locul. Iată-i, vin.
Eu trebuie acum să fiu nebun.

(Marș danez. Fanfară. Intră regele, regina, Polonius,
Ofelia, Rosencrantz, Guildenstern și alții.)

REGELE

Cum îi mai merge vărului nostru Hamlet?

HAMLET

Cum nu se poate mai bine, pe legea mea! Mă înfrupt
din hrana cameleonului: mă îndop cu aer, care e plin
de făgăduințe. N-ai putea îngrășa astfel un clapon.

REGELE

Răspunsul acesta nu mă atinge, Hamlet. Asemenea
cuvinte nu sînt ale mele.

HAMLET

Nici ale mele nu mai sînt. (*Către Polonius.*) Domnul
meu, după cîte mi-ai spus, ai jucat teatru pe vremuri,
la universitate?

POLONIUS

Am jucat, măria ta, și treceam drept un actor bun.

HAMLET

Și ce rol ai jucat?

POLONIUS

Rolul lui Iuliu Cezar. Am fost ucis în Capitol. Mă
ucidea Brutus.

HAMLET

Ce brutal din partea lui să omoare un cogeamite
vițel. Sînt gata actorii?

ROSENCRANTZ

Da, stăpîne. Așteaptă porunca voastră.

REGINA

Vino încoace, scumpul meu Hamlet. Stai lângă mine.

HAMLET

Nu, mamă dragă, e aici un magnet care mă atrage
mai mult.

POLONIUS

(către rege)

Oho! Ai auzit, măria ta?

HAMLET

Domniță, mă pot culca în poala ta?

(Se așază la picioarele Ofeliei.)

OFELIA

Nu, măria ta.

HAMLET

Vreau să zic, cu capul pe genunchii tăi.

OFELIA

Da, măria ta.

HAMLET

Crezi că m-am gîndit la lucruri necuviincioase?

OFELIA

Nu cred nimic, măria ta.

HAMLET

Straşnic gînd, să stai între picioarele unei fecioare.

OFELIA

Ce anume, stăpîne?

HAMLET

Nimic.

OFELIA

Eşti vesel, stăpîne.

HAMLET

Cine, eu?

OFELIA

Da, stăpîne.

HAMLET

Oh! Nu sînt decît paiata ta. Ce poate face un om pe lume decît să se bucure? Uită-te numai ce veselă arată mama. Şi tatăl meu a murit numai de două ceasuri.

OFELIA

Cum? sînt de două ori două luni, stăpîne.

HAMLET

E așa de mult de atunci? Dacă-i așa, dracul să mai poarte doliu, eu am să mă-mbrac în negru. O! Ceruri! E răposat de două luni și încă n-a fost uitat. Atunci poți să tragi nădejde că amintirea unui om mare va dăinui o jumătate de an după săvârșirea sa din viață. Dar, pe Sfinta Născătoare, doar dacă a citorit bisericii. Altminteri, o să aibă parte de uitarea tuturor, la fel cu calul de lemn, care poartă epitaful: Vai! vai! uitat e bietul călușel!

(Trîmbițele, sună. Urmează pantomima. Intră un rege și o regină ce par foarte îndrăgostiți. Regina îl îmbrățișează și el pe dinsa. Apoi ea ingenunchează și arată că-i face făgăduieli. El o ridică și-și pune capul pe umărul ei. Pe urmă, el se culcă pe o pajiște înflorită. Cum îl vede adormit, ea îl lasă singur. Îndată după ea intră un bărbat, care-i scoate lui coroana și o sărută, toarnă otravă în urechea regelui și iese. Regina se întoarce, îl găsește pe rege mort și dă semne de deznădejde. Uci-gașul, împreună cu vreo două-trei personaje mute, se întoarce și el și pare că plînge alături de ea. Cadavrul este scos afară. Otrăvitorul o îmbie pe regină cu daruri; ea se împotrivește la început și pare că-l disprețuiește, dar se înduplecă în cele din urmă și îi primește dragostea. Actorii ies.)

OFELIA

Ce înseamnă asta, măria ta?

HAMLET

Hei, asta e *miching mallecho*, și înseamnă nelegiuire.

OFELIA

Pesemne că ni s-a înfățișat subiectul piesei.

(Intră Prologul.)

HAMLET

O să aflăm acum de la actorul acesta. Actorii nu pot păstra nici o taină. Spun totul.

OFELIA

O să ne spună ce însemnează scena aceea mută?

HAMLET

Da. Și orice altă scenă mută pe care i-ai înfățișa-o. Să nu te rușinezi să-i arăți orice și nici el n-are să se rușineze să-ți spună ce înseamnă.

OFELIA

Ești răutăcios, ești răutăcios. Vreau să ascult piesa.

PROLOG

Pentru a noastră tragedie
Rugămu-ne de îndurare
Și vă cerem ascultare.

(Iese.)

HAMLET

E oare un prolog sau deviza de pe un inel?

OFELIA

E scurt, măria ta.

HAMLET

Ca și dragostea femeii.

(Intră doi actori: un rege și o regină.)

REGELE DIN PIESĂ

De treizeci de ori al lui Apollo cai
A dat ocol abisului sărat
Al lui Neptun precum și l-al lui Tellus
Tărîm rotund. Și treizeci de duzini
De luni, cu-a lor lumină de-mprumut
Trecut-au tot de-atîtea ori prin lume
De cînd prin dragoste-ale noastre inimi
Și mîinile prin nuntă ni-s unite
Cu cele mai sfințite legături.

REGINA DIN PIESĂ

O, soarele și luna de ne-ar da
Să numărăm ocolurile lor,
De tot atîtea ori ca pîn-acum,
Nainte de-a se stinge dorul nostru!
Vai mie, însă: ești bolnav de-o vreme
Și-atît de abătut și de schimbat,
Că mă-nspăimînt. Și totuși, spaima mea
Nu trebuie, stăpîne, să-ți dea grijă;
Că frica și iubirea la femei
Se cumpănesc întru nimic și-n totul.
Tu știi, iubirea mea ți-a dat dovezi,
De-o seamă-mi sînt și dragostea și frica
Și-acolo unde dragostea e mare
Se schimbă-n teamă cea mai mică grijă
Și-acolo unde temerile cresc
Sporește și iubirea deopotrivă.

REGELE DIN PIESĂ

Simt, dragoste, c-am să te las curînd;
Puterile treptat mă părăsesc,
Iar după moartea mea tu vei trăi

Pe lumea asta mîndră, prea cîstită
Și răsfațată. Poate s-ai și parte
De-un soț blajin.

REGINA DIN PIESĂ

O, cruță-mă, te rog!
O nouă dragoste ar fi trădare,
Blestem asupra-mi soț urmaș de-mi iau,
Că nimeni nu nuntește-a doua oară
De n-a ucis pe mirele dintii.

HAMLET

(aparte)

Amar pelin, amar pelin.

REGINA DIN PIESĂ

Temeiu unei cununii de-a doua
Nu-i dragostea, ci numai socoteala,
Pe soțul mort l-ucid a doua oară
Cînd celalt soț în pat m-o săruta.

REGELE DIN PIESĂ

Te cred că spui doar gîndul ce-l gîndești;
Dar noi uităm ades ce-am hotărît.
Căci scopu-e doar un rob al amintirii;
Pornit cu-avînt, dar prea plăpînd din fire:
Un fruct necopt, legat de creanga sa,
Ce cade singur cînd a dat în pîrg.
Căci noi pe noi uităm a ne plăti
De datoria ce ne-o datorăm.
Ce-n toiul patimii ne-am pus în gînd,
Cînd patima s-a stins, s-a dus și gîndul.

În focul lor, dureri și bucurii
Își mistuie și tîlcul și ființa:
Cînd bucuria-n voie se răsfață,
Atunci durerea mai amarnic plînge,
Iar jalea rîde, risul jeluiește
La cea mai ne-nsemnată întîmplare.
Pămîntul nu-î ciudat, nici veșnic nu-i;
Cum trece dragostea, norocul trece,
Nu știm care din noi călăuzește.
Cînd cade-un om de seamă, ai lui zboară;
Calicu-ajuns, dușmanii-l îndrăgesc.
Iar dragostea se ține de noroc:
Nu duce lipsă de prieteni omul
Cînd el nevoie n-are de nimic,
Dar cel ce-i pune totuși la-ncercare
Cînd e-n impas, dușmani și i-a făcut.
Dar vorba ca să n-o schimb și să-nchei,
Voința, soarta-așa ni-s dezbinată:
Întîi zadarnic stăm și plănuim
Că tot ce plănuim e spulberat;
Al nostru-i gîndul, nu și-nfăptuirea-i.
Dar moară-ți soțul, mort îți e și gîndul.

REGINA DIN PIESĂ

Să n-am de pîine și lumină parte,
De somn și voioșie zi și noapte,
Să-mi fie crez și dor doar deznădejdea,
Și-un trai de schivnic pus în fiare soarta-mi.
Năpasta-n fața căreia pălește
Al bucuriei chip, să iasă-n calea
A tot ce mi-am dorit, să-l nimicească.
Pedeapsă veșnică să cadă-asupra-mi
Aci și dincolo de lume, dacă
O dată văduvă, mă fac mireasă.

HAMLET

Dar dacă nu se ține de cuvânt!

REGELE DIN PIESĂ

Greu jurămînt. Mă lasă, dragă, singur,
Mi-e duhul tulbure și-aș vrea o clipă
Să uit în somn povara zilei.

REGINA DIN PIESĂ

Dormi

Și fie somnul leagăn minții tale
Iar ceasul rău, departe-n veci de noi.

(Iese.)

HAMLET

Cum vi se pare piesa, doamnă?

REGINA

Cred că regina face prea multe jurăminte.

HAMLET

Da, dar își va ține cuvîntul.

REGELE

Cunoști subiectul piesei? Nu e nimic supărător?

HAMLET

Nu, nu, ei nu fac altceva decît să glumească. O otrăvire în glumă. Nu poate jigni pe nimeni.

REGELE

Cum se numește piesa?

HAMLET

Capcana de șoareci. Cum? Bineînțeles la figurat. Piesa înfățișează un omor ce s-a întâmplat la Viena. Pe duce îl cheamă Gonzago și pe soția sa Baptista. Veți vedea îndată că e o ticăloșie fără seamăn. Dar ce ne pasă nouă? Pe maiestatea voastră și pe noi, cei cu suflete curate, nu ne atinge cu nimic. Gloaba împunsă n-are decît să zvîrle, noi ne ținem bine în șa.

(Intră Lucianus.)

Acesta e un oarecare Lucianus, nepotul regelui.

OFELIA

Ce bine joci rolul corului, măria ta.

HAMLET

Aș putea tălmăci ce se petrece între tine și iubitul tău numai de-aș vedea jocul păpușilor.

OFELIA

Vai! ce înțepător ești, stăpîne! Ce înțepător!

HAMLET

Te-ar costa un geamăt ca să-mi tocești vârful.

OFELIA

Încă și mai bine și mai rău.

HAMLET

Aşa sînt soţii... Începe o dată, ucigaşule! Lasă strîmbăturile astea blestemate şi începe! Haide! Corbul răguşit croncăne a răzbunare.

LUCIANUS

Gînd negru, aprigi mîini, prielnic ceas,
Prilej sosit, otravă descîntată,
Şi-n preajmă nici un suflet viu rămas.
Tu, zeamă puhavă şi-amestecată,
Din buruieni culese-n miez de noapte,
De trei afurisenii-nveninată
Şi de trei ori spurcată de Hecate,
Cumplita-ţi vrajă-n trup şi sănătate.

(Toarnă otravă în urechea celui adormit.)

HAMLET

Îl otrăveşte în grădină, ca să-i ia coroana. Îl cheamă Gonzago. Povestea e adevărată şi scrisă într-o italiană aleasă. Veţi vedea îndată cum cîştigă ucigaşul iubirea soţiei lui Gonzago.

OFELIA

Regele se ridică.

HAMLET

Cum? Se sperie de un foc de paie?

REGINA

Cum se simte stăpînul meu?

POLONIUS

Încetați jocul!

REGELE

Aduceți lumini! Haideți!

POLONIUS

Lumină, lumină, lumină!

(Ies cu toții în afară de Hamlet și Horațio.)

HAMLET

Tu lași să geamă ciuta săgetată,
Să zburde cerbul teafăr cît o vrea.
Pe cînd plîng unii, alții se desfată:
Așa e lumea de cînd este ea.

Dacă soarta va fi vitregă cu mine de aci încolo,
nu crezi oare, domnul meu, că stihurile acestea cu o
pădure de pene la pălărie și cu doi trandafiri de Pro-
vența pe pantofii mei m-ar putea face să fiu primit
într-o trupă de actori?

HORAȚIO

La partea jumătate.

HAMLET

Ba pe de-a-ntregul.
Că tu, prietene, mă crezi,
Acest regat păraginit
Ce-a fost de Dumnezeu iubit
E stăpînit de-o... bufniță.

HORATIO

Nu strica dacă-i puneai o rină.

HAMLET

O, dragul meu Horatio, pun rămășag o mie de galbeni pe spusele stafiei. Văzut-ai ceva?

HORATIO

Foarte bine, măria ta.

HAMLET

Cînd a fost vorba de otravă.

HORATIO

Am băgat de seamă.

HAMLET

Aha! Haide, să vină muzica! Să vie flautiștii!

Căci piesa dacă regelui nu-i place

Desigur că i-a dispăcut și pace!

Să vie muzica!

(Intră Rosencrantz și Guildenstern.)

GUILDENSTERN

Bunul meu stăpîn, îngăduie-mi să-ți spun un cuvînt.

HAMLET

Și o întreagă poveste, domnul meu.

GUILDENSTERN

Regele, stăpîne...

HAMLET

Ce i s-a întâmplat, domnul meu?

GUILDENSTERN

S-a retras în odăile sale nespus de tulburat.

HAMLET

Din pricina băuturii?

GUILDENSTERN

Nu, măria ta, din pricina miniei.

HAMLET

Ai fi fost cu mult mai înțelept dacă ai fi împărtășit aceasta medicului său, fiindcă nu m-aș încumeta eu să-i dau o curățenie, s-ar putea să se enfurie și mai rău.

GUILDENSTERN

Stăpîne, fii bun și pune oarecare rînduială în vorbă și nu te abate atît de tare de la cele ce am să-ți spun.

HAMLET

Iată, m-am domolit, domnul meu; vorbește.

GUILDENSTERN

Regina, mama măriei tale, cu sufletul plin de durere, m-a trimis încoace.

HAMLET

Fii binevenit!

GUILDENSTERN

Nu, bunul meu stăpîn, curtenia aceasta nu e tocmai nimerită. Dacă binevoiești să-mi dai un răspuns bine chibzuit, am să împlinesc porunca mamei măriei tale; iar dacă nu, să-mi fie cu iertare, am să mă înapoiez, punînd capăt însărcinării mele.

HAMLET

Nu pot, domnul meu.

GUILDENSTERN

Ce anume, stăpîne?

HAMLET

Să-ți dau un răspuns bine chibzuit. Nu sînt teafăr la minte. Dar, domnul meu, dacă-i vorba de un răspuns așa cum sînt eu în stare, oricît la porunca domniei tale, sau, mai bine zis, a mamei. Destul acum, să trecem la fapte. Ziceai că mama...

ROSENCRANTZ

Purtarea măriei tale a uîmit-o și a umplut-o de mîhnire.

HAMLET

Nemaipomenit e fiul ăsta care e în stare să-și uimească în așa hal mama! Dar această uimire a mamei nu are nici o urmare? Spune!

ROSENCRANTZ

Dorește să stea de vorbă cu măriia ta în iatacul său,
înainte de culcare.

HAMLET

Ne vom supune, chiar de-ar fi de zece ori mama
noastră. Mai dorești și altceva?

ROSENCRANTZ

Stăpîne, într-o vreme țineai la mine.

HAMLET

Și mai țin și acum, o jur pe aceste scule apucătoare
și hoațe.

(Își arată mîinile.)

ROSENCRANTZ

Bunul meu stăpîn, care e pricina tulburării tale?
Îți fereci singur lanțurile, cînd îți ascunzi necazurile
față de un prieten.

HAMLET

Nu înaintez de loc, domnul meu.

ROSENCRANTZ

Cum se poate? Cînd regele însuși te numește moș-
tenitor la tronul Danemarcei?

HAMLET

Da, domnul meu, dar pînă ce crește iarba... zică-
toarea s-a cam învechit.

(Intră actorii cu flaute.)

HAMLET

Ah, flaute! Dați-mi unul să-l văd. Și, ca să isprăvesc cu voi... (lui Guildenstern). De ce tot îmi dai tîrcoale, de parcă-ai vrea să mă prinzi în laț?

GUILDENSTERN

O, dacă datoria mă face prea îndrăzneț, dragostea mă face nepoliticos?

HAMLET

Nu prea înțeleg. Vrei să cînți cu flautul ăsta?

GUILDENSTERN

Nu pot, stăpîne.

HAMLET

Te rog eu.

GUILDENSTERN

Crede-mă că nu pot.

HAMLET

Te rog din suflet.

GUILDENSTERN

Nu știu nici măcar să-l mînuiesc, măria ta.

HAMLET

E la fel de ușor cum ar fi să minți. Potrivește degetul cel mare și celelalte patru degete pe aceste găurele;

pune-l la gură și suflă în el; și flautul va viersui cea mai încântătoare muzică. Uite, acestea sînt clapele.

GUILDENSTERN

Dar nu-i pot smulge nici un sunet armonios.

HAMLET

Vrei să mă faci să cînt, vrei să arăți că-mi cunoști strunele; vrei să smulgi pînă și inima tainei mele, vrei să mă faci să vibrez de la nota cea mai joasă pînă la cea mai înaltă. Acest micuț instrument e plin de melodii, de sunete minunate, și totuși nu-l poți face să vorbească. La naiba, cum îți închipui că sînt mai ușor de mînuit decît un fluier? Poți să mă iei drept orice fel de instrument, oricît m-ai suci, tot n-ai să mă faci să cînt. Dumnezeu să te aibă în pază, domnul meu.

(Reintră Polonius.)

POLONIUS

Stăpîne, regina vrea să-ți vorbească numaidecît.

HAMLET

Vezi norul acela în chip de cămilă?

POLONIUS

Pe sfînta liturghie, într-adevăr, e întocmai ca o cămilă.

HAMLET

Eu găsesc că seamănă cu o nevăstuică.

POLONIUS

Este adus de spate ca o nevăstuică.

HAMLET

Sau ca o balenă?

POLONIUS

Chiar ca o balenă.

HAMLET

Atunci, am să vin îndată la mama. Oamenii ăștia mă scot din sărite. Vin îndată.

POLONIUS

Mă duc să-i spun.

(Iese Polenius.)

HAMLET

Îndată, e ușor de zis. Prieteni, lăsați-mă singur.

(Ies Rosencrantz, Guildenstern, Horațio etc.)

HAMLET

Acum e ceasul vrăjilor de noapte,
Cînd cască cimitirele, cînd iadul
Răsuflă-a molimă-ntr-această lum
Acum aș bea și sînge cald, aș face
Vreo faptă-atît de rea, că ziua însăși,
Văzînd-o, s-ar cutremura. Tăcere.
M-așteaptă mama. Inimă, nu-ți pierde
Adevărata fire. Nu lăsa
Să intre sufletul lui Nero-n pieptu-mi.

Pot fi chiar crud, dar nu neomenos:
Să am pumnale-n glas, dar nu și-n mîini.
Fățarnic fie-mi sufletul și graiul
Și-oricît de aspru-n vorbe-aș vesteji-o,
Tu, suflate, nu-ngădui vreodată
Cuvîntu-mi să-l pecetluiesc prin faptă.

(Iese.)

SCENA 3

O sală în castel. Intră *regele*, *Rosencrantz* și *Guil-*
denstern

REGELE

Nu-mi place și găsesc că nu-i cuminte
Să las friu slobod nebuniei lui.
Fiți gata deci. Vă pregătesc solia,
Iar el vă va-nsoți în Englitera;
Nu pot să-ngădui ceas de ceas în preajmă-mă
Amenințările smintelii lui.

GUILDENSTERN

Ne pregătim de drum. E pentru noi
O sfîntă și pioasă datorie
Să ne-ngrijim de mîntuirea-atîtor
Și-atîtor inși a căror vieți și pîine
Sînt strîns legate de măria ta.

ROSENCRANTZ

Și-un om de rînd și singur e ținut
Din toată vlaga sufletului său
Să-și apere de nimicire viața.

Cu-atît mai mult celui de-a cărui soartă
Ființa tuturor-i strîns legată.
Cînd moare-un rege, el nu moare singur;
Ca o vîltoare, trage după sine
Tot ce-i prin jur. E-o roată uriașă
De culmea celui mai nalt munte prinsă
Și de-ale cărei spițe mari lipite-s
Mărunte amănunte fără număr.
Cînd cade roata, micile făpturi
Se prăvălesc — urmare ne'nsemnată —
În vuietul ruinii. Totdeauna,
Cînd regele suspină, țara geme.

REGELE

Gătiți-vă pentru-acest grabnic drum,
Vă rog; am hotărît să stăvilesc
Această spaimă care prea de tot
A luat-o razna.

ROSENCRANTZ și GUILDENSTERN

Vom fi gata, sire.

(Rosencrantz și Guildenstern ies. Intră Polonius.)

POLONIUS

Se-ndreaptă spre iatacul mamei sale,
Stăpîne. Eu voi sta după perdea
S-aud tot ce-și vorbesc. Mă țin chezaș
Că ea-l va dojeni cu mare-asprime.
Dar cum ai spus — și prea-nțelept grăit-ai —
Un alt ascultător, nu numai mama
— Căci mama e firesc pătinitoare —
Să tragă cu urechea din loc sigur.

Rămfi cu bine, ocrotitorul meu;
Nainte de ora stingerii mă-ntorc
Să-ți spun tot ce-am aflat.

REGELE

Îți mulțumesc.

(Iese Polonius.)

Păcatu-mi rîncezit la cer duhnește.
Blestemul cel mai vechi apasă asupra-i:
Uciderea de frate! Să mă rog
Aș vrea și nu pot. Tare mi-e dorința
Și vrerea mi-e la fel de tare, totuși
Păcatul îmi înfrînge năzuința
Și ca un om aflat între ispite
Potrivnice, nu-ncep nimic și preget,
Din două n-alegînd nici una. Cum?
De-ar fi această blestemată mină
De sîngele de frate îngroșată,
Au n-are cerul blînd destule ploi
S-o spele albă ca zăpada? Oare
La ce-o fi bună mila dacă nu
Să-nfrunte chipul crimei? Ce e ruga,
De nu-i puterea ceea îndoită
De-a ne feri nainte de păcat
Și-a ne ierta apoi după cădere?
Să cercetez. Am săvîrșit păcatul.
Ce fel de rugă mi se potrivește?
„Și iartă-mi, Doamne, mîrșava mea crimă“.
Dar asta nu se poate, cîtă vreme
Mai sînt în stăpînirea-acelor lucruri
Ce-mpinsu-m-au să fac omor, și-anume
Regina mea, trufia-mi și coroana.
Poți fi iertat păstrîndu-ți rodul crimei?

Pe căile piezișe ale lumii
Păcatul poate, cu-aurita-i mînă,
S-abată și dreptatea de la țelu-i,
Și-ades văzut-am mîrșavu-i cîștig
A legii hotărîre cumpărînd-o.
Acolo sus nu-i însă tot așa,
Nu-ncap acolo măsluieli, acolo
Se merge fără greș cu cercetarea,
Iar noi, de față cu-ale noastre fapte
Ce rinjetul și chipul și-l arată,
Siliți sîntem a ne mărturisi.
Atuncea? Ce mai am? Doar pocăința?
S-o-ncerc ce poate. Ce nu poate oare?
De însă nu mă pot căi, e vană.
Cît sînt de slab! O, gînd ca moartea negru,
O, suflet înleiat care te zbați
Să scapi, și totuși tot mai mult te-nclei!
O, îngeri, ajutor! fie-vă milă;
Jos, voi, genunchi semeți, pînă-n pămînt,
Tu inimă de-oțel, te fă plăpîndă
Ca trupușorul unui nou-născut.
Dar poate totul va fi bine.

(Îngenunche și se roagă. Intră Hamlet.)

HAMLET

Acum ar fi s-o fac. E-n rugăciune.
Acum e clipa. Și se duce-n ceruri.
Și astfel mă răzbun. Să chibzuiesc.
Un ticălos ucisu-l-a pe tata
Și singurul său fiu; eu, îl trimit
Pe ticălos în cer.
Nu-i răzbunare asta, ci răsplată.
El l-a răpus, cumplit, pe tatăl meu

Îngreuiat de masă, cu păcate
În plină floare, ca-nflorirea-n mai,
Și cît de mari, o știe numai cerul,
Dar după-mprejurări și-a mea părere
Sînt grele foarte,-atunci, drept răzbunare,
Cînd tocmai sufletu-i, curat prin rugă,
De moarte-i pregătît, eu îl ucid.
Nu.

Stai, spadă, că vei fi cu mult mai crudă
Beat-mort sau în turbare cînd o fi,
În patu-i de incest și desfătare
La jocuri, blestemînd, și-n orice stări
Ce nu-l găsesc de mîntuire, - atunci îl
Izbești să dea cu tăpile de cer,
Iar sufletu-i cel blestemat să fie
Mai negru decît iadu-n care intră.
M-așteaptă mama. Leacul ăsta doar
De-ți mai lungeste zilele bolnave.

(Iese.)

REGELE

(ridicîndu-se)

Cuvîntu-mi zboară, gîndul mi-e stingher,
Cuvînte fără gînd n-ajung la cer.

(Iese.)

SCENA 4

Iatacul reginei. Intră *regina* și *Polonius*.

POLONIUS

Sosește-ndată. Spune-i răspicat
Că poznele-i au întrecut măsura,

Că scut ai stat între-a măriei sale
Minie și Hamlet. M-ascund acolo.
Te rog, fii aspră.

HAMLET
(în culise)

Mamă, mamă, mamă!

REGINA
N-ai grijă. Ți-am făgăduit. Acum
Retrage-te. L-aud că vine.
(Polonius se ascunde după perdea. Intră Hamlet.)

HAMLET
Ei, mamă, despre ce e vorba?

REGINA
Hamlet, jignit-ai greu pe tatăl tău.

HAMLET
Jignit-ai, mamă, greu, pe tatăl meu.

REGINA
Ia seama, nu-mi răspunde fără rost.

HAMLET
Ia seama, nu-ntreba fără rușine.

REGINA
Hamlet, ce-nscamnă asta?

HAMLET

Care asta?

REGINA

Uiți cine sînt?

HAMLET

Pe sfînta cruce, nu!
Regină ești, iar azi nevasta chiar
A fratelui bărbatului dintîi,
Iar din păcate, însăși mama mea.

REGINA

Prea bine, atunci am să-ți trimit pe cei
Ce se pricep cum trebui să-ți vorbească.

HAMLET

Șezi jos și n-ai să miști din loc nainte
Să-ți pun în față o oglindă-n care
Ai să te vezi aproape-așa cum ești.

REGINA

Ce vrei să faci? Să mă omori? Săriți, săriți!

POLONIUS

Ce s-a-ntîmplat? Săriți, săriți!

HAMLET

(scoțînd sabia)

Un șobolan! Pe-un galben, că e mort!

(Împunge cu sabia prin draperie.)

POLONIUS

Am fost ucis!

REGINA

O, Doamne, ce-ai făcut?

HAMLET

Nici eu nu știu. Nu-i regele, cumva?

REGINA

Ce crîncenă și ce cumplită faptă!

HAMLET

Aproape-aidoma, o, scumpă mamă,
Cît să ucizi un rege și pe urmă
Să te măriți cu însuși al său frate.

REGINA

Cît să ucizi un rege!

HAMLET

Doamnă, da,
Așa am spus. Iar tu, rămi cu bine,
Biet prost, cutezător și nepoftit.
Te-am luat drept altul, care ți-e stăpînul.
Primește-ți soarta. Te-ai încredințat
Că-i primejdios să prea te afli-n treabă.
De ce-ți frîngi, mamă, mîinile? Destul.
Șezi la un loc, și lasă-mă să-ți frîng

Eu inima. Și-așa voi face dacă
Făcută nu-i din prea virtos aluat
Și dacă blestemata-obișnuință
N-a oțelit-o în așa măsură
Că nu-i fior s-o poată-nduioșa.

REGINA

Dar ce-am făcut că-ngădui limbii tale
Să-mproaște-n mine cu venin?

HAMLET

O faptă

Ce vestejește harul și bujorii
Sfielii, iar virtutea o numește
Fățărnice, smulge și coroana
De trandafiri a dragostei curate
Și-n locul ei așază doar buboaie.
Din sfântul legământ al cununiei
Un jurământ de cartofor ea face,
E-o faptă care smulge însuși duhul
Din trupul legii, și-n șirag de vorbe
Credința ne-o preschimbă. Se-nroșește
Și fața cerului și chiar această
Plămadă deasă cu-al ei jalnic chin
Doar auzind de ea se-mbolnăvește
Ca-n fața judecății de apoi.

REGINA

Vai mie, oare ce am săvîrșit,
De tuni și fulgeri astfel împotriva-mi?

HAMLET

Privește-acest portret și-acestălalt,
În care cei doi frați sînt zugrăviți.

Cît farmec, vezi-l, e pe chipu-acesta:
Cu părul inelat al lui Hiperion,
Cu fruntea parcă a lui Jupiter,
Cu ai lui Marte ochi poruncitori
Și plini de-amenințare, și-o statură
Asemeni celei a lui Hermes, crainic
Văzut sub cer, pe-o culme pogorit.
O-ntruchipare și o plăsmuire
De parcă zeii toți și-au pus pecetea
S-arate lumii ce-nsemnează-un om.
Acesta fost-a soțul tău. Și-acum
Privește-l și pe celalt: ca neghina-i
Ce crește-n spicul-frate și-l usucă.
N-ai ochi? Ai fost în stare să cobori
Mărețul munte dătător de viață
Si-n mlaștina-asta să te-nfunzi? N-ai ochi?
Nu poți să spui că-i vorba de iubire,
C-al singelui pojar la vîrsta ta
S-a stins, s-a cumințit. Ce cumințenie
E asta însă care te-a-ndemnat
Să cazi de unde-ai fost la ce-ai ajuns?
Desigur, ai simțire, căci altminteri
Nu te-ai putea mișca. Simțirea-ți însă
Lovită-i de dambla. Nici nebunia
Nu poate rătăci-n așa măsură,
Căci niciodată simțul nu-i rob
Cu totul, ci-și păstrează oarecare
Putință de-a alege, ce-i slujește
Să poată osebi măcar atît.
Ce drac a fost cel ce te-a păcălit
De parcă te-ai jucat de-a baba oarba?
Ochi fără simțuri, simțuri fără vîz.
Auz lipsit de mîini, de ochi, mirosul

Lipsit de toate, nici chiar un crîmpei
Beteag al unui simț nevătămat
Nu poate-n gropi să dea așa!
O, tu, rușine! unde ți-e roșeața?
Tu, iad în răzvrătire, dacă poți
Și-n oasele unei femei trecute
Să clocotești așa, dă voie-atunci
Și-nflăcărarei tinereți, în focu-i,
Virtutea ca pe-o ceară s-o topească.
Rușinea nu mai este nicăieri
Cînd patima-asmuțită, dînd năvală,
Aprinde chiar și gheața, care arde
Atît de tare-ncît din judecată
Își face o codoașă.

REGINA

Încetează,
Hamlet. Ai îndreptat a mea privire
Spre-adîncurile sufletului meu
Și văd în el atîtea negre pete,
Ce n-au să iasă.

HAMLET

Nu, dar să trăiești
În rînceda sudoare-a unui pat
Soios și puhav, să mi te dezmierzi,
Să te desfeți în cocina spurcată...

REGINA

Nu-mi mai vorbi așa, Hamlet, o, nu!
În sufletu-mi cuvintele-ți pătrund,
De parcă sînt pumnale ascuțite.
O, drag Hamlet, nu-mi mai vorbi așa!

HAMLET

Un ticălos și-un ucigaș, un rob
Ce nici a mia parte nu-i din cel
Ce-a fost stăpînul tău. Un măscărici
De regi, pungaș de sceptre și de tronuri,
Și care fură de pe raft coroana
Cea fără preț și-o bagă-n buzunar!

REGINA

O, cruță-mă, Hamlet!

HAMLET

Un rege
De Vieileim, în petice și zdrențe...

(Intră Duhul.)

O, scapă-mă, și-asupra mea deschide-ți
Aripile, ceresc ocrotitor.
Sfințita-ți față, spune-mi, ce dorește?

REGINA

Vai mie, e nebun.

HAMLET

Nu vîi cumva să-ți mustri fiul care
Tot zăbovind își irosește vremea
Și patima, lăsînd neîndeplinită
Cumplita faptă a poruncii tale?
O, spune-mi!

DUHUL

Nu uita că vin la tine
Doar ca s-ascut imboldul tău tocit.

Dar iată deznădejdea mamei tale:
Fii scut între-al ei suflet zbuciumat
Și-a ei ființă. În trupurile slabe
Gîndirea bîntuie mai cu putere.
Vorbește-i, Hamlet.

HAMLET

Ce-i cu tine, mamă?

REGINA

Cu tine ce-i, vai mie!
Că stai așa cu ochii țintă-n gol
Vorbînd văzduhului cel fără trup?
Sălbatic gînd în ochii tăi pîndește
Și ca ostașii-n somn cînd sună-alarma
Stau firele-ți de păr în cap zbîrlite.
De parcă-au prins viață. Dragă Hamlet,
Pe arșița și focul urii tale
Revarsă unda rece a răbdării.
La ce te uiți?

HAMLET

La el mă uit, la el!
Privește-l cum ne fulgeră din ochi
Și cît de palid e! Dreptatea lui
Unită cu-al său chip, ar fi în stare,
De ar vorbi, să miște și o piatră.
O, nu, nu te uita la mine. Nu vreau
Să fiu clintit din aspra-mi hotărîre
De ochii-ți trîști. Iar ce-am de gînd să fac
Și-ar pierde-atunci adevărata-i față,
Și-n loc de sînge-ar curge numai lacrimi.

REGINA

Dar cui îi spui acestea toate, Hamlet?

HAMLET

Nu vezi nimic?

REGINA

Nimic, și totuși văd
În jurul nostru tot ce-i de văzut.

HAMLET

Și nici n-ai auzit nimic?

REGINA

Nimic,
Afară de noi înșine și-atît.

HAMLET

Dar uite-l, vezi-l cum se depărtează,
Pe tatăl meu, ca-n viață-nveșmîntat,
Și cum se duce, iată-l, prin portal.

(Iese Duhul.)

REGINA

E născocirea minții tale doar:
În astfel de deșarte plăsmuiri
E foarte iscusită nebunia.

HAMLET

Cum? Nebunia?
Dar pulsu-mi bate aidoma cu-al tău,

Măsura lui e-a însăși sănătății
Și ce-am rostit nu-s vorbe de nebun;
Încearcă-mă, să vezi că-ți spun din nou
Aceleași spuse fără să-mi pierd șirul.
Pe sfintul har, o, mamă, nu-ți așterne
Acest balsam adormitor pe suflet,
Că nu păcatul tău, ci nebunia-mi
Vorbește-așa. Pe locu-nsingera'
O pielită subțire-ar prinde coajă,
Sub care însă nevăzut puroiul
Ar cotropi lăuntru putrezit.
Tu spovedește-te dumnezeirii,
Ferește-te de-a mai cădea-n ispită
Și pocăiește-te. Gunoii nu-l întinde
Pe bălării ca să le-ngrași mai tare.
Și, mamă, îți mai cer să-mi ierți virtutea,
Că-n aste vremi ce gîfîie-n plăceri,
Virtutea însăși trebuie să ceară
Iertare viciului și să-ngenunche
În fața lui s-o lase să-l ajute.

REGINA

O, Hamlet, mi-ai frînt inima în două.

HAMLET

Aruncă partea-i rea, ca să trăiești
O viață mai curată cu cealaltă.
Deci, noapte bună. Nu te duce însă
În patul unchiului. Fii ca și cum
Ai fi virtuoasă, chiar de n-ai virtute,
Căci monstru-acesta-obișnuința, care
Simțirea toată ne-o mănîncă, este
Un diavol năravit, dar și un înger,

Ce faptelor frumoase deopotrivă
Le dă veșminte lesne de purtat.
Tu stăpînește-te la noapte. Mîine
Cu-atît mai lesne te vei stăpîni,
Și-așa-ți va fi mereu tot mai ușor,
Căci stă-n puterile obișnuinții
Să schimbe-aproape și tiparul firii,
Chiar și pe diavol să îl stăpînească,
Sau ca prin farmec chiar să îl alunge.
Deci înc-o dată, noapte bună, mamă,
Iar cînd nevoia binecuvîntării
Se va trezi și-n tine, am să-ți cer
La rîndu-mi binecuvîntarea ta.

(Arătîndu-l pe Polonius.)

Cît despre domnu-acesta, mă căiesc;
Dar asta-a fost a cerului voință:
Prin el pe mine și pe el prin mine
Să ne lovească. Fost-am slujitorul
Și biciul hotărîrilor cerești.
Mă voi griji de el și-am să răspund
De moartea lui. Deci noapte bună iar,
Si de-am fost crud, am fost spre-a fi milos.
Începe rău — dar fi-va și mai rău.
O vorbă încă, mamă.

REGINA

Ce să fac?

HAMLET

Nimic din tot ce te-am rugat, firește.
Tu lasă-l iar pe regele cel puhav
În patul său să te ademenească,

De-obraji să te ciupească strengărește,
Să-ți zică șoricelul lui iubit,
Și-n schimbul unor scîrnave săruturi
Sau pipăieli prelinse pe grumaz
Cu degetele lui afurisite,
Destăinuiește-i adevărul tot
Și-anume că nu sînt nebun de loc,
Ci numai mă prefac. I-ar prinde bine.
Căci numai o regină cumpătată,
Frumoasă și cuminte, n-ar fi în stare
S-ascundă de-un motan, de un liliac
Și de-un broscoi o știre ca aceasta.
Că altul cine-ar mai putea s-o facă?
Și-n ciuda judecății și a tainei
De care ești și tu legată, suie
Pe-acoperișuri și deschide coșul,
Dă drumul păsărilor să-și ia zborul
Și-asemenea maimuții din poveste
Tu bagă-te în coș, să vezi cum e,
Și frînge-ți gîtul.

REGINA

Fii sigur: dacă vorbele-s făcute
Din răsufare, iar suflarea dacă
Din viață e făcută, nu am viață
Să pot sufla o vorbă din ce-ai spus.

HAMLET

Eu trebuie să plec în Englitera.
Știi?

REGINA

Uitasem, vai! S-a hotărît așa.

HAMLET

Scrisorile au fost pecetluite,
Cei doi colegi ai mei, în cari mă-ncred
Ca-n două vipere colțate, duc solia.
Ei trebuie să-mi netezească drumul
De-a dreptul în capcană. Treaba lor.
Căci jocul e să-i faci să sară-n aer
Cu pocnitărea lor cu tot pe meșteri
Și rău mi-ar merge de n-aș izbuti
Să sap de-un cot pe dedesubtul minei
Și-n lună pe mineri să-i năpustesc.
O, ce plăcut să vezi că se-ntîlnesc
Pe-aceeași matcă două vicleșuguri!

(Arată spre Polonius.)

Cu omul ăsta-ncep să-mi fac de drum,
Să-l duc tîrîș deci pe burtos alături.
Cu bine, mamă. Sfetnicul acesta
Ce-n viață-a fost flecar și nătărău
Și cam mișel, acum, într-adevăr,
E liniștit, tăcut și foarte grav.
Poștește, domnul meu, să isprăvim.
Iar ție, noapte bună, mamă.

(Ies unul într-o parte, celălalt într-alta, Hamlet tîrîndu-l
pe Polonius.)

• CORTINA

ACTUL AL IV-lea

SCENA 1

O sală în castel. Intră *regele, regina, Rosencrantz*
și *Guildenstern*

REGELE

Suspinele și gemetele tale
Au tîlc. Împărtășește-mi-l și mie:
Sînt dornic să-nțeleg. Dar fiu-ți unde-i?

REGINA

(către Rosencrantz și Guildenstern)

Lăsați-ne, vă rog, o clipă singuri.

(Rosencrantz și Guildenstern ies.)

Stăpîne drag, ah, ce-am văzut azi-noapte!

REGELE

Gertrudo, ce-ai văzut? Hamlet ce face?

REGINA

Nebun ca marea și ca vîntul cînd
Dezlănțuite se măsoară-n luptă:
În furia lui oarbă, auzind
Ceva mișcîndu-se după perdele,
Și-a tras din teacă sabia strigînd:
„Un șobolan, un șobolan!“ și-n spaima-i
Descreierată, l-a ucis pe bietul
Bătrîn, pe care nici nu l-a văzut.

REGELE

Cumplită faptă, aveam aceeași soartă
În locul lui dacă eram acolo.
Dar libertatea lui ne amenință
Pe amîndoi, pe mine, pe-orîșicine.
Cum oare voi răspunde de această
Ispravă sîngeroasă? Toată vina
Asupră-mi va cădea, că n-am știut
Să-l țin din scurt, să-l depărtez la vreme
Pe tînărul acesta scos din minți.
Dar dragostea mî-era atît de mare,
Că seama nu mi-am dat ce trebuia
Să fac. Întocmai cum un om bolnav
De-o boală rușinoasă și-o ascunde
Pe cînd ea-i roade măduva ființei.
Dar unde oare s-o fi dus Hamlet?

REGINA

S-ascundă trupul cel ucis de el,
Pe care-l plînge-n nebunia lui;
Căci sufletul, ca aurul în zgură,
Se-arată-n toată curăția lui.

REGELE

Să mergem, o, Gertruda mea,
Și-n zori îl vom porni de-aci-n corabie,
Cînd soarele de munte se atinge,
Iar fapta-i mîrșavă o voi ierta
Și-o voi acoperi cu dibăcia
Și cu puterea-mi toată. Guildenstern!

(Reintră Rosencrantz și Guildenstern.)

Prieteni, mergeți, luați-vă-ajutoare:
Hamlet, în nebunia-i, pe Polonius
L-a omorît și l-a tîrît afară
Din camera reginei. Căutați-l,
Vorbiți-i blînd și duceți mortul trup în
Capelă. Dar vă rog, cît mai degrabă.
Și-acum, Gertrudo, cheamă din prieteni
Pe cei mai înțelepți, să le-arătăm
Ce-avem de gînd și ce s-a întîmplat.
Atît de făr'de veste. Defăimarea,
A cărei șoaptă lumea o străbate
Precum și-atinge tunul ținta lui
Cu-mpuscătura sa ucigătoare,
De data asta numele să-mi cruțe,
Lovind zadarnic în văzduh. O, vino;
Mi-e sufletu-ngrozit și dezbinat.

(Ieș.)

SCENA 2

O altă sală în castel. Intră *Hamlet*.

HAMLET

L-am pus la păstrare.

ROSENCRANTZ, GUILDENSTERN

(de afară)

Hamlet! Prințe Hamlet!

HAMLET

Ce e larma asta? Cinc-l strigă pe Hamlet? A! Iată-i
că vin.

(Intră Rosencrantz și Guildenstern.)

ROSENCRANTZ

Stăpîne ce-ai făcut cu trupul mort?

HAMLET

Ce? Una cu pămîntul; era rudă
Cu pulberea, căci se trăgea din ea.

ROSENCRANTZ

Ne spune unde e, să-l luăm de acolo
Și să-l depunem în capelă.

HAMLET

Să nu credeți...

ROSENCRANTZ

Ce anume?

HAMLET

Că aș putea urma sfatul vostru și nu pe al meu. Și
de altfel, la întrebarea unui burete, ce răspuns poate
da fiul unui rege?

ROSENCRANTZ

Mă iei drept un burete, măria ta?

HAMLET

Da, domnul meu; ceva care sugerează hatîrurile, răsplata și puterea de la rege. La urma urmelor; astfel de curteni îl slujesc cel mai bine pe rege. Îi țină între fălci, cum țină o maimuță nucile; mai întîi îi mestecă și mai pe urmă îi înghite. Cînd are nevoie de ce ați cules, vă stoarce puțin, și voi, ca bureții, o să fiți iar uscați.

ROSENCRANTZ

Nu te înțeleg, stăpîne.

HAMLET

Mă bucur. O vorbă isteasă adoarme într-o ureche bleagă.

ROSENCRANTZ

Măria ta, trebuie să ne spui unde e trupul și să mergi cu noi la rege.

HAMLET

Trupul e cu regele, dar regele nu e cu trupul. Măria sa e un lucru mic.

GUILDENSTERN

Un lucru mic, stăpîne?

HAMLET

Mic și de nimic. Duceți-mă la el. Hai să ne jucăm de-a v-ațiascunselea. Gata!

(Ies cu toții.)

SCENA 3

O sală în castel. Intră *regele* însoțit de *curteni*.

REGELE

Porunc-am dat să fie căutat
Și leșul să mi-l afle. Ce primejdie!
Un om ca el e rău să fie slobod.
Și nu-l putem supune asprei legi:
Căci prea e drag nesocotitei gloate,
Ce nu cu minte-alege, ci cu ochii.
Și dac-așa-i, nu vina, ci pedeapsa
Acestui vinovat atîrnă greu.
Dar ca s-o liniștim și s-o-mpăcăm,
Această grabnică plecare-i bine
Să pară chibzuită pe-ndelete.
Iar răul ce-a crescut fără cruțare
Se vindecă prin leac necruțător,
Sau nu se vindecă de loc.

(Intră Rosencrantz.)

Ce este?

ROSENCRANTZ

Nu vrea să spună unde-i leșu-ascuns.

REGELE

Dar unde-i el?

ROSENCRANTZ

Stăpîne, așteaptă-afară a ta poruncă.

REGELE

Aduceți-l aici.

ROSENCRANTZ

Ei! Guildenstern! Să vie prințul!

(Intră Hamlet și Guildenstern.)

REGELE

Ei, Hamlet, unde e Polonius?

HAMLET

La ospăț.

REGELE

La care ospăț?

HAMLET

Acolo unde nu mănâncă, ci e mâncat; o anumită adunare de viermi politici e împrejurul lui. Viermele e împăratul mîncăilor. Îngrășăm toate viețuitoarele, ca să ne îngășăm noi. Și noi ne îndopăm pentru viermi. Un rege pîntecos și un cerșetor costeliv nu sînt decît două feluri de mîncare, servite deosebit la același ospăț. Acesta-i sfîrșitul.

REGELE

Vai! Vai!

HAMLET

Un om poate peseui cu un vierme care a mîncat dintr-un rege; și poate mîncea apoi din peștele care s-a hrănit cu acel vierme.

REGELE

Ce vrei să spui?

HAMLET

Nimic decît să vă arăt cum poate un rege să facă o călătorie în măruntaiele unui cerșetor.

REGELE

Unde e Polonius?

HAMLET

În ceruri. Trimite să vezi. Dacă solul tău nu-l găsește pe acolo, caută-l singur prin partea cealaltă. Dar, de bună seamă, dacă nu-l descoperi pînă într-o lună, ai să-i simți mirosul cînd urci scările spre galerie.

REGELE

(către slujitori)

Duceți-vă și-l căutați acolo.

HAMLET

Vă așteaptă pînă ce veniți.

(Slujitorii ies.

REGELE

Hamlet, a ta scăpare după fapta-ți
Ce-adînc ne-a îndurerat, precum și grija
Ce-avem de paza ta, ne poruncește
Să pleci la drum ca fulgerul de iute.
Fii gata deci. Te-așteaptă la corabie
Însoțitorii tăi. Și-un vînt prielnic
Spre Anglia vă va purta.

HAMLET

Spre Anglia?

REGELE

Da, Hamlet.

HAMLET

Bine.

REGELE

Tot bine ai zice, de mi-ai cunoaște gîndul tot.

HAMLET

Eu văd un înger care-l vede. Rămîi cu bine, mamă dragă. Deci, haidem, în Anglia!

REGELE

Tatăl tău care te iubește, Hamlet.

HAMLET

Ba mamă! Tatăl și mama sînt soț și soție; soțul și soția sînt un singur trup. Deci, îmi ești mamă. Să mergem în Anglia.

(Iese.)

REGELE

Urmați-l pas cu pas. Și la corabie
L-ademeniți degrab'! Nu pregetați.
Să-l știu la noapte chiar pornit de-acî.
La drum! Căci totul pentru-această faptă
E bine ticluit și sub pecete.
Vă rog să vă grăbiți!

(Ies Rosencrantz și Guildenstern.)

Tu, Engliteră!
De pui vreun preț pe-a mea prietenie,
Așa precum puterea mea o cere
Și rana ta ce încă sângerează
De paloșul danez pricinuită
Și teama ce mi te-a îngenuncheat,
Să nu respingi porunca-mi suverană,
Cuprinsul căreia stă în scrisori
Stăruitoare, care cer ca Hamlet
Să piară de îndată. Engliteră,
Fă ce îți cer, căci Hamlet, ca o boală
Îmi clocotește-n sînge; să mă vindec!
Eu nu am parte, pîn's-o-nfăptui,
De nici o bucurie, orice-ar fi.

(Iese.)

SCENA 4

O cîmpie în Danemarca. Intră *Fortinbras*, un
căpitan și soldați în marș

FORTINBRAS

Du regelui danez salutul meu
Și spune-i, căpitane, că, cu voia
Măriei sale, Fortinbras îi cere
Făgăduita încuviințare
De-a trece prin împărăția lui.
Știi unde-i locul de-ntîlnire. Dacă
Măria sa dorește să mă vadă,
Sosesc în grabă-n față-i să mă-nchin.
Așa să-i spui.

CĂPITANUL

Stăpîne, la poruncă!

FORTINBRAS

Să fii cu luare-aminte.

(Ies. Intră Hamlet, Rosencrantz, Guildenstern
și alții.)

HAMLET

A cui e oastea-aceasta, domnul meu?

CĂPITANUL

E, domnul meu, a regelui norveg.

HAMLET

Și, rogu-te, în ce scop e-adunată?

CĂPITANUL

În contra-unui ținut de prin Polonia.

HAMLET

Și, cine-i, domnul meu, în fruntea ei?

CĂPITANUL

E Fortinbras, al regelui nepot.

HAMLET

Se-ndreaptă chiar spre inima Poloniei?
Sau spre-un ținut al ei de la hotar?

CĂPITANUL

La drept vorbind, și ea să nu mă laud,
Vrem doar să luăm un petec de pământ,

Nu pentru vreun câștig, ci pentru faimă.
N-aș da pe el nici cinci ducați arendă.
Polonul sau norvegul n-ar lua
Mai mult pe el vânzându-l chiar pe veci.

HAMLET

Atunci polonul nu-l va apăra.

CĂPITANUL

A și trimis acolo întăriri.

HAMLET

Nici două mii de morți, nici două zeci
De mii de galbeni nu vor fi de-ajuns
Acestei vrăjbi pentru-o nimica toată.
Aceasta-i buba care obrintește
Din pace și prea mult belșug și sparge
Pe dinăuntru fără a da alt semn
Decît prin moartea omului bolnav.
Smerite mulțumiri, cinstite domn.

CĂPITANUL

Cu Dumnezeu nainte, domnul meu.

ROSENCRANTZ

Stăpîne, pot pleca?

HAMLET

Porniți, v-ajung.

(Ies cu toții, afară de Hamlet.)

Cum fiece prilej mă-nvinuiește
Dînd pinteni răzbunări-mi amorțite!

Ce-i omul, dacă n-are alt gînd pe lume
Decît să doarmă și să se hrănească?
Un dobitoc și alt nimic mai mult.
Desigur, cel ce ne-a făcut cu-atîta
Cuprindere de minte să vedem
Ce-a fost și ce va fi, nu ne-a-nzestrat
Cu-această judecată și putere
Dumnezeiască, pentru-a le lăsa
Să prindă mucegai în sinea noastră.
Și fie că-i becisnică uitare,
Sau poate doar sfială mișelească
Aceea ce mă face-a cumpăni
Prea mult asupra faptei plănuite,
Un gînd ce-i doar pe-un sfert înțelepciune,
Și numai mișelie pe trei sferturi,
Nici eu nu știu de ce trăiesc spunîndu-mi:
„Lucrul acesta trebuie să-l fac
Și am de ce să-l fac, și îl voiesc
Și am puteri și mijloace să-l fac.
Mă-ndeamnă pilde mari cît tot pămîntul,
Și-această oaste-mi stă de mărturie
Cu numărul și greutatea ei,
C-un prinț firav și blînd care-o comandă,
Al cărui duh purtat de-o sfîntă rîvnă
Își bate joc de piedicile sorții,
Iar tot ce-i nestatornic și vremelnic
Într-însul, el le-aruncă-acum în fața
Norocului, primejdiei și-a morții,
Spre cucerirea unei coji de ou“.
A fi om mare într-adevăr nu-nseamnă
Să te frămînți doar pentru pricini mari,
Ci să te bați chiar pentr-un fir de pai,
Atunci cînd cîntea-ți însăși este-n joc.

De ce mai stau pe gânduri, cînd un tată
Ucis și-o mamă pîngărită sînt
Îndemn pentru-al meu gînd și pentru sînge,
Și las s-adoarmă tot, pe cînd privesc —
Spre-a mea rușine — douăzeci de mii
De-ostași amenințați să moară-ndată
Și care numai pentru-o-nchipuire
Și numai pentru umbra unei glorii
Se duc la groapă cum s-ar duce-n pat,
Se bat pentru un petic de pămînt
În care nici n-au loc toți să se lupte,
Și-n care nu-s nici locuri de mormînt
Destule să-și înmormînteze morții.
O, de-azi nainte, gîndurile-mi pline
Să-mi fie, ori de sînge-ori de rușine.

(Iese.)

SCENA 5

La Elsinor. O sală în castel. Intră *regina, Horațio*.

REGINA

Nu vreau s-o văd.

HORATIO

Dar stăruie. I-e mintea-i rătăcită;
S-o vezi, mai mare mila.

REGINA

Ce dorește?

HORAȚIO

Vorbește mult de tatăl ei și spune
 Că lumea-i trădătoare, și oftează,
 Își dă meren cu pumnii-n piept, se-ncruntă
 Și bate din picior pentru nimica,
 Vorbește în doi peri și fără șir,
 Dar cei care-o aud răstălmăcesc
 Cuvintele-i lipsite de-nțeles,
 Le cercetează și le potrivesc
 Cu-adaosuri pe bănuiala lor.
 Cum dă din mâini, din cap, și cum clipește,
 Ți vine-a crede-n minte-i că se iscă
 Și gânduri limpezi, totuși tare triste.
 Și bine-ar fi să i se mai vorbească,
 Ca nu cumva să semene gând rău
 La cei cu-nchipuiri răuvoitoare.

REGINA

Lăsați-o să se-apropie.

(Iesc Horațio.)

Mi-e sufletul bolnav. Cel cu păcat
 În orice semn se vede-amenințat;
 De-o veșnică neliniște cuprins,
 Fugar mereu, se lasă singur prins.

(Intră Horațio și Ofelia.)

OFELIA

Dar unde e regina prea frumoasă
 A Danemarcei?

REGINA

Draga mea Ofelia!

OFELIA

(cîntă)

Cine-i vieții tale drag
Ți-l ghicesc după toiag,
După cușma-i cu mărele
Și-ncăltarea-i de opincele.

REGINA

Domnița mea, ce rost au vorbele-astea?

OFELIA

Ai spus ceva? ascultă numai:

A murit și mi s-a dus,
Iarbă i s-a pus la căpătii,
A murit și mi s-a dus,
I s-a pus o piatră la călcîi.

Of, of!

REGINA

Dar, dragă Ofelia...

OFELIA

Rogu-te, ascultă:
Cu giulgiu-i alb ca neaua de pe munte...
(Intră regele.)

REGINA

Privește-o, vai, stăpîne...

OFELIA

Cu flori dalbe-mpodobit
Și la groapă, plîns, l-au dus
Și cu lacrimi, l-au stropit.

REGELE

Ce-ai tu, gingașă domniță?

OFELIA

Mulțumesc. Domnul vă aibă în pază. Se zice că bufița a fost odată fată de brutar. Doamnă, noi știm ce sîntem, dar nu știm ce putem fi. Domnul fie-ți oaspete.

REGELE

Tot cu gîndul la tatăl ei.

OFELIA

Rogu-te, nici un cuvînt despre asta. Dar dacă te-ntreabă cineva ceva, spune-i așa:

Mîine-i sfîntul Valentin

Dis-de-dimineată,

La fereastră-ți iată vin

Ca să-ți fiu mireasă.

S-a sculat, s-a îmbrăcat,

I-a deschis îndată,

Fata-n casă i-a intrat,

N-a mai ieșit fată.

REGELE

Draga de Ofelia!

OFELIA

Într-adevăr, să nu vorbesc cu păcat, mai are și-un sfîrșit:

Pe domnul nostru Isus Hristos,

E vai și-amar de mine,

Băieții toți sînt niște hoți,

Zău, fie-le rușine.
Mi-a spus nevastă c-am să-i fiu
Și m-a pus jos, și-i prea târziu.

Iar el îi răspunde:

Pe soare jur că te-aș fi luat,
Dar ce-ai cătat la mine-n pat?

REGELE

De când e-n starea asta?

OFELIA

Nădăjduiesc că totul va fi bine. Trebuie s-avem răbdare, dar nu pot să nu plîng la gîndul că o să-l culce în pămîntul rece. Fratele meu o să aște și el: așa că vă mulțumesc pentru bunele voastre sfaturi. Să-mi vie trăsura. Noapte bună, doamnelor, noapte bună, draghele mele doamne, noapte bună, noapte bună.

(Iese Ofelia.)

REGELE

Vă rog, purtați-i grijă. Urmăriți-o
De-aproape. (Iese Horațio.) O, acesta e veninul
Durerii ei adînci. El izvorăște
Din moartea lui Polonius. O, Gertrudo,
Cînd vin răstriștile, nu vin în chip
De singuratică iscoade, ci-n legiuni.
Bătrînul omorît. Iar fiul tău,
Năprasnic vinovat de ce pățește,
E surghiunit. Și drojdia răscolită
A gloatei sușotește niște gînduri
Urîte despre moartea lui Polonius;
Cît despre noi, am fost prea ușuratici

Cînd ne-am pripit să-l ducem pe furis
La groapă. Și Ofelia, rătăcită
De sine și de mintea-i fără care
Un om e doar chip zugrăvit sau fiară.
La urmă, și-asta pune vîrf la toate,
Întors pe-ascuns din Franța, fratele-i,
De veste zăpăcit, cu capu-n nori,
E-ntăritat de fel de fel de zvonuri
Și vorbe care-i țiuie-n urechi
De moartea lui Polonius și tinzînd,
Din gură-n gură, să mă-nvinuiască
Pe mine însumi. O, regină scumpă,
Asemeni unei ținte vii-n bătaia
Neconținută-a unei guri de foc,
Mă simt ucis de mii și mii de ori.

REGINA

Vai mie, ce e larma asta-afară?

REGELE

Închideți poarta. Unde mi-este garda?

(Intră un gentilom.)

Dar ce se-ntîmplă?

GENTILOMUL

Fugi, măria ta,
Nici marea revărsată peste țărături
Nu cotopește-ogoarele mai lacom
În graba-i aprigă, decît Laertes
Ce-n fruntea unor cete răzvrătite
Răstoarnă-mpotrivirea gărzii tale.
În cale, gloata și l-a pus stăpîn,

Și ca și cum cu ea se-ncepe lumea,
Uitînd de datină și de trecut,
Ea strigă: „L-am ales! Laerte-i rege!“
Căciuli și guri și mîini îl saltă-n slavă:
„Laert să fie rege, el e rege!“

REGINA

Ce vesel strigă ei pe căi greșite!
Ați luat-o raznă, cînilor danezi!

REGELE

Au spart și porțile.

(Zgomot. Intră Laertes înarmat și cîțiva danezi cu el.)

LAERTES

Dar unde-i regele? Stați, domnii mei,
Vă rog afară.

DANEZUL

Nu, mai bine-aici.

LAERTES

Vă rog, lăsați-mă o clipă.

DANEZUL

Bine, bine.

(Ies pe ușă.)

LAERTES

Vă mulțumesc. De pază stați la poartă.
O, rege josnic, dă-mi pe tatăl meu!

REGINA

O, fii pe pace, dragul meu Laertes.

LAERTES

De-ar fi în mine doar un pic de sânge
Împăciuit, el mi-ar striga: „Bastard!”
Pe tatăl meu, încornorat l-ar face,
Iar dalba și neprihănită frunte
A mamei mele-atît de credincioase,
Ar infiera-o ca pe-a unei tîrfe.

REGELE

Ce te-a făcut, Laert, să te ridici
Cu răzvrătire-atît de uriașă?
Gertrudo, lasă-l. Pentru viața mea
Nu-ți fie teamă. De atîta har
Dumnezeiesc e apărat un rege,
Încît trădarea nu poate răzbi
La el, ci doar să îl întrezărească.
Laertes, spune-mi, ce te-a nverșunat?
Gertrudo, lasă-l. Vino, drag prieten,
Și spune-mi mie...

LAERTES

Unde-i tatăl meu?

REGELE

E mort.

REGINA

Dar nu din vina lui.

REGELE

Tu, lasă-l
Să-ntrebe tot ce are de-ntrebat.

LAERTES

De ce-a murit? Cu mine nu te joci!
În iad cu legământul de-nehinare,
Și ducă-se la dracu ce-am jurat!
Străfund de-abis să-nghită har și suflet,
Să fiu afurisit: că de-unde sînt,
Înfrunt osînda veșnică, nu-mi pasă
Nici de-astă lume, nici de cea de-apoi,
Întîmplă-se ce s-o-ntîmplă! Vreau numai
Pe tatăl meu să mi-l răzbun, și-atît!

REGELE

Și cine oare te-ar putea opri?

LAERTES

Nici lumea toată, doar voința mea.
Mijloacele-mi, ca să vorbim de ele,
Le voi gospodări atît de bine
Că mult-puține-mi voi atinge ținta.

REGELE

Prietene, de vreme ce dorești
Să afli adevăru-adevărat
Asupra morții scumpului tău tată,
De ce stau scriși în răzbunarea ta
Și cei ce pierd și cei ce trag foloase,
Și dușmani și prieteni deopotrivă,
Și-i faci la fel răspunzători?

LAERTES

Pe dușmani doar!

REGELE

Atunci, vrei să-î cunoști?

LAERTES

Acelor care mi-s prieteni buni
Atît de drag eu brațele-mi deschid
Și-asemeni pelicanului milos
De viață dătător, am să le dărui
Și sîngele din vine.

REGELE

Ai vorbit

Ca nobil gentilom și vrednic fiu.
Că vină n-am în moartea lui Polonius
De care sînt adînc îndurerat,
Vei înțelege tot atît de bine
Cum vezi cu ochii tăi lumina zilei.

(Zgomot în culise.)

DANEZUL

Deschideți-i să intre.

LAERTES

Asta ce-i?

Ce-nseamnă zgomotul acesta iar?

(Intră Ofelia.)

O, arșiță, usucă-mi mintea! Lacrimi
De șapte ori sărate-orbiți-mi ochii,
Să nu mai știu, să nu mai văd cu ei.

Pe cer, sminteala ta va fi plătită
În cumpăna dreptății-atît de greu,
Că talerul va-ncovoia vergeaua.
O, floare-a primăverii, scumpă fată,
Duiosă soră, dulcea mea Ofelia!
O, ceruri, cum e oare cu putîntă,
Lumina duhului unei fecioare
Să fie pieritoare tot atît
Ca suflul vieții unui om bătrîn?
Că firea omului se subțiază
În dragoste și-n destrămarea ei
Trimite pe-urma celui prea iubit
Tot ce-i de preț în sine-și.

OFELIA

(cîntă)

Cu capul gol în raclă mi l-au pus,
Vai, puiu mamii, nani, nani, nani,
Și-n groapă lacrimi multe-au curs.
Rămîi cu bine, porumbelul meu.

LAERTES

Și-n toate mințile de-ai fi, și-ai vrea
Să-mi dai imbold n-ai izbuti mai bine!

OFELIA

(cîntă)

Să-i tot cînti, vin' jos, vin' jos,
Și să-i strigi să cadă jos.

O. cît e de potrivit refrenul ăsta: E povestea unchiului
necreu, incios care a furat pe fata stăpînului.

LAERTES

Nimicurile astea au totuși un tîlc.

OFELIA

Uite flori de rosmarin ca să-ți aduci aminte; te rog, iubitele, să nu mă uți. Și iată și panseluțe, florile gândului, ca să te gîndești.

LAERTES

Învățătură trasă din nebunie: gîndul și amintirea îmbinate.

OFELIA

Uite și sulfină pentru tine și căldărușe, uite și floarea raiului pentru tine. Și uite am ceva și pentru mine, să le zicem florile harului sfintei duminici. Și tu trebuie să porți floarea raiului, dar nu ca mine. Uite și o mărghărită. Aș fi dorit să-ți dau și cîteva viorele, dar toate s-au vestejit cînd a murit tata: Se zice că a murit de moarte bună.

(cîntă)

Că doar dragul de Robin e bucuria mea...

LAERTES

Durere, patimi, gînd și chiar și iadul
Prin ea se schimbă-n har și-n gingășie.

OFELIA

(cîntă)

Și n-are să mai vie?

Și n-are să mai vie?

E mort și îngropat,
Culeat pe-al morții pat.
Niciicînd n-o să mai vie.
Cu barba-i colilie,
Cu pletele lui sure,
Departe mi s-a dus;
Amarul mi-e nespus
Și domnul pază-i fie.

Și tuturor sufletelor creștinești! Pre tine, Doamne,
te rog. Domnul fie cu voi.

LAERTES

Vezi tu asta, Dumnezeule?

REGELE

Laertes, vreau să-mpărtășesc durerea-ți,
Altminteri îmi tăgăduiești un drept;
Te du acum, și-alege-ți din prieteni
Pe cei ce-i socotești mai înțelepți
S-asculte și să judece-ntre noi.
Și de-or găsi că am avut amestec
Cu mîna mea sau printr-o altă mînă,
Îți dau regatul meu, coroana, viața,
Și tot ce am, spre-a te despăgubi.
Dar dacă nu, spre mine-atunci îndreaptă-ți
Cu mulțumire-a ta răbdare-ntreagă,
Și-mi voi uni strădania cu-al tău suflet
Să-i pot da cuvenita mîngîiere.

LAERTES

Așa să fie. Moartea lui ciudată,
Și tainica-i înmormîntare, fără
Podoabe, spadă, stemă pe-al lui trup,

Și nici alai măreț și nici prohod,
Îmi strigă de se-aude ca un glas
Pornit din ceruri pînă la pămînt
Că trebuie să aflu.

REGELE

Vei afla.

Și unde-i vina, cadă și securea!
Te rog, urmează-mă.

(Ies.)

SCENA 6

Altă sală în castel. Intră *Horatio* și un *slujitor*.

HORATIO

Cine sînt cei care vor să-mi vorbească?

SLUJITORUL

Niște marinari, stăpîne; și spun că ar avea scrisori
pentru domnia ta.

HORATIO

Lasă-i să intre.

(Slujitorul iese.)

N-aș ști din care parte-a lumii pot
Primi salut, de nu-i de la Hamlet.

(Intră marinarii.)

ÎNȚIUL MARINAR

Domnul să te binecuvînteze, stăpîne.

HORAȚIO

Și pe tine de asemenea.

INTIUL MARINAR

Așa o să și faci, stăpîne, dacă vrea el. Am o scrisoare pentru domnia ta — e de la soțul trimis în Englitera — dacă te cheamă Horațio, după cum mi s-a spus.

HORAȚIO

(citește)

„Horațio, după ce vei fi citit acestea, înlesnește acestor oameni să ajungă pînă la rege; îi aduc niște scrisori. Eram abia de două zile în largul mării cînd se luă după noi o corabie de pirați, bine înarmată. Și cum înaintam destul de încet, n-am avut altă scăpare decît în vitejie. În încăierare, am sărit pe puntea lor. Dar chiar în clipa aceea s-au desprins de corabia noastră și astfel, singur, am rămas prizonier. S-au purtat cu mine ca niște tîlhari plini de omenie. Știau ei ce fac! Le dau prilejul să încheie un tîrg bun. Fă în așa fel ca să-i ajungă regelui scrisorile ce i-am trimis și aleargă la mine cu graba cu care ai fugi de moarte. Am să-ți șoptesc la ureche cîteva vorbe care au să te lase mut. Sînt totuși prea nevinovate pentru greutatea faptelor. Oamenii aceștia de treabă te vor aduce la mine. Rosencrantz și Guildenstern călătoresc înainte spre Englitera. Am multe să-ți spun despre ei.

Rămii cu bine.

Acela pe care-l știi al tău,
Hamlet“

Veniți cu mine și-nmînați degrabă
Scrisorile, și fiți-mi călăuze
Spre cel ce v-a trimis.

(Ies.)

SCENA 7

O sală în castel. Intră regele și Laertes

REGELE

Acuma conștiința ta nu poate
Să nu-mi pecetluiască izbăvirea.
Păstrează-mi deci în inimă un loc
De bun prieten, căci ai auzit
Și te-ai încredințat că omul care
L-a omorât pe tatăl tău a vrut
Să-mi ia viața.

LAERTES

Pare-a fi așa.
Dar spune-mi din ce pricină n-ai luat
Măsuri în contr-acestor fapte-atît
De singeroase și nelegiuite,
Așa cum grija ta de tine însuși
Și gindu-ți înțelept și cîte toate
Ți le cereau?

REGELE

Din două-anume pricini
Ce poate-ți vor părea neînsemnate,
Dar pentru mine-s foarte cu temei.
Regina, mama lui, prin el trăiește,
Cît despre mine — pacoste, sau poate
Norocul meu — mi-s sufletul și viața
De ea legate atît de strîns, încît,
Ca steaua ce nu-și iese din orbită,
Nu pot fără de ea. Pe lîngă asta —
Și-i tocmai ce mă-mpiedică să-i cer

În public socoteală — e iubirea
Pe care tot poporul meu i-o poartă
Și scaldă-n ea greșelile-i, scoțînd
Ca apa ce preschimbă lemnu-n piatră
Podoabe din chiar lanțurile lui.
Așa încît săgețile-mi, tăiate
Din lemn prea slab să-și poată face drum
Pe-un vînt năprasnic, s-ar întoarce-n arcu-mi,
În loc s-ajungă unde le-am țintit.

LAERTES

Eu am pierdut un tată-atît de vrednic
Și-o soră-n stare deznădăjduită,
Și care — dacă lauda mai poate
Să-ntoarcă-n loc ce nu mai e — a fost
În vremea de-azi o pildă fără seamăn
Prin meritu-i. Dar răzbunarea vine!

REGELE

Să nu-ți strici somnul pentru grija asta.
Nu trebuie să crezi că sînt croit
Dintr-un țesut atît de rar și moale
Că pot fi zdravăn zgîlțit de barbă
Și să îmi pară glumă. Mai mult încă:
Iubeam pe tatăl tău; dar mă iubesc
Pe mine însumi. Și nădăjduiesc
Că asta te va face să-nțelegi...

(Intră un sol cu scrisori.)

Ce vești?

SOLUL

Scrisori de la Hamlet, stăpîne.
Reginei, una. Regelui, cealaltă.

REGELE

Serisori de la Hamlet? Dar cîn' le-aduce?

SOLUL

Se zice că-s matrozi. Nu i-am văzut.
Horațio mi le-a dat. El le-a primit
Din mîna celui care le-a adus.

REGELE

Laertes, vei ști tot. (*Către sol.*) Ne lasă singuri.

(*Citește.*)

*"Înalt prea puternic stăpine, află că am fost lăsat gol
și despuiat pe fărîm, în regatul tău. Mîine voi cerși în-
voirea să pot vedea regeasca-ți fașă: și după ce mai întîi
îți voi fi cerut iertare, îți voi povesti pricina neașteptatei
și prea ciudatei mele întoarceri. Hamlet."*

Ce-nseamnă asta? 'Ntorsu-s-au cu toții?
Să fie-nșelăciune, sau nimic?

LAERTES

Serisu-l cunoști?

REGELE

E al lui Hamlet:

Iar sub iscălitură scrie „singur”.
Ce sfat îmi dai?

LAERTES

Nici eu nu știu. Însă lasă-l să vie,
Că inima-mi bolnavă clocotește
La gîndul că-i voi spune în obraz:
„Știu, tu ai făcut asta!”

REGELE

De-i așa —
Și cum n-ar fi așa, și cum, altminteri? —
Vrei tu s-ascuți de sfatul meu, Laertes?

LAERTES

Stăpîne, doar de nu mă-ndemni la pace.

REGELE

La pacea sufletului tău, Laertes.
De Hamlet s-a întors din drum cu gînd
Să nu mai plece, atunci îl voi supune
La o-ncercare ce-mi mijeste-n minte
Și-n care fără greș își află moartea.
Și nici un zvon nu va zvonii de rău
La moartea-i. Însăși mama lui va spune
Că nimeni alt n-a fost de vină, afara
De ceasul rău.

LAERTES

Stăpîne-am să te-ascult.
Cu-atît mai mult, de faci așa încît
Să-ți fiu unealtă.

REGELE

Se și potrivește.
De cînd cu lipsa ta, s-a tot vorbit,
De față cu Hamlet, de-o-ndemînare
În care, zice-se, că n-ai pereche.
Din meritele-ți toate laolaltă
Pe-acesta numai ți-l invidiază,
Și-i tocmai cel mai ne-nsemnat în ochii mi.

LAERTES

Stăpîne, care-i meritul acesta?

REGELE

O panglică-n tichia tinereții,
Dar și folositoare; tineretul
Se-mbracă în veșmîntul cel ușor
Al nepăsării, cum cei vîrstnici poartă
Samuru-ntunecat, în potrivire
Cu sănătatea și-neruntarea lor.
Sînt două luni de cînd a fost pe-aci
Un gentilom normand. Eu pe francezi
I-am cunoscut, m-am războit cu ei;
Sînt strașnici călăreți. Viteazul ăsta
Părea un vrăjitor; infipt în sa,
Știa să-și joace-atît de minunat
Frumosu-i cal, încît părea crescut
Și ca turnat pe el. Eram atît
De uluit, că tot ce născöceam:
Galopuri, salturi, jocuri, să-l întrec,
Era-n zadar.

LAERTES

Și zici, era normand?

REGELE

Normand era.

LAERTES

Pe viața mea,-i Lamord!

REGELE

Chiar el!

LAERTES

Îl știu de mult. E-ntr-adevăr podoaba
Și piatra nestemat-a-ntregii nații.

REGELE

Ne-a spus ce crede despre tine,
Că ai atîta măiestrie-n jocul
Și meșteșugul luptei, mai ales
La spadă-ncît a spus în gura mare
C-ar fi nemaivăzut să fie vr'unui
Să-ți ție piept. Și s-a jurat că-n țară
La el nu se găsește spadasin
Cu ochiul, garda, și-agerimea-n stare
Să-ți stea-mpotrivă. Iar de-aceste spuse,
Hamlet, în pizma lui, e-atît de-acrit,
Că nu mai are-alt dor și altă rugă
Decît să vii-napoi cît mai curînd,
Cu tine să se poată măsura.
Din treaba asta...

LAERTES

Care ni-i folosul?

REGELE

Laert, iubitu-l-ai pe tatăl tău?
Sau ești doar o icoană a durerii,
Un chip lipsit de suflet...

LAERTES

Ce mă-ntrebi?

REGELE

Nu vreau să spun că pun la îndoială
 Că l-ai iubit pe tatăl tău. Dar știu
 Că dragostea se naște-n timp și văd
 Din fel de fel de fapte cu temei
 Că timpu-i suflă-n focu-i și-n scînteia-i.
 În chiar văpaia dragostei trăiește
 Ceva pe care vremea-ncet îl stinge;
 Nimic nu-i tot mereu desăvîrșit;
 Desăvîrșirea-mpinsă prea departe
 Sortită-i morții prin prea plinul ei.
 Iar ceea ce noi vrem să facem, trebui
 Făcut atunci cînd vrem. Iar „vrem” acesta,
 Se schimbă, șovăie,-ntilnește piedici
 La fel de multe cîte brațe, guri
 Și cîte lucruri se găsesc pe lume,
 Iar „trebuie” acesta este-asemeni
 Suspînului bolnav care te doare
 În clipa cînd răsufli. Dar să punem
 Pe rană degetul: Hamlet se-ntoarce.
 Tu ce-ai de gînd să faci ca să te-arăți
 Al tatălui tău fiu cu-adevărat,
 Nu numai în cuvînte?

LAERTES

Să-i tai gîtul
 În timpul sfîntei slujbe.

REGELE

Pentru-omor
 Altar pe lume nu-i ca să-l oprească
 Nici stavili nu-s în fața răzbnării.
 Dar, dragul meu Laert, de vrei s-ascuți,

Închide-te o vreme-n casă. Hamlet
Întors aci, va ști că ești în țară,
Voi face să fii ridicat în slăvi,
Cu el de față, ca maestru al spadei,
Ca faima ta, făcută de francez,
Să strălucească înc-o dat-atita
Și față-n față-ajunși, într-un sfârșit
Vom pune rămășag pe capul vostru.
Mărinimos și lăsător din fire,
Hamlet, nebănuind nimic, nu are
Să cerceteze spadele, și-atunci
Va fi ușor, cu vreo seamatorie,
S-alegi o sabie cu vârful slobod
Și dintr-o lovitură măiestrită,
Plătește-i!

LAERTES

Îi plătesc — și pentru asta
Voi unge spada mea cu o unsoare
Pe vremuri cumpărată la un vraci,
Atît de-otrăvitoare-ncît de-nmoi
În ea un ascuțiș, cînd dă de sînge,
Nu-s oblojeli pe lume-alcătuite
Din ierbi de leac culese-n nopți cu lună,
Să vindece pe-un ins de-abia zgîriat.
Îmi ung al spadei vîrf cu-acea unsoare,
Ușor apoi îl zgîrii și e mort.

REGELE

La treaba asta să ne mai gîndim,
Să cumpănim și mijlocul și clipa
Prielnice ca să ne-atingem ținta.
Că greș de-om da și sîntem luați la ochi,

Mai bine nici să nu mai fi-ncercat.
De-aceea s-ar cădea la planul nostru
Să adăugăm un altul, ca să poată
Să fie-nlocuit la trebuință.
Ia stai. Ia să vedem. Un rămășag
De mare preț vom pune pe voi doi;
Da, asta-i:
În focul luptei, cînd veți fi-nsetați,
— Tu vei zori din răputeri spre asta —
Și-o cere de băut, eu voi fi gata
Cu-o cupă anume. E de ajuns o gură,
Și de-a scăpat de spada-ți otrăvită,
Noi treaba ne-am făcut-o. Ce se-aude?
(Intră regina.)

Regină scumpă, ce s-a întîmplat?

REGINA

Nenorocire una după alta:
Laertes, sora ta s-a înecat.

LAERTES

S-a înecat? Cum? Unde?

REGINA

E lingă rîu o salcie plecată
Ce frunza-i sură-n ape și-oglindește.
Purtînd cununi ciudate de urzici,
De margarete și de gălbinele
Și floarea roșie căreia păstorii
Îi zic c-un nume de rușine, dar
Fecioarele sfioase-i spun cervană —
Acolo ea-ncercînd să se agățe,

S-anine ierburile-i împletite
De ramurile plîngătoare, -o creangă
Vrăjmaşă ruptu-s-a şi dintr-o dată,
Cu-ale ei podoabe cîmpeneşti
Cu tot, căzut-a-n riul plin de lacrimi.
Veşmintele-i, umflîndu-se de ape,
O duseră, o vreme, ca pe-o nimfă.
Cînta-ntre timp frînturi de cîntec vechi
Nedîndu-şi seama de răstrişte, ea,
De parcă se găsea în lumea ei
Născută şi crescută chiar acolo.
Dar asta nu putea să ţină mult.
La urmă, vălurile-i, grele de-apă,
Au tras la fund în nămolos mormînt
Pe biata fată, smulsă de la cîntu-i
Cel prea duios.

LAERTES

Vai mie, s-a-necat?

REGINA

Da, s-a-necat!

LAERTES

Te plîng destule ape-acum, Ofelia,
Şi lacrimile mele-s de prisos.
Aşa ni-i dat. Şi chiar de ni-i ruşine,
Îşi are firea legile. Mă duc
Să plîng, s-alung din mine slăbiciunea.
Adio, rege. Vorbele-mi de foc
Ar izbucni să pîrjolească totul,
De nu le-ar stinge deznădejdea mea.

(Iese.)

REGELE

Să-l urmărim, Gertrudo. Anevoie
Am potolit cumplita lui minie
Și teamă mi-i că izbucnește iar.
De-accea, să-l urmăim.

(Ies.)

CORTINA

ACTUL AL V-lea

SCENA 1

La Elsinor. Un cimitir. Intră doi *gropari* cu hîrlete.

INTÎIUL GROPAR

Și-o să mai aibă ea parte de înmormîntare creștinească, dacă și-a făcut seama singură?

AL DOILEA GROPAR

Păi dacă-ți spun eu! Așa că apucă-te de-i sapă groapa. Judecătorul a văzut cum stau lucrurile și a găsit că trebuie s-o îngroape creștinește.

INTÎIUL GROPAR

Cum se poate una ca asta? Doar dacă s-a înecat fără să vrea, apărîndu-și viața.

AL DOILEA GROPAR

Așa o fi.

INTÎIUL GROPAR

Mai degrabă și-a făcut seama, altcum nu se poate. Aci stă tot șiretlicul: dacă mă inec de bună voie, s-a

întîmplat o faptă. Și o faptă are trei părți: adică să înfăptuiești, să împlinești, și să duci la bun sfîrșit. Așa că tragem confuzia că s-a înecat de bună voie.

AL DOILEA GROPAR

Ia ascultă, cumetre...

ÎNȚIUL GROPAR

Stai să vezi! Apa e aici. Bun!... Omu-i acolo? Bun!... Dacă omul merge spre apă și se înecă, asta înseamnă, vrînd-nevrînd, că el singur s-a dus. Bagă la cap! Dar dacă apa vine la el și-l înecă, va să zică nu s-a înecat singur. În confuzie, acela nu-i vinovat de moartea sa, nu-și scurtează viața.

AL DOILEA GROPAR

Oare așa sună legea?

ÎNȚIUL GROPAR

Păi sigur. Legea judecătorului de construcție.

AL DOILEA GROPAR

Vrei să știi cum vine treaba? Dacă n-ar fi fost femeie de neam mare, n-ar fi îngropat-o în pămînt sfînțit.

ÎNȚIUL GROPAR

Că bine zici! Ți-e mai mare mila să vezi că cei suspuși pe lumea asta au mai mult drept să se îneece sau să se spînzure decît bietii creștini de rînd. Hai! Dă-mi lopata. Nici nu-i pe lume nobil mai de soi decît grădinarul, muncitorul cu sapa și groparul. Ei au moștenit meseria lui Adam.

AL DOILEA GROPAR

Și ce, Adam era boier de neam?

ÎNȚIUL GROPAR

A fost cel dintîi care a purtat arme ca nobilii.

AL DOILEA GROPAR

Cum asta? Că n-avea arme de loc.

ÎNȚIUL GROPAR

Ce, ești păgîn? Cum tălmăcești sfînta scriptură? Scriptura spune că Adam sapa. Dar ce, sapa nu-i o armă? Să te mai întreb ceva; dacă nu ești în stare să-mi răspunzi la întrebare, spune-o fără înconjur.

AL DOILEA GROPAR

Zi!

ÎNȚIUL GROPAR

Cine clădește mai trainic decît zidarul, dulgherul și meșterul de corăbii?

AL DOILEA GROPAR

Cel care face spînzurători. Prin clădirea lui se perindă chiriașii cu miile.

ÎNȚIUL GROPAR

Pe legea mea, îmi place că ești deștept. Bună-i spînzurătoarea, dar în ce fel e bună? E bună pentru cei care fac rău. Tu rău faci cînd spui că spînzurătoarea e mai trainic zidită decît biserica: în confuzie, spînzurătoarea ar fi bună și pentru tine. Hai, mai caută.

AL DOILEA GROPAR

Cine clădește mai trainic ca zidarul, meșterul de corăbii și dulgherul?

INTIUL GROPAR

Dar spune o dată, fără glumă.

AL DOILEA GROPAR

Iaca, acuma spun...

INTIUL GROPAR

Ei?

AL DOILEA GROPAR

Zău că nu pot!

(Intră Hamlet și Horațio, care rămân la o parte.)

INTIUL GROPAR

Nu-ți mai frământa creierii de pomană. Că măgarul îndărătnic tot nu-și schimbă năravul dacă-l bați. Când ți-o mai pune cineva întrebarea asta, să-i spui că groparul. Locuințele pe care le face el țin pînă la judecata de apoi. Hai, du-te pîn' la circiumă de adă o cană de rachiu.

(Iese al doilea gropar.)

INTIUL GROPAR

(sapă și cîntă)

În tinerețe cînd iubeam, iubeam,
Ce dulce în brațe strîngeam,

Ce vremuri pline de folos,
Cînd pe toate le întorceam pe dos.

HAMLET

Omul ăsta nu-și dă seama ce face? Cîntă în timp ce sapă un mormînt.

HORATIO

Obişnuința l-a făcut nepăsător.

HAMLET

Așa e! Mina nemuncită e mai simțitoare.

INTIILUL GRÖPAR

(cîntă)

Dar bătrînețea cu pas mic
În gheara ei m-a înhățat
Și sub pămînt m-a îngropat
Ca pe un lucru de nimic.

HAMLET

Hîrca aceasta avea și ea o limbă și putea cînta.
Sicum o mai dă de-a rostogolul nemernicul cela, de parcă
ar fi falca lui Cain, cel care a săvîrșit întiilul omor.
Și asta, de care își bate acum joc dobitoșul, poate că
o fi căpățîna unui politician; vreunul care era în stare
să-l tragă pe sfoară și pe bunul Dumnezeu.

HORATIO

Se prea poate, măria ta.

HAMLET

Sau al vreunui curtean, care se pricepea să zică:
„Bine v-am găsit, scumpul meu stăpîn! Cum vă mai
merge, bunul meu stăpîn?” Ar putea fi al seniorului
cutare, care lauda calul seniorului cutare, cu gîndul
că o să-i fie dăruit. Și de ce nu?

HORAȚIO

Fără îndoială, măria ta.

HAMLET

Chiar așa e. Iar acum a luat-o în primire jupînul
Vierme, scofilcîită și lovită peste falcă de sapa unui
gropar. Ce adîncă prefacere, dacă am fi noi destul de
iscușiți ca s-o vedem. Oare aceste oseminate nu au pre-
țuit nimic atunci cînd au fost făcute, dacă ajungi să
joci arșice cu ele? Numai la gîndul ăsta, ale mele
mă dor.

ÎNȚIUL GROPAR

Sapa și hîrlețul, și hîrlețul,

Și giulgiul...

O groapă-n cimitir

E de-ajuns pentru-așa musafir.

(Scoate la iveală o hîrcă.)

HAMLET

Încă una! De ce n-ar fi aceasta căpățîna unui avocat?
Unde i-or fi acum vicleșugurile, chitibușurile, pri-
cinile, cîștigurile, și toată iscusința? Cum de poate în-
dura ca ticălosul cela mojie să-l pocnească peste scă-
fîrlie cu lopata lui murdără și nu-l dă în judecată pen-
tru loviri și răniri? Hm! Fîrtatul ăsta poate că era pe

vremuri un mare cumpărător de pământuri, cu zapise, țidule, amenzi, privilegii și garanții. Cu atîta privilegiu s-a ales din toate privilegiile lui: capul lui care nu visa decît pământuri, îi e plin cu pămînt. Oare martorii și răsmartorii lui o să-i poată garanta din toată agonisita lui măcar atît cît ai întinde cîteva contracte? Toate actele moșiilor sale ar încăpea cu greu în cutia asta. Și sigur că nici chiar moștenitorul n-o să aibă parte de mai mult. Hai, ce zici?

HORATIO

Nici o iotă mai mult, măria ta.

HAMLET

Oare nu se fac pergamentele din piele de oaie?

HORATIO

Da stăpîne, ca și din piele de vițel.

HAMLET

Oi și viței sînt cei ce-și pun încrederea în ele. Am să vorbesc cu omul acela. A cui e groapa asta, prietene?

INTIUL GROPAR

A mea, domnule.

(cîntă)

O groapă-n cimitir
E de-ajuns pentru-ăst musafir.

HAMLET

Adevărat o fi a ta. Doar stai într-însa.

ÎNȚIUL GROPAR

Dumneata stai deasupra, domnule, așa că nu e a dumitale. Cît despre mine, chiar dacă nu stau în ea, tot a mea e.

HAMLET

Stai în ea, fiindcă ești în ea și zici că e a ta. Doar e pentru morți nu pentru cei vii. Așa că minți!

ÎNȚIUL GROPAR

Și minciuna mea e vie, domnule, o să vie înapoi de la mine la dumneata.

HAMLET

Cine-i omul căruia îi sapi groapa?

ÎNȚIUL GROPAR

Nu-i nici un om.

HAMLET

Atunci, cine-i femeia?

ÎNȚIUL GROPAR

Nu-i nici o femeie.

HAMLET

Atunci, cine o să fie îngropat într-însa?

ÎNȚIUL GROPAR

Cineva care a fost o femeie, domnule; dar a răposat. Dumnezeu s-o odihnească.

HAMLET

Încăpățînat mai e hoțomanul! Trebuie să-i vorbești ca din carte, altfel te omoară cu glumele lui în doi peri. Doamne, Horațio, am băgat de seamă de trei ani încoace că vremea noastră s-a făcut atît de subțire, încît țăranul se ține în pas cu nobilul de la curte și-l calcă pe picioare. De cîtă vreme ești gropar?

INTÎIUL GROPAR

Din toate zilele anului. Am început să sap în ziua în care răposatul rege Hamlet l-a învins pe Fortinbras.

HAMLET

Cît e de-atunci?

INTÎIUL GROPAR

Nici atîta lucru nu știi? Orice nătărău știe asta. Era în ziua cînd s-a născut Hamlet cel tînăr, cel care-i nebun și l-au trimis în Englitera.

HAMLET

Ce spui? Și de ce l-au trimis în Englitera?

INTÎIUL GROPAR

Ei, fiindcă era nebun; acolo o să-i vină mintea la cap; și dacă nu-i vine, nu e nici o pagubă.

HAMLET

De ce?

INTIUL GROPAR

Acolo n-o să se bage de seamă, fiindcă pe-acolo oamenii sînt tot așa de nebuni ca el.

HAMLET

Și cum de-a înnebunit?

INTIUL GROPAR

Se zice că într-un chip foarte ciudat.

HAMLET

Cum anume?

INTIUL GROPAR

Păi... pierzîndu-și mințile.

HAMLET

Dar de unde i-a venit nebunia?

INTIUL GROPAR

De unde să-i vie? De aici, din Danemarca. Am fost aci gropar, ca om în toată firea și ca băiat tînăr, vreme de treizeci de ani.

HAMLET

Cît timp zace un om în pămînt, pînă ce putrezește?

INTIUL GROPAR

De! Cînd nu e gata putrezit înainte de moarte — că vedem în zilele noastre multe mortăciuni descărnate

care abia de mai țin pînă le bagi în pămînt — apoi trebuie că ține vreo opt, nouă ani. Un tăbăcar ține nouă ani.

HAMLET

De ce el mai mult decît altul ?

ÎNȚIUL GROPAR

Apăi, domnule, pielea îi e așa de argăsită de meseria lui, că nu primește apa multă vreme. Și apa e prăpădul cel mai grozav pentru păcătoasele astea de hoituri. Uite o căpățînă ! Căpățîna aceasta a stat în pămînt douăzeci și trei de ani.

HAMLET

A cui era ?

ÎNȚIUL GROPAR

A unui smintit de fecior de lele. A cui crezi ?

HAMLET

Habar n-am.

ÎNȚIUL GROPAR

Mînca-l-ar ciurma de zănatec ! O dată mi-a turnat în cap o sticlă cu vin de Rin. Hîrca asta, domnule, e a lui Yorick măscăriciul regelui.

HAMLET

Asta ?

INTIUL GROPAR

Chiar asta!

HAMLET

Dă-o încoace! (*Ia hîrca în mînă.*) Vai, bietul Yorick! L-am cunoscut, Horațio. Era un om plin de haz și de o minunată fantezie. De mii de ori m-adus în cîrcă și acum cît mi se îngrozește mintea! Îmi vine rău. Aci se deschideau buzele, pe care le-am sărutat de atîtea ori. Unde-ți sînt pînzele? Tumbéle? Cîntecele? Scîlpirile acelea de veselie, care stîrneau hohote la masă? N-a mai rămas nici una, ca să-și rîdă de strîmbătura ta de-acum? Stai cu fălcile încheștate? Du-te pînă în iatacul frumoasei doamne și spune-i că, chiar de i-ar fi sulimanul de un deget de gros, tot aci o să ajungă. Fă-o să rîdă de gluma asta bună. Dar, te rog, Horațio, spune-mi un lucru.

HORATIO

Ce anume, măria ta?

HAMLET

Crezi oare că Alexandru arăta la fel în pămînt?

HORATIO

Întocmai.

HAMLET

Și tot așa mirosea? Puah!

(*Pune ȋos tidva.*)

HORATIO

Tot așa, stăpîne.

HAMLET

La ce josnice întrebuintări putem coborî, Horațio!
Și de ce n-am putea să căutăm cu închipuirea urma
nobilei țărîne a lui Alexandru, pînă ce o găsim astu-
pînd o vrană de butoi?

HORATIO

Ar însemna să privești lucrurile într-un chip prea
neobișnuit.

HAMLET

Nicidecum, pe legea mea. Poți urmări asta, cu gîndul
plin de sfială și ținînd seama de ceea ce pare cu putință.
Cam în felul acesta: Alexandru a murit, Alexandru
a fost îngropat, Alexandru s-a prefăcut în țărînă. Ță-
rîna e pămînt. Din pămînt facem lut. Și cu lutul acesta
în care s-a preschimbat el, de ce n-ar putea cineva să
astupe un butoi cu bere?

Cezarul mort și-ajuns nițel pămînt
Azi umple-o bortă și-apără de vînt.
Ăst pumn de lut, mai ieri a lumii fală,
Cu viscolul se luptă-n tencuială!

Dar sst! La o parte: vine regele.

(Intră o procesiune de preoți. Trupul Ofeliei purtat în sicriu
deschis, urmat de Laertes și de bocitoare. Regele, regina, suita
lor etc.)

HAMLET

Regina, curtea. Cine-i dus la groapă
Și c-un tipic atît de mult trunchiat?

Pesemne răposatul și-a pus singur,
Cu mîna deznădejdiei, capăt vieții,
Era un om de seamă. Să ne-ascundem,
Și să vedem.

(Hamlet și Horațio se ascund.)

LAERTES

Ce rugăciuni urmează?

HAMLET

E Laertes,
Un foarte vrednic tînăr. Să vedem.

LAERTES

Ce rugăciuni urmează?

INTÎIUL PREOT

I s-a slujit atît cît s-a putut.
Căci moartea ei a dat de bănuț,
Și dacă n-ar fi fost porunca-naltă
Ce-a-nfrînt canonul cel bisericesc,
În groapă nesfințită-ar fi fost pusă
S-aștepte pîn'la trîmbița de-apoi.
În loc de milostive rugăciuni,
Pietriș, tăciuni și cremenii ar fi fost
Asupra-i aruncate. Iată însă
Că feciorelnicele-i cununii
I-au fost îngăduite și tot astfel
Podoabele-i de fată și-nsoțirea
Cu clopote la locul cel de veci.

LAERTES

Atît și alt nimic?

INTIUL PREOT

Atîta tot.

Ar fi să pîngărim sfințita slujbă
A morților, de i-am cînta prohodul
Ca celor duși cu sufletu-mpăcat.

LAERTES

Culcați-mi-o-n pămînt dacă-i așa
Și din frumosu-i trup neprihănit
Să crească viorele. Află-acum,
Tu, preot nemilos, că sora mea
Un înger fi-va-n cer cînd ai să urli
Tu-n iad.

HAMLET

Cum, e chiar Ofelia?

REGINA

(punîndu-i flori

Plăpînde flori pentru plăpînda floare:
Rămîi cu bine. Am nădăjduit
Să fii a lui Hamlet al meu soție.
Credeam s-aștern cu flori un pat de nuntă,
Iar nu mormîntul tău, fecioară blîndă.

LAERTES

Năpastă întreită să se-abată
De zeci de ori pe blestematul cap

A cărui faptă ucigașă-a scos
Din minți gîndirea ta cea cumpătată!
O clipă încă, n-aruncați pămînt
Asupra-i. S-o mai țin o dată-n brațe.

(Sare-n groapă.)

Acum zvîrliți pe mort și viu țărînă,
De șesu-acest un munte să-nălțați
Mai sus ca Pelionul sau cerescul
Și-albastrul vîrf al muntelui Olimp.

HAMLET

(înaîntînd)

Dar cine-i cel ce-n marea lui durere
Se vaită în cuvinte-atît de-umflate,
Cel care-amestecă-n jelania lui
Chiar stelele pribege și le-oprește
Ca să-l asculte buimăcite? Iată,
Sînt eu, Hamlet al Danemarcii.

(Sare în mormînt.)

LAERTES

Dracul

Să-ți ieie sufletul.

(Se încaieră cu el)

HAMLET

Ce strîmb te rogi.

Ia-ți mîna, rogu-te, din gîtul meu,
Că făr-a fi aprîns, nici mînios,
Ceva e-n mine totuși de primejdie,
Și-ai fi cuminte dacă ți-ar fi teamă.
Jos mîna!

REGELE

Despărțiți-i.

REGINA

O, Hamlet...

TOTI

Dar, domnilor...

HORATIO

Fii liniștit, stăpîne!

(Îi despart. Hamlet și Laertes ies din groapă.)

HAMLET

Mă voi lupta cu el pentru acest lucru
Cît timp din pleoape-am să mai pot clipi.

REGINA

Să lupți, dar pentru ce?

HAMLET

Eu o iubeam
Pe Ofelia. Chiar zece mii de frați
Și n-ar iubi-o tot atît ca mine.
Ce-ai fi tu-n stare-a face pentru ea?

REGELE

E, vai, nebun!

REGINA

Pe Dumnezeu, lăsați-l!

HAMLET

La naiba, spune-mi ce-ai de gînd să faci?
Să plîngi, să lupți, să te sfîșii? Faci post?
Sau bei oțet? Înghiți un crocodil?
Și eu! Sau vîi să gemi? Sau să mă-nfrunți
Sărind în groapa-i? Fii-ngropat de viu
Cu ea cu tot: voi fi și eu! Și dacă
Îndrugi de munți, lasă-i să își prăvale
Asupra-ne pogoane-ntregi, să-și ardă
Mormanu nostru piscu-n soare,-ncît
Pe lîngă el, un neg să pară Ossa,
Iar dacă zbieri, am să răcnesc și eu!

REGINA

Aceasta e curată nebunie.
Așa-l apucă și-l frămînt-o vreme,
Și-apoi mai blînd decît o porumbiță
Cînd puii ei de aur ies din ou,
Reintră-n mohorîta lui tăcere.

HAMLET

Ascultă, domnul meu, pe ce temei
Te porți cu mine-asa? Eu te-am iubit
Întotdeauna — ce folos — cînd Hercul
El însuși n-ar putea nimic: pisica
Tot miorlăie, iar cîinele tot mușcă.

(Iese.)

REGELE

Fii bun, te rog, Horațio, însoțește-l.

(Horațio iese.)

Laertes, ai răbdare. Nu uita
Și crede-n cele hotărîte-azi noapte,

Grăbi-voi' totul către-un bun sfârșit,
Gertrudă dragă-ai grijă de-al tău fiu.
Pe-acest mormînt se cade să-nălțăm
Un falnic monument spre pomenire.
Curînd ne sună ceasul de odihnă;
Dar pîn-atunci, răbdare și veghere.

(Ies amîndoi.)

SCENA 2

O sală în castel. Intră *Hamlet* și *Horatio*.

HAMLET

Destul cu asta. Trecem la cealaltă.
Ții minte-mprejurarea?

HORATIO

Da, stăpîne.

HAMLET

În mine se dădea un fel de luptă
Ce somnul mi-alunga. Mă frămîntam
Ca răzvrățiții-n lanțurile lor,
În chip pripit — și fie lăudată
Pripeala mea, că uneori, ia seama,
Nesocotința ne slujește bine
Atunci cînd socotelile dau greș,
Și-ar trebui de-aicea să-nțelegem
Că soarta ni-i de Dumnezeu croită,
Oricît ne-am strădui s-o peticim...

HORAȚIO

Nu-ncape îndoială.

HAMLET

Sării din pat
Înfășurat în manta-mi și prin beznă
Pe dibuite-i caut, îi găsec,
Înșfac pachetul și-n sfârșit mă-ntorc
La locul meu. Mi-am îngăduit.
Căci temerile m-au făcut să uit
De buna-cuviință, am rupt pecetea
Cumplitei lor solii. Și-n ea găsit-am —
Horațio, vai, regească mișelie —
Poruncă strașnică și împănată
Cu fel de fel de argumente despre
A Engliterii și a Danemarcii
Prosperitate, iar pe seama mea
Atâtea sperietori și scîrnăvii,
Încît fără o clipă de zăbavă
Nu, nici măcar pentru-ascuțit securea —
Să mi se taie capul.

HORAȚIO

Cu putință-i!

HAMLET

Porunca iat-o. Cînd ai timp, citește-o.
Dar vrei acum să știi ce-am mai făcut?
Cuprins într-o rețea de mîrșăvii
Pe care nici n-o bănuiam, cînd ei
Se și puseseră pe lucru, eu
M-așez și ticluiesc un nou răvaș

Și-l scriu frumos. Pe vremuri socoteam,
Ca orice om de stat, că-i de rușine
Să scrii frumos, și deci m-am străduit
Să uit ce-am învățat — dar, domnul meu,
Am tras, acum, din asta mari foloase.
Nu vrei să știi cuprinsul celor scrise?

HORATIO

Stăpîne-ascult.

HAMLET

O cerere fierbinte
A regelui, cum că, „de vreme ce”
Englezu-i este tributar supus;
„De vreme ce” iubirea care-i leagă
Menită-i a-nflori; „de vreme ce”
Sub spicele-mpletite ale păcii
Unirea lor sortită-i veșniciei,
Și cîte altele „de vreme ce”
De mare-nsemnătate, e ținut
De-ndată ce-a văzut și a citit
Acest cuprins, la moarte să-i trimită
Pe-aducătorii lui, fără-ntrebare
Și nici răgaz de a se spovedi.

HORATIO

Și ce pecete pus-ai?

HAMLET

Cerul, iată,
Mi-a fost din nou prielnic. Am în pungă

Sigiliul tatei, după care-a fost
Turnată și pecetea Danemarcei.
Îndoi scrisoarea-asemeni celeilalte,
Semnez, pecetluiesc, o pun la loc,
Și nimeni n-a băgat de seamă pruncul
C-a fost schimbat. A doua zi s-a dat
Pe mare, lupta: Ce-a urmat, știi tot.

HORATIO

Deci Guildenstern și Rosencrantz... s-au dus!

HAMLET

Ei, frate, au cerșit această slujbă;
Nu-i am pe suflet. Ce-au căutat, găsit-au.
E vai de-un om mărunț prins între două
Cumplitе săbii ale-unor vrăjmași
Puternici.

HORATIO

Dar, ce fel de rege-i ăsta?

HAMLET

Nu crezi că sînt dator să pedepsesc
Cu brațul meu pe cel ce-a omorît
Pe regele-mi și-a pîngărit pe mama,
Pe cel ce-a stat între nădejdea mea
Și tron, și-a-ntins o cursă vieții mele
Cu-atîta violenție — nu-i drept oare?
Și n-aș fi bun de-osînda cea de veci
Să las un vierme de-ăsta-n trupul meu
Să roadă mai departe?

HORATIO

Curînd el va afla din Englitera
Deznodămîntu-acestei întîmplări.

HAMLET

Curînd va şti: răstimpul însă-al meu e,
Şi-o viaţă de-om se curmă cît zici „unu”.
Horatio, însă-mi pare rău c-am fost
Nestăpînit în faţa lui Laertes;
În propriul meu chin eu văd icoana
Durerii lui; cerca-voi să-l îmbun,
Dar, sigur, plînsul lui plin de-nfruntare
M-a scos din minţi. Tăcere. Cine vine?

(Intră Osric.)

OSRIC

Fii binevenită înălţimea ta întoarsă în Danemarca.

HAMLET

Smerite mulţumiri, domnul meu. Îl cunoşti pe ţin-
ţarul ăsta?

HORATIO

Nu, bunul meu stăpîn.

HAMLET

Ferice de tine; e păcat să-l cunoşti. Are moşii multe
şi foarte mănoase: o vită ajunsă stăpînă peste viţei,
vălăul lui e la masa regelui. E un filfizon; dar, cum îţi
spun, e stăpîn peste mari întinderi de noroaie.

OSRIC

Scumpul meu stăpîn, dacă înălțimea ta îmi dă răgaz, îi voi împărtăși ceva din partea măriei sale.

HAMLET

Am să ascult, domnul meu, cu toată agerimea minții mele. Pune pălăria la locul ei, e făcută pentru cap.

OSRIC

Mulțumesc înălțimii tale dar e foarte cald.

HAMLET

Nu, crede-mă, e foarte frig. Vîntul bate de la miază-noapte.

OSRIC

Adevărat, stăpîne, e cam frig.

HAMLET

Și totuși, mi se pare că e zăpușeală și cald, sau poate firea mea...

OSRIC

Din cale-afară, stăpîne; este mare zăpușeală, de... parcă nici nu știu cum să spun. Dar, stăpîne, măria sa m-a trimis să te înștiințez că a pus o prinsoare mare pe capul înălțimii tale: iată despre ce e vorba...

(Hámlet îl poștește să-și pună pălăria.)

HAMLET

Te rog din suflet, nu uita...

OSRIC

Nu, pe legea mea ; mă simt mai bine așa, pe legea mea ! Înălțimea tă, Laertes a sosit de curînd aici la curte. Crede-mă, un gentilom absolut, plin de cele mai distinse detalii, foarte delicat în societate, și de mare exterior ; într-adevăr, ca să vorbească în mod sensibil despre el, e manualul și harta nobleței, și vezi în el compendiul a ceea ce în mod parțial ar trebui să arate un gentilom.

HAMLET

Domnul meu, circumscrierea lui nu suferă nici o lacună de la dumneata ; deși știu că disociindu-l exhaustiv, am tulbura matematica memoriei ; și chiar dac-am face doar o schiță ; atît e de veloce. Dar în veridicitatea elogiului, îl socotesc un suflet de mare esență ; și concoctiunea lui e de asemenea preț și raritate, încît, ca să-l formulăm adecvat, unicul semen al său îi e oglinda ; și oricine i-ar călca pe urme doar umbra.

OSRIC

Înălțimea voastră vorbește de el deosebit de fără greș.

HAMLET

Dar semnificația, domnul meu ? De ce să învăluim pe acest gentilom în răsufllarea noastră atît de grosolană ?

OSRIC

Stăpîner ?

HORATIO

Nu e oare cu putință să ne înțelegem într-altă limbă?
Încearcă, zău, domnul meu!

HAMLET

Ce rost are menționarea acestui gentilom?

OSRIC

A lui Laertes?

HORATIO

I s-a și golit punga; toate vorbele aurite și le-a cheltuit.

HAMLET

A lui, domnul meu.

OSRIC

Știu că nu ignorați...

HAMLET

Aș vrea să știi; deși, la drept vorbind, dacă ai ști,
nu prea mi-ar folosi la ceva. Ei, domnul meu?

OSRIC

Nu ignorați eminența lui Laertes în...

HAMLET

Nu îndrăznesc să mărturisesc acest lucru, de teamă
că m-aș lua cu el la întrecere. Dar ca să cunoști bine
un om, înseamnă să te știi pe tine însuși.

OSRIC

Vreau să spun că e eminent în mînuitul armelor.
Din imputația ce i-au făcut, reiese că măiestria lui în
această privință e fără pereche.

HAMLET

Ce armă mînuiește?

OSRIC

Spada și pumnalul.

HAMLET

Atunci sînt două; dar fie... Mai departe?

OSRIC

Stăpîne, regele a pus rămășag șase cai din Barbaria,
împotriva cărora Laertes a pus, după cum am aflat,
șase spade și pumnale franceze cu tot ce le însoțește,
adică: cingători, agățători și celelalte. Trei dintre
afeturi sînt într-adevăr de o bogată fantazie, în totul
demne de mînerile lor, afeturi pline de gingășie și de
o concepție cît se poate de originală.

HAMLET

Ce numești domnia ta afeturi?

HORATIO

Știam eu că o să fie nevoie să recurgi la note margi-
nale, ca să înțelegi textul, și iată că așa s-a și întîmplat.

OSRIC

Afeturile, stăpîne, sînt agățătorile.

HAMLET

Cuvîntul ar fi mai înrudit cu faptul, dacă am purta la şold un tun. Pînă atunci, îmi place mai mult „agăţători”. Dar, mai departe! Şase cai de Barbaria, împotriva a şase spade franceze cu tot ce le însoţeşte şi trei afeturi de o originalitate bine concepută. Iată rămăşagul francezului faţă de cel danez. Şi pentru ce oare au fost „impuse”, cum zici domnia-ta, toate acestea?

OSRIC

Stăpîne, regele a pus rămăşag că într-o duzină de asalturi între înălţimea ta şi Laertes, el nu te va întrece decît cu trei lovituri. Iar el s-a prins pe nouă lovituri din douăsprezece şi e gata să se înfăţişeze la o întrecere, dacă înălţimea voastră binevoieşte a-i răspunde.

HAMLET

Şi dacă răspund nu?

OSRIC

Vream să zic, stăpîne, a răspunde cu persoana înălţimii tale în această întrecere.

HAMLET

Domnul meu, eu am să mă plimb acum prin sala asta; cu voia măriei sale, e ceasul meu de odihnă; să se aducă floretele, şi dacă acel gentilom se învoieşte şi regele îşi ţine rămăşagul, am să-l cîştig, de-mi va fi cu putinţă; iar de nu, am să mă aleg doar cu ruşinea şi cu loviturile date înainte.

OSRIC

Să transfer răspunsul acesta întocmai?

HAMLET

Întocmai, domnul meu; și cu toate înfloriturile cerute de firea dumitale.

OSRIC

Mă recomand înălțimei tale cu tot devotamentul.

(Iese.)

HAMLET

Și eu, și eu, domniei tale. Bine face că se recomandă singur. Nu s-ar găsi nimeni altul care s-o facă.

HORAȚIO

Guguștiucul acesta fuge cu găoacea oului pe cap.

HAMLET

Ăsta făcea temenele și sfircului înainte de a suge. Și el și mulți alții de o seamă cu el — cu care văd că se împăunează veacul nostru decăzut — prind doar tonul modei și spoiala obiceiurilor de lume: un fel de spumă ușoară, care-i poartă de colo pînă colo, ciugulind părerile cele mai zvînturate. Dar e de ajuns să sufli asupra lor și bășicile de spumă se sparg.

(Intră un curtean.)

CURTEANUL

Stăpîne, măria sa ți-a trimis salutul său prin tînărul Osric, care i-a adus răspunsul că-l aștepți în această

sală. Dorește să afle dacă ți-e voia să te iei acum la întrecere cu Laertes, sau dacă vrei o amânare.

HAMLET

Sînt nestrămutat în hotărîrea mea: ea urmează bunul plac al regelui; dacă e gata, sînt și eu, acum sau oricînd altă dată, numai să-mi fie tot atît de la îndemînă.

CURTEANUL

Regele și regina cu toată curtea se îndreaptă încoace.

HAMLET

Într-un ceas bun!

CURTEANUL

Regina dorește să-i spui cîteva vorbe prietenoase lui Laertes, înainte de-a începe asaltul.

HAMLET

Îmi dă povață bună.

HORATIO

Ai să pierzi prinsoarea asta, stăpîne.

HAMLET

Nu prea cred. De cînd a plecat el în Franța, m-am pregătit într-una. Am să cîștig cu punctele care mi s-au dat înainte. Dar nici nu-ți închipui ce ciudat mă simt pe-aici pe la inimă. Dar nu-i nimic.

HORATIO

Cum să nu, scumpul meu stăpîn.

HAMLET

E o prostie. Totuşi e un fel de presimţire, de care s-ar tulbura poate o femeie.

HORATIO

Dacă mintea ta e împotrivă, ascult-o. Am să le ies înaintea cînd vin încoace şi am să le spun că nu eşti gata.

HAMLET

Ba de loc. Sfidez prevestirile. Nu moare nici măcar o vrabie fără ştirea Proniei. Dacă mi-a sunat ceasul acum, n-o să-mi sune altă dată, şi dacă n-o fi să fie altă dată, trebuie să fie acum; acum sau mai tîrziu, tot o să sune o dată. Totul e să fii gata. De vreme ce nu-ţi mai dai seama de cele ce laşi după tine, ce-ţi pasă dacă pleci mai curînd? Fie ce-o fi.

(Intră regele, regina, Laertes, seniori, Osrîc, şi slujitori cu spade etc.)

REGELE

Te-apropie, Hamlet, şi-această mînă
Primeşte-o de la mine-n mîna ta.

(Regele pune mîna lui Laertes în mîna lui
Hamlet.)

HAMLET

Iertare, domnul meu, că te-am jignit;
Dar iartă-mă cum iartă-un gentilom.
Toţi cei de faţă ştiu

Și-ai auzit fără-ndoială
Că sînt lovit de-o rătăcire grea.
Ce-am făcut
Și ți-a trezit brutal onoarea, firea,
N-a fost, o'spun deschis, decît sminteală.
Hamlet jignit-a oare pe Laertes?
El? Niciodată. Dacă, scos din minți,
Atunci cînd nu mai este el, Hamlet
Jignește pe Laert, nu el jignește.
Hamlet reneagă. Cine-i deci de vină?
Sminteala lui. Și dacă este-așa,
Hamlet e dintre cei jigniți, sărmanul,
Căci nebunia e vrăjmașul lui.
De față, domnul meu, cu toată curtea,
Mă lepăd de-orice rea precugetare,
Și-n gîndul tău mărinimos, mă iartă
Că fără voie mi-am ucis un frate
Zvîrlind săgeata pe deasupra casei.

LAERTES

Mi-e sufletu-mpăcat. El mă-ndemna
La răzbunare. Cît privește cîntea,
Mă țin deoparte, nu vreau împăcare,
Și-aștept ca meșteri vechi și respectați
Să-mi spună dacă fost-au și-n trecut
Asemenea-mpăcări — ca să-mi păstrez
Un nume nepătat. Dar pînă-atunci
Primesc și cred în dragostea pe care
Mi o-mbii acum și n-o disprețuiesc.

HAMLET

Primesc cu drag și voi lupta cu cînte
În acest asalt frățesc. Să mi se dea
O spadă. Gata.

LAERTES

Da, și mie una.

HAMLET

Voi fi unealta biruinții tale,
Laert. Pe lângă neștiința mea,
Îndemînarea ta va străluci
Ca steaua-n beznă, cu atît mai viu.

LAERTES

Stăpîne, rîzi de mine!

HAMLET

Nu, ți-o jur.

REGELE

Osric, dă spadele. Nepoate Hamlet,
Cunoști prinsoarea?

HAMLET

Foarte bine, sire;
Ai pîrtînit în joc pe cel mai slab.

REGELE

N-am teamă. V-am văzut. Laert fiind
Și mai maestru, ți-am dat înainte.

LAERTES

Acceasta-i mult prea grea. Să văd și alta.

HAMLET

Îmi place asta. Sînt la fel de lungi?

OSRIC

Da, bunul meu stăpîn.

REGELE

Pe masă puneți cupele cu vin.
Și dacă la întâia lovitură,
Sau la a doua, Hamlet îl atinge,
Sau de-o răspunde bine la a treia,
Să tragă toate gurile de foc.
Iar regele va bea în sănătatea-i
Și-n cupă un mărgăritar va pune,
Mai scump decît acela din coroana
Purtată-n șir de patru regi danezi.
Voi dați-mi cupele. Vorbească toba
Trompetelor, trompeta către tunuri
Și tunurile către cer și cerul
Pămîntului, că regele acum
Bea-n cinstea lui Hamlet. Începeți lupta,
Iar voi, judecători, luați bine seama.

HAMLET

Să-ncepem, domnul meu.

LAERTES

Stăpîne-ncepem.

HAMLET

O dată!

LAERTES

Nu!

HAMLET

Ce spun arbitrii?

OSRIC

Atins.

E ne'ndoios atins.

LAERTES

Să-ncepem iar.

REGELE

Stați. Dați-mi de băut. Hamlet, al tău e
Acest mărgăritar. Fii sănătos!

(Sună trâmbițele. Salve de artilerie afară.)

Să-i dați o cupă.

HAMLET

Pune-mi-o deoparte;

Întii să isprăvim. (*Se luptă.*) Atins din nou,
Ce zici?

LAERTES

Atins. E drept, am fost atins.

REGELE

Cîștigă fiul nostru.

REGINA

Suflă greu
Și-i gras. Năframa mea-i aici. Tu ia-o,
Hamlet, și șterge-ți tâmpile. Regina
Închină pentru biruința ta.

HAMLET

O, bună doamnă!

REGELE

Nu bea, nu, Gertrudo!

REGINA

Cu voia ta, stăpîne, vreau să beau.

(Bea.)

REGELE

(aparte)

E cupa cu venin. E prea târziu.

HAMLET

O clipă, doamnă. Nu cutez să beau.

REGINA

Dar vino să-ți șterg fața.

LAERTES

Sire-acum

Îl voi lovi.

REGELE

Nu cred.

LAERTES

Și totuși pareă-i
Ceva-mpotriva cugetului meu.

HAMLET

Laertes, hai, e pentru-a treia oară.
Dar luptă-te, te rog, din răspuțeri;
Te porți, mă tem, de parc-aș fi copil.

LAERTES

Așa-ți par? Hai!

(Se luptă.)

OSRIC

Nimic, de nici o parte.

LAERTES

Acum, ia seama!

(Laertes rănește pe Hamlet. În încăierare își schimbă spadele și
Hamlet rănește pe Laertes.)

REGELE

Opriți-i! Se-ntărită.

HAMLET

A, nu! Să-ncepem iar.

(Regina cade.)

OSRIC

I-e rău reginei!

HORATIO

Sint plini de sînge. Cum îți e, stăpîne?

OSRIC

Laertes, cum te simți?

LAERTES

Precum sitarul prins în lațul său,
Ucis pe drept, prin chiar trădarea mea.

HAMLET

Dar ce e cu regina?

REGELE

A leșinat
Văzîndu-i plini de sînge pe-amîndoi.

REGINA

O, nu! e cupa, dragul meu Hamlet,
E cupa, cupa... fost-am otrăvită.

(Moare.)

HAMLET

O, ce ticăloșie! -Nchideți poarta!
Trădare. (*Laertes cade.*) Unde e trădarea?

LAERTES

Aicea e, Hamlet. Hamlet, ești mort;
Nu-i leac pe lume-n stare să te scape,
Și viață n-ai mai mult de-un sfert de ceas.
În mîna ta-i unealta trădătoare
Cu vîrful slobod și-n venin muiată.
Ticăloșia-ntorsu-s-a-mpotriva-mi
Și zac aci, dar n-am să mă mai scol,
Iar mama ta, și ea e otrăvită,
Ah, nu mai pot... regele e de vină...

HAMLET

Și vîrfu-i otrăvit!
Atunci, la lucru, otravă!
(Îl străpunge pe rege.)

TOȚI

Trădare! Trădare!

REGELE

Săriți, prieteni! Nu-s decît rănit.

HAMLET

Danez tu, incestuos și ucigaș
Și blestemat, bea din fiertura asta,
Vezi, nu e-n ea mîrgăritarul tău?
Te du pe urma mamei!
(Regele moare.)

LAERTES

E o dreaptă
Răsplată. Căci i-ai dat să bea otrava

Pe care-a pregătît-o însuși ei.
Noi, unul altuia să ne iertăm,
O, vrednicule Hamlet. Moartea mea
Și-a tatei să nu cadă-asupra ta,
Și nici a ta, asupră-mi.

HAMLET

Te izbăvească cerul. Te urmez.
Eu mor, Horațio. Tu, rămîi cu bine,
Nefericită doamnă. Voi, ce-n tremur,
Palizi priviți l-acest prăpăd, muți martori
Ai celor petrecute, de-aș avea
Doar vreme — aspra moarte însă este
Un temnicher ce nu știe s-aștepte —
V-aș spune... las' să fie-așa; eu mor,
Horațio, tu trăiești... fi-mi mie martor
Și vieții mele, spre-a mă-ndreptăți
În fața celor ce s-ar îndoi.

HORAȚIO

Nu crede asta niciodată, sînt
Mai mult un vechi roman decît danez.
Mai e ceva pe fund.

HAMLET

Bărbat ești oare?
Dă-mi cupa. Las-o. Jur, o voi avea.
Horațio, dragul meu, ce nume veșted
Las după mine, cîtă vreme totul
Rămîne-o taină. Dacă m-ai purtat
Vreodată-n a ta inimă, atunci
Te mai lipsește-un timp de fericire

Și-n lumea asta hîdă tu mai poartă-ți
Durerea, ca să-i spui povestea mea.

(Se aud un marș militar și salve.)

Dar ce-i această larmă de război?

HORAȚIO

E Fortinbras cel tînăr, care dă,
Întors cu biruință din Polonia,
Salut războinic solilor englezi.

HAMLET

Horățio, mor. Năprasnica otravă
Gîndirea-mi covîrșește. Nu mai pot
Trăi s-aud din Englitera vești.
Dar Fortinbras, vă spun, va fi alesul,
Și glasul meu ce moare-i pentru el;
Așa să-i spui, și cam ce a dus
La aceste întîmplări. Restu-i tăcere.

(Moare.)

HORAȚIO

O mare inimă se frînge-acum.
O, noapte bună, blînde prinț. Să cînte
Un stol de îngeri spre odihna ta.
Dar ce bat tobele tot mai aproape?

(Intră Fortinbras și solii englezi, cu tobe, steaguri și suită.)

FORTINBRAS

Vrem să vedem ce-a fost.

HORATIO

Ce-ai vrea să vezi?

O jale-adîncă, sau cumplită groază?
Te-oprește-atunci și nu mai căuta.

FORTINBRAS

Grămada asta strigă a măcel.
Trufașă moarte, ce ospăț gătești
În veșnicu-ți celar, de-ai doborît
Atîția principi, cu o lovitură
Atît de sîngeroasă, la pămînt?

SOLUL

Priveliștea-i de spaimă. Prea tîrziu
Sosim cu veștile din Englitera,
Și-urechea celui ce-ar fi vrut s-audă
E surdă-acum la știrea că porunca-i
A fost adusă la îndeplinire.
Că Guildenstern și Rosencrantz sînt morți.
Dar cine să ne mulțumească?

HORATIO

El, cel de-aici, chiar viață de-ar avea
Să-ți poată mulțumi, el niciodată
N-a dat poruncă pentru moartea lor.
Dar fiindcă-ați nimerit aci în toiul
Acestei sîngeroase întîmplări,
Voi cei sosiți din Anglia, voi din
Războiul cu Polonia, dați poruncă
Să fie așezate-aceste leșuri
Pe-un catafalc înalt, în văzul lumii.
Iar pentru cei ce nu cunosc povestea,
Lăsați-mă să spun cum s-a-ntîmplat.

Veți auzi de fapte sîngeroase
Și scîrnave și nefirești, de-omoruri
Nevrute și de strîmbe judecăți,
De inși uciși prin vicleșug și silnie,
Și-n tot acest sfîrșit, de-o cursă-n care
Căzut-au înșiși cei ce au întins-o.
Acele toate pot să le destăinui
Cu-adevărat.

FORTINBRAS

Să-l ascultăm îndată,
Și pe cei mari să-i adunăm s-asculțe —
Iar eu salut norocu-mi cu mîhnire;
Am drepturi vechi pe-acest regat, pe care
Prilejul mă-nlesnește să le cer.

HORATIO

Și eu, aici, am de vorbit din parte-i,
Iar glasul lui va cîntări mai greu.
Dar astea toate-acum să le-ncheiem,
Cît mințile sînt încă răvășite,
Ca nu cumva greșeli sau uneltiri
Să se întîmple.

FORTINBRAS

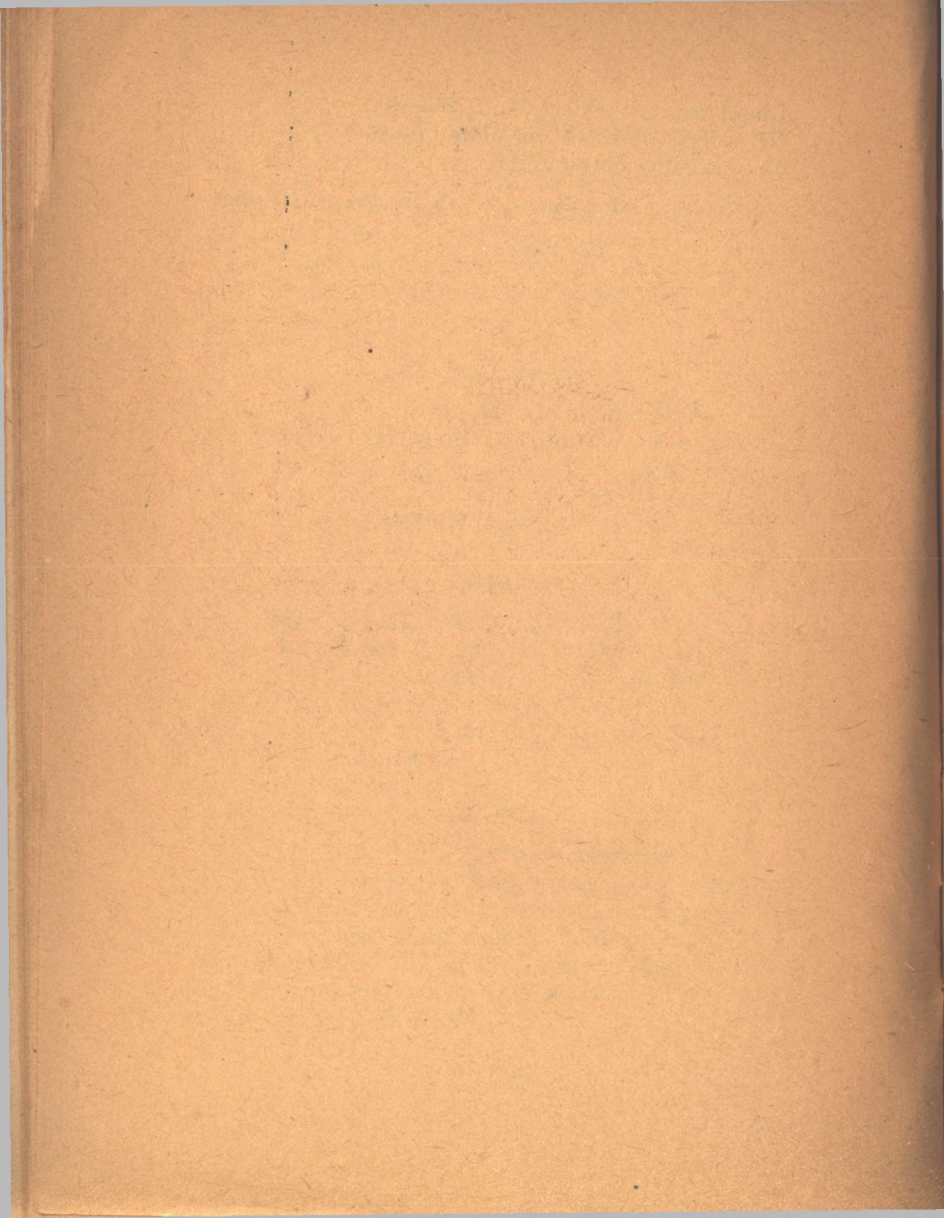
Patru căpitani
Să-l poarte pe Hamlet ca pe-un ostaș
Pe catafalc. El ar fi fost, sînt sigur,
Un rege mare dac-ar fi domnit;
În calea lui, războinice saluturi
Și muzicile ostășești să cînte
Spre-a lui cînstire.

Luați morții. Potrivite-n bătălii,
Priveliști de-astea nu-și au rostu-aci.
Să mergem; comandați foc.

(Marș funebru. Ies toți, luînd trupurile. Se aud salve de artilerie.)

CORTINA

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
Actul I	5
Actul II	55
Actul III	95
Actul IV	147
Actul V	186

Responsabil de carte : D. Grigorescu
Tehnoredactor : S. Alexandrescu-Toscani
Corector : A. Dram

*Dat la cules 21.04.55. Bun de tipar 20.07.55. Tiraaj
25.100 ex. Hirtie tipar sul de 52 gr./m.p. Format
700×1000/32. Coli ed. 7,20. Coli de tipar 7,25. Edi-
tia I. Comanda 1469. Planse tipo 1. A, nr. 01324.
Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare
8 A-1=R.*

Tiparul executat sub com. nr. 1575 la Combinatul
Poligrafic Casa Scintei „I. V. STALIN“, București
R.P.R.

Clubul cărții digitale 2022